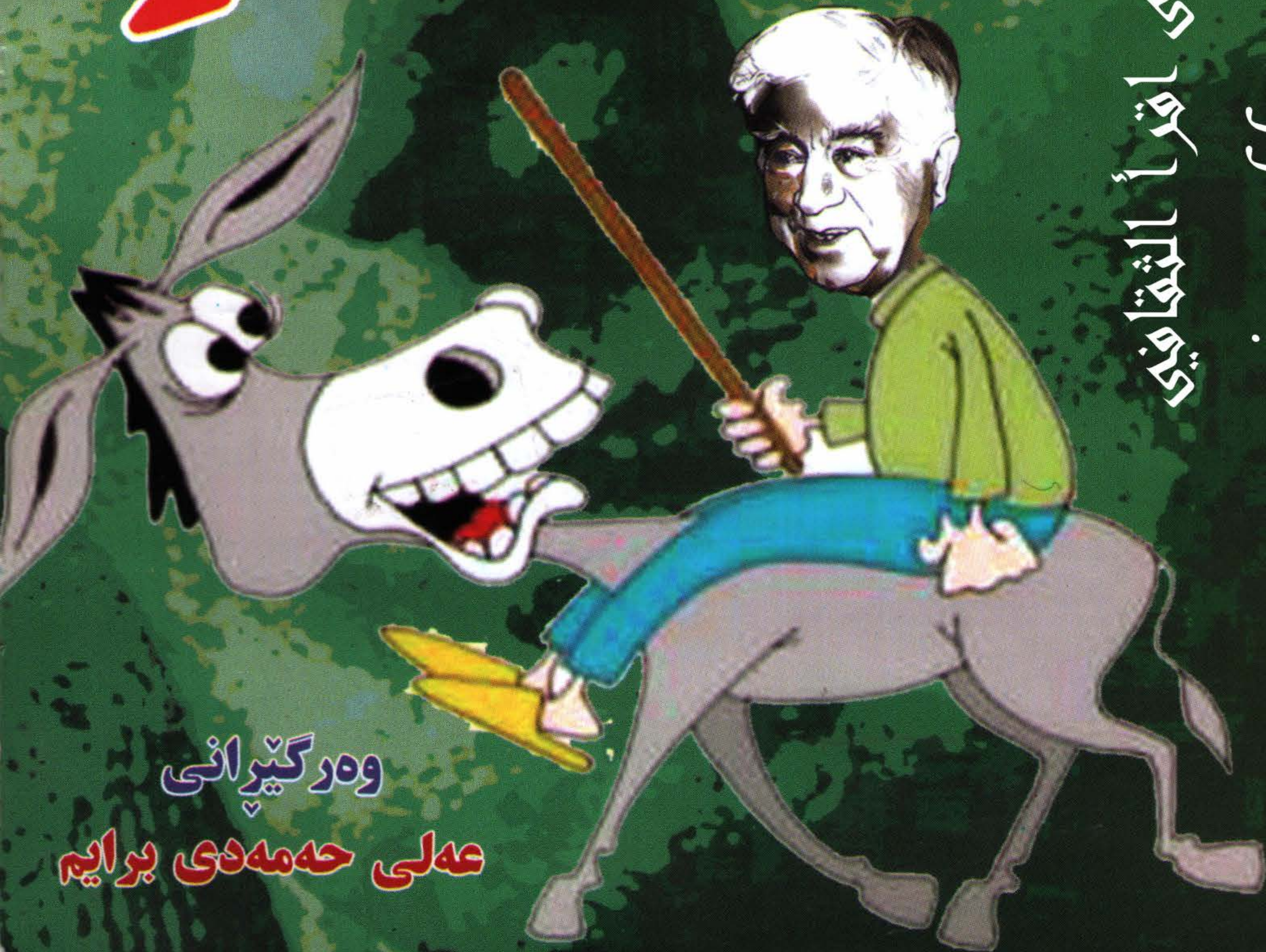

نووسینی

عہزیز نہسین

کہ در کی تو پیو

منتدی اقرأ الثقا فیہا

www.iqra.ahlamontada.com

وہر کیپانی

عہلی حمہدی برایم

منتدى اقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

رۆمان

كەرى تۆيىو

بلاوگراوهی خانهی چاپ و بلاوکردنهوهی چوارچرا

زنجیرهی ۱۳۹

ناونیشان / سلیمانی - سهرهتاس شهقاسی مهولهوی بهرامبهه پالاس

موبایل ناسیا ۰۷۷۰۱۵۷۵۰۶۷ - سانا ۰۷۵۰۱۱۲۸۳۸۸

نرخ (۲۵۰۰) دیناره

رۆمان

كەرى تۆپىو

عەزىز نەسىن

وەرگىنرانى
عەلى ھەمەدى برايم

۲۰۱۱

پېناسى كتيب

ناوى كتيب: كهرى تۇپيو

بابەت : رۇمان

نوسىنى : عەزىز نەسىن

وهرگېرانى : عەلى حەمەدى برايم

نۇبەتى چاپ : چاپى يەكەم ۲۰۰۸

شويىنى چاپ : چاپەمەنى ھېمن

تىراژ : ۱۰۰۰ دانە

نرخ : ۲۵۰۰ دىنار

ژمارەى سپاردنى (۵۷۸) سالى (۲۰۰۸) ى پىندراوه

"نامەي يەكەم"

"كەرەكە باسى تۆپپىنى خۆى دەكا"

براس زۆر خوشەويستم "ميشە كەرانه"....

دانيام كاتيک كه ئەم نامەيەت پيڊەگات، پر به دەم ھاوار دەكەي " ئەي ھاوار كەري تۆپيو چۆن نامە دەنوسى؟

لەبەر خۆتەو دەلئى: ئاي كه كەريكى بى چاو و روو بوو.

سالانىكى دوور و دريژ بناو گوي و بن گونيم دريشە ھاژن كرد، كەچي ئيستا بى شەرمانە نامەم بۆ دەنوسى، خواي گەورە دەبى ئەو لە چ گورپنكەوہ سەري ھەلدايبتەوہ؟ زۆر سەيرە! خۆ دەميكە تۆپيوہو بووہ بەوربانى حازرى.

دلئران مەبە "ميشە كەرانهى" ھاوپيم من لەگورپستانەوہ نامەت بۆ دەوسم، ئەمە دواين نامەي من نايبت، ئەگەر پەلە نەكەي و نارام بگري ھەوو مانگيک نامەيەكى منت لەگورپستانەوہ پى دەگات. بەلى ليڤەوہ لەمورپستانى ئارژەلان ھەر ئاوا چەند سەد مەتريک دوور لەگورپستانى ئادميزادەكان، ئەوانەي كەچەند سالنيك لەژياندا پياوي گەورە و ناودار و ھيژ بوون ھەموو ليڤەن، بەلى ليڤە گورپى دەيان شاعير و نوسەر و ھوہرمەندى ليڤە، كە لەژيان دا نرخى كەريكيان نەبوو، نان نەبوو بيڤن، ھەر لەخوڤرا ڤاوەدووڤيان دەنان، دواي مردنيان ھەموو چلە و سانەيان بۆ دەكرى. ئاخ ميشە كەرانه نازانى ئيمە چەند زيندوو كوژى

مردوو په رستين "ميشه كهرانه" باوهرت بى مردن نه وه نيهه كه له ژيان دا نه و ندهى لى دهرساين، هر كه مردى له هه مووى خوشتر نه وه يه كه زيندوو هكان ده لىن به راستى به مردنى زيانكى گه وره مان لى كهوت، هر گيز جىگای پر نابيته وه. بو هه تا هه تا يه ش له دلى زيندوو هكاندا ده ژى. نه وهى يه كجار خوشه كه راسته وخو له دواى مردنت هه ستنى پى ده كهى نه وه يه كه كاروبارى گوږستان به شيوه يه كى خيرا و زور ريك و پيك به پيوه ده چى و هيچ دام و ده زگايه كى ده ولته تى لى نيهه.

"فه رمان بهر" هر ناویشى نابيستى ليره دامه زراوه ده ولته تيهه كان نين، تا به كاره ناشيرين و هه له كانيان دلى مروفه كان بته قينن. بو نمونه كه تو ويستت نامه يه كه بو هاوړپيهه كى خوشه ويستت بنوسى پيوست ناكات سهردانى ويستگه ي پوسته و گهياندى بكه ي هر به خيراى تيشك نه وهى به خيال و ميشكى تودا دى له پرسته ي جوان و بيړوكه ي ورد راسته وخو له ميشك و هه ستنى هاوړپيهه كهت دا ده چه سپى. سه رسام مبه ميشه كهرانه هم نامه يه ي من شيوه يه كه له و نامه نه.

ميشه كهرانه ي زيندوو، ليره دا ده مه وى باسى مردنى خومت بو بكه م. په ننگه پوژيك له پوژان كه ژيان بيزارى كردى و ويستت خوت له ناو ببه ي يان له بهر پيرى و نه خوشى له مردن نزيك ببيه وه، كه لك له و باسه و هر بگرى. ناوا من مردم، مردنى به راستى و له ريزى زيندوو هكاندا نه مام، نه كه و هك نه وانه ي له ژيان دا كه تيونويان بوو، هاوار له شاگردى گازينيو يه كان ده كه ن: ناخ مردم خيرا شه ربه تيكي ساردم بو بينه

ده زانم دوو كهس له دنيا به دل بوم ده گرين، يه كه م فاله ي هاوړنه كه هر گيز پوژيك له پوژان نه يتوانى چه مه ئاليكيكم دداى، هم، لير بم كه

سالانیک بوو دهست و پښی خوئی و مال و مندائی بووم. دوووم ناله ی کورتان دوروو، سور دهزانی که هرگیز نهو په نجا لیره یه دهست ناکه وینه وه که به قهرز دوا کورتانی میراتیمی بو دروو بووم دهشیزانی که نهو بره پاره یه که مانگانه له قاله ی خاوه نم دهستی دهکوت به هیزی شان و ملی من په یدای دهکرد.

میسه که رانه ی خوشه ویست: کاتی که بریارم دا بمرم گه وره که ی خوّم هلبژارد، به لام که بمرم کرده وه مردن له سهر جیگا و له ناو نوین سهر شوپریه وازم له مردنی ماله وه هینا.

نهووم به خه یالدا هات که من له هه موو ژیانم دا نه متوانی ته نها جاریک کاتیکی خوش له یه کیک له هاوینه هه وارده کانی وولاته کم به سه ربه رم. بویه بریارم دا برؤم بو یه کیک له و شوینه خوشانه بمرم. منیش وه ک پشیله کیوی که کاتی مردن هات ده چپته شوینیکی لاجپ تا دوژمنه کانی به بینینی لاشه که ی خوشحال نه بن. پرووم کرده جیگایه کی کراوه و جوان و دلگیر که به سهر لیواری ده ریادا ده پروانی.

پیش نهو می بمرم داوام له خوّم کرد، دوا ناروزوت له ژیان دا چپیه؟ بیلی تا بوّت جپه جی بکه م. له قولایی ناخمه وه هاواریک هه ستا، ژیان، ژیان به خوّم وت واز له و داواکاریه ت بینه. بو دوا جار پیت ده لیم دوا بین داواکاریت چپیه؟ چونکه هه میسه نهوانه ی حوکی له سیداره دانیان به سهردا ده سه پینن نهو پرسیاره یان لی دهکن. نه گهر دواکاریه کی ناساییت هه یه فهرومو داوای که. دیسان له ناخیکی قولتر هاواریکی به رزتر، ژیان، ژیان.

ئاي مېشەكەرانى گەواد، بەسەرى تۇ دىنيا ئەو ناهىنى. بەرپىزت دەيان
سائە لە بن كلكى ئەسپ و لا مى كەرى دىز دەژى و دەرزىيان تى
دەچەقىنى، چىت بە چى كرد..ھا؟

ھەر كە گيانم دەرچوو، چاوەكانم لەسەر يەك دانان، بە نارەزووى خۆم
قاچەكانم لى راکىشا و مردم.

يەكەم رېبوار كە بە لامدا تىپەرى تۆزىك لىم ورد بوو، ئەو لەقەيەكى لە بەر
ورگم كوتا تۆزىكى تر لىم ورد بوو و بە نوكى پىي لمبۆزى بەرز
كردم، ئەو كە زانى ھەستم لى براو، دەستى كرد بە پشكنىم، ختووكەم
دەھات، پىم وابوو لە سەعات و جزدان و ئەنگوستىلە دەگەرا، ھەر نەبى
چەرخىكى گران بەھا يان قتوو جگەرەيەكى دەست كەوى
زۆرە، ئەو ئەندەي نەمابوو لە قاقاي پى كەنن دەم. دانم بە خۆمدا گرت من
كە مردووم چۆن دەبى پى بكنم دواي ئەوى كابرا ھىچى لە
گىرفانەكانمدا دەست نەكەوت نە پارە، تەنانەت قەلەم پاندانىكىش
لەقەيەكى لە لاچاوم دا و رۆشت بە راستى پىاويكى خاوەن ويژدان
بوو، چونكە من مردووم دەيتوانى شتى خراپترىشم لەگەل دا بكا.
تۆزىك رۆيشت تووشى رېبوارىك بوو.

دەزانى لەو سەر رېگايە مەيتىك كەوتو؟

بۇ ناچى پۇلىس ناگادار كەيتەو؟ ھەرچەندە زۆر زەحمەتە پۇلىسىش
ھىچى لە بارەو بەزانى چونكە ھىچ ناسنامەيەكى ھەل نەگرتوو.
رېبوارەكە گووتى خىراكە با برۆين، ئىستا بە يەك چركە پىت دەلىم كى
يە.

گووتى: ئىمە پۇلىسىن، پۇلىس! ھىچ شتىك لە نىمە شارارە نە

باوهرت بى ئىمەى پۇلىس:

له موو هوو دهر دىنن.

باشه به لام چۇن؟

تۇ راوهرسته ئىستا واى لى دهكەم قسه بكا.

به خوا سهيره! مردوو قسه بكا؟

ئەو نەينى كارەكەى منە، هەموو كەس دەتوانى زىندوو بخاتە قسه به لام من مردووەكان دەهينمە قسه. تەنانت كفن دزەكان وا لى دهكەم كه له بەر هات و هاوارى مرووەكان نەتوانن به روخى گوپرستانەكاندا بپرون چ جاي ئەوەى كفن بدن.

پۇلىسهكه دوو جار سەرەو بنى كردم و چەند پارچە شيعرىكى له گىرفانم دهرهينا.

ئاي خو ئەو شاعيره، دهرانى وا باشه لى گەرىم و به دەنگى نەهينم. ئەو شاعيره، شاعير، بكه وىتە قسه نەك به من به پۇلىسى حەوت دەولتە بى دەنگ ناكرى. دەستى كرد به خویندنهوەى شيعرهكان كابرە به پۇلىسهكهى گووت:

دهرانى من هيچ له ماناي ئەو شيعرانه تى نەگەيشتم؟ براله ئەو شيعرى نوين! نە تو و نە باوكى پۇلىس و نە جەماوهر له ماناي ئەو شيعرانه تى ناگەن. دەبى بيان دەمه پۇلىسى بەشى سياسى تا ماناكانيان لىك بدەنەو و بزانن كه دژى دەولت نەنوسراون؟ دوایى پۇلىس و رىبوارەكه هەر يەكه يان قاچىكيان راکيشام و خستيانمە چالئىكهو.

به لى: "ميشه كهرانه" لى به ريز و زىندوو من بهم شيوهيه مردم، به لام پيت و ايه مردن له وولاتى ئىمه هەر وا شتىكى سوک و ناسانه، باوهر بکه با

بمى ئىگەر جارىك له له دايك بونت پەشىمان بىيەو ھەزار جار له
مردنەكەت پەشىمان دەبىيەو.

ئىمە ھەرچەند له كات و شوينى ديارى كراو له دايك بوين، بەلام كە
بمانەوى بژين ناهيلن، كە بمانەوى بشمرين ھەر ناهيلن. چاوەرى بە له
نامەى داھاتوودا بۆت باس دەكەم كە له دوای مردنم چىم
بەسەرھات. سلاو و پىزم بو ھەموو ئەوانەى كە لىم دەپرسن، بەلام تكام
وايە جيگا و شوينى من بەو "ميشە كەرانە" مەلى كە ھاوپىتن نەكا
بزانن و خويان بمرينن، بە خويان و دريشە تيزەكانيان بينە ھەمان
گۆرستان و دەرزى ئارنم كەن و ھەسانەو ھى ئەو دنياى لى تىك دەن.
بۆيە دەلىم ناو نيشانى من مەدە بە كەس له كۆتايى دا دەرزىيە
تيزەكەت ماچ دەكەم.

دلسۆزت

((كەرى تۆپيو))

((نامەى دووم))

((باسى گواستنه وەى تەرمەكەى بۆ))

((خەستەخانە بە ئۆتۆمبېلى))

((فرياكەوتن))

مېشە كەرەنەى خۆشەويست:

لە نامەى پېشوم دا بۆم باس كردى كە چۆن مردم.يان باشتەر وايە بلېم
چۆن هەردوو قاچم لى راکيشتا و خۆم كرد بە مردوو، كيشەكان ليروه
دەستيان پلچە كرد دواى ئەومى كە پوليس و رېبوارەكە جىيان هيشتەم
هەر رېبوارىك كە لە نزيكەوه رەت دەبوو لاي دەدايە سەر تەرمەكەم تا
واى لى هات خەلكىكى زۆر لەسەرم كۆ بوونەوه. يەكيك هاوارى كرد
ئەرى ئىوہ چۆن بنيا دەمىكن؟ كەسيك لەبەر چاوتان مردووہ كەچى
موچوركىك بە دلتان دا نايە يەكيكى كە هاوارى كرد تۆزقاليك شەرەفم
نەبى ئەگەر لەم وولاتە بمىنم، نەپرۆم بۆ هەندەران كە ئەومى ناوى
مروقا يەتايە لەم وولاتە دا نيبە.

تەنانەت هاوكارى مردوش ناكەن.

ئەومى تەنیشتى پىي گوت: ئەى تۆ بۆ هاوكارىمان ناكەى؟ ئەى تۆ مروقا
نى؟ يا بە تۆ محاسەبەى خۆت بكە واز لە من بىنە.

- جا تۆ چوزانى؟ من كارم ههيه دهنه ههر ئىستا دهچوم خهسته خانهم ناگادار دهكردهوه.

- ئەى كه كارت ههيه خىره سهعاتىكه لىره وهستاوى؟
تا دههات قهرهبالغىيه كه زيادى دهكرده و دهنگ و ههراش بهرزتر دهبووهوه.

- ئەرى كاكه له ناو ئەو ههموو ههشامهته دكتورىكتان تىدا نىيه؟
- دكتورى چى؟ برادهر دياره ناگات له حالى رۆژنامهكان نىيه رۆژ نىيه ههوالى كوچى چهند دكتورىك رانهگهينن كه بهره و ئەوروپا و ئەمريكا كوچ دهكهن.

- يه كىك هاوارى كرد: ده باشه كه سىك بپروا لهو نزيكانه تلهفونىك بكات.
ديار بوو ئەوهيان زۆر به ويژدانه كه دهىگوت: ئەى هاوار خواى گهوره له بهرچاوى ئەو ههموو خهلكه دهمرى، كه سىك ناتوانى تۆزه يارمه تىيهكى بدا. ناى دادپهروهري، كوا دادپهروهري؟ ناخ ئەگهر شتىكى ئاوا له ئەوروپا رويدة دا، ده تانبىنى، يه كىكى كه گوتى: بابە قسهى قۆر مه كه بو پىت وايه دادپهروهري له وولاتى ئىمه دا نىيه؟ گوايه شارستانىيهت ههر له ئەوروپا ههيه؟ ئەگهر پياوى ئەو قسانه له بهردهمى ئەو خهلكه دووباره بكهوه.

- بابە واز لهو قسه هىچ و پوچانه بىنن خهريكه دهمرى.
- دهزانى له ئەوروپا نوسىنگهى تاييهت بهو جوړه كارانه ههيه؟ ئەگهر سهگىك به ئاستهم قاچىكى نازارى پى بگا، ههر خىرا دهگه نه سهرى و دهىبه نه خهسته خانهى تاييهت به نازهلان.

ئەو ەى تەنېشتى ھەلېدايە: نەخېر وا نېيە لە ئەمرىكا و نەوروپا كەس كارى بە سەر كەسەو ە نېيە. ھەر كەسەو ئشى خۆى دەكا. نەگەر كەسىل: ھاوار كا بۆ خاترى خوا لە تىنوان خنكام كەس چۆرە ئاوىكى ناداتى، ئەرى بەرېز ئىو ە نەوروپاتان دىو؟

ئەى بەرېزتان سەردانى ئەوروپاتان كردو ە؟
من بەش بە ھالى خۆم نەخېر... بەلام لە بارەى ئەوروپا ە زۆرم شت لە خەلك بېستو ە، بۆ خۆشم شت زۆر دەخوئىنمەو ە. ئەى بەرېزتان؟

بەلى بە دئىيامىيەو ە، ھەر سالى پار ئەو رېكخراو ە رۆشنېرىيەى كە من كارى لى دەكەم، گەشتىكى بۆ دەرياي سېى ناو ەراست ساز كرد. لە ماو ەى دوو ەفتەدا يونان و ئىتاليا و ئىسپانيا بە درىژايى و بە پانى گەراين.

بە راست كام لەو شارانە زۆر سەرنجى راکىشاي؟
شار گىنگ نېيە گىنگ ئەو ەيە كە من ئەوروپام دىو ە. لەو گەرانەى ئەوروپام بۆم دەركەوت كە لە ناو ئىو ەدا وىژدان و چاكە كردن زۆر كەمە. بگرە ھەر نېيە.

بۆ نېيە كاكە؟
دە ئەگەر ھەيە با يەكىك لە ئىو ە بپوا خەستەخانە ئاگادار كاتەو ە.
ئەزانى ھەرچەند تۆ ئەوروپات دىو ە يەلام لە ھېچ ھالى ئابى وەك من بېستومە لە ئەوروپا و ئەمرىكا كەس كارى نە بە مردوو نە بە زىندوو نېيە.

بۆ؟

لهبەر ئەوھى وولاتى شارسىتانىن، با پىت بلىم لەوى بۇ ھەر جۈرە
پوداويك رېكخراويكى تاييەتى ھەيە، تەنانت ئەوانەى كە لە دار
دەكەونە خوارى لەگەل ئەوانەى كە دەكەونە ناو گۆماو و زەلکاوھەكان
كۆمەلەى جياواز ھەيە بۇ پرزگار كردنيان. پىت وايە ئەوى ۋەك ئىرە
وايە، فەرموو مردووتان لە بەر دەستدایە و ھەر يەكە لە ئاوازيك
دەخويىنى كەچى پياويكتان تىدا نىيە بېوا خەستەخانەى لى ئاگادار
كاتەوھ.

ئەكىك لە ناو ئاپۇرايا كە ھاوارى كرد: ئەرى كاكە.. دە يەكىك تۆزيك
رايوەشىنى بەلكە بىتەرە ھۆش خۆى.

ئەكىكى كە دەستى خستە سەر دلم، ھاوارى كرد: ئۇف.. ئۇف.. ھەزار جار
بە داخوھ مرد! ناخ خۆ تۆزيك پىش ئىستا زىندوو بوو ئاى بەستە زمان
خۆ مرد!...

ھەستە لە تەنىشتى ئەو ناخ و ئۇفەى ناوى، ھەموو گيانلەبەرىك پىش
ئەوھى بمرى زىندووھ.

تا دەھات ئاپۇرايەكە زىادى دەكرد ئەوانەى داوۋە خۇيان ھەلدەبېرى و
لەسەر شانى ئەوانەى بەردەميان سەيرىان دەكرد ھەوليان دەدا بزائن
چى رویداوھ. ئەگەر دەمزانى بە مردنى كەسىك خەلكى ئەوھندە سەرقال
دەبن و ئاوا مشت و مېرى لەسەر دەكەن دەچووم لە باخىكى گشتى نزيك
شەقامىكى سەرەكى دەمرد، ئىستا من كە بەلىنم بە خۆم داوھ كە بمرم
خۆ ناكرى راست بېمەوھ و بېرۆم بۇ باخىكى گشتى، ديارە سەر شۆرىيە
لە بەردەم ئەو ھەموو ھەشاماتە لە بەلىنى خۆم پەشىمان
بېمەوھ. ئەوانەى لە پىش ھەمووياندا ھاتوون نارۇن زياتر تامەزىوى

دەنگ و باسن لە بارەى مردنى منەوه. منالیک له بەردەم پیاویکدا
وہستابوو کہ دەستی لەسەر شانی ژنەکەى دانا بوو. پیاوہکە بە
نارەزایى دەریپینەوہ:

بە راستى لەم زەمانە گەورە و بچوکى نەماوہ بۆیە دەولمەندەکان لە
دەرەوہى شار باغ و قیلا دروست دەکەن تا مندا لەکانیان تیکەلاوى
منالى ئەمڕۆ نەبن. فەرمون بەقەدەر بئە مۆمیکە ہاتووہ لە بەردەمى من
وہستاوہ، بە راستى گەورە و بچوکى لە وولاتى ئیمە بارى کردووہ.

میشە کەرانی خۆشەویست: زیاتر لە شەش کاتریمیر لەو چالەدا
کەوتم. پۆژ بەرہو ئاوا بوون دەچوو، دەزانی من بۆ لەو شویئە دا
مامەوہ؟ چونکہ ئیمە کۆمەلگایەکین گیانى ھاوکارى و یامەتیمان تیدا
نییە. پۆژ بەرہو ئاوا بوون دەچوو کەچى هیشتا دانە دانە و دەستە
دەستە خەلک بۆ تەماشای من دەہاتن. یەکک دەیگوت: ئای بەستە زمان
نەوہ فەرمانبەر بووہ لە بەر کەمى موچە و داخى گرانى و خەمى
کریچتی مردووہ.

یەکیک دەیگوت: بە گویرەى چلکى یەخەکەى و سەر دەستەکانى دلنیام
شاعیرە، یەکیک دەیگوت: زەنگە مامۆستا بى لە داخى تەمبەلى
قوتابییەکانى و ئەوہندەشى وانەى زیادە گووتۆتوہ گیانى لە دەست
داوہ.

لە پەر لاویکى شیکى قات لەبەر پەیدا بوو، ہەر لە -دووہوہ دەستى
رادەوہشانند و ھاوارى لە خەلکەکە دەکرد: ئەرى دەلئى لە ژيانتاندا
مردووتان نەدیوہ؟ شورەى ناکەن ئاوا لە سەر سەرى وەستاون؟ ھیچ
نەبى ریز بن.

جا چۆن رېز بېن.

دە وەرە خۆت مەكوژە... نازانن رېز بېن. دياره قوتابى نەبوون، سەربازىتان نەكردووه؟ بۇ جارىكىش بى بەردەمى دوكانى نانەواتان ديوه.

خېرا دوان دەستيان كرد بە رېز كردنى خەلكەكە. لورە لورى نوتومبىلى فرىاكەوتن ھەستا. گەشتنە لامان و دوان دابەزىن، بە پەلە منيان خستبە سەر دەستە بەرىك، لەو كاتەدا پياويك بە پەلە و بە پەشوكاوى دېرى بە خەلكەكە دەدا و بەرەو لای من دەھات.

لاچن كاكە، پىم كەن برا، جىم كەن با بىبىنم.

بوو بە دەنگە دەنگ، ئۆخەى ئەوا كەس و كارى پەيدا بوو، پىرى كەن با بىتە سەرى، با دىدار ئاخىرى نەبى.

ئەرى برالە ئەوہ كەس و كارى تۆيە؟

نەخىر ھەر نايناسم.

ئەى بۇ وا پەشوكاوى؟

بلىم چى تاويك پيش ئىستا گوتيان تەرمىك لەو ناوہ كەوتووہ منيش وەك ئەو خەلكە ھاتووم چاويك بە تەرمەكە بكەوى.

فېريان دامە ناو ئۆتومبىلەكە، تا چەند مەترىك منالە وردەكە دوامان كەوتن، خەلكەكە وردە وردە لە پيش چاوم ون بوون.

مىشە كەرانەى بەرپىز، لە نامەى داھاتومدا باسى گەشتەكەمت بۇ دەكەم. گەشت بە ئۆتومبىلى فرىاكەوتن. سلاؤ و رېزىم ھەردوك چاؤ و دەرزىيە تىزەكەت ماچ دەكەم.

دلسۆزت

((كەرى تۆپيو))

((نامەى سېم))

((كەرىس تۆپپو باسى گەشتەكەس خۆس دەكا))

((بە ئۆتۆمبېلى فرىاكەوتن))

ئازىزەكەم مېشە كەرانە: بە سلاۋى گەرم و ماچى درېشەكەت دەست پى دەكەم، بۆم باس كرىدى كە چۆن مردم و فرېيان دامە ئۆتۆمبېلى فرىاكەوتنەۋە. لە پىر ترسىكم لى نشت وامزانى لە تاكسىدام، ھەر ئىستا داۋاى كرىى تاكسىم لى دەكا. ئەى ھاۋار چى بكەم. باش بوو بىرم كەۋتەۋە كە مردووم. ۵۰۰ مەترىك نەپرۇشتىن كە ئۆتۆمبېل دەستى كرىد بە پرتە پرت. لە پىنش دا شۆفىرەكە لەلووت بەرزىيەكەۋە دابەزى و بۆنىپتى ھەلدايەۋە. ۋ. ھاۋتەۋە پىشت. سوكانەكە و جارىكى كە دابەزىيەۋە. كە ھىچى بۆ نەكرا لە خەلكەكەى كە لە دەۋرى ئۆتۆمبېلەكە كۆ ببونەۋە تورە بوو. ئەرى چىيە! لەم ۋولاتەى ئىمە خەلك لە ھەموو شتىك كۆ دەبنەۋە. دەلىى ھەمووتان بى نىش و كارن. تكايە كەس نەۋەستى. ھاۋتەۋە پىشت سوكانەكە. بەلام ئۆتۆمبېل دەىگوت قەدى دارە و لە زەۋى چەقىۋە بە ھىچ شىۋەيەك لە شۋىنى خۆى تەكانى

نەدە خواردا. جى گىرەكە بە شۇڧىرەكەى گوت: دەتەوى ئەم قەرەبالغىيەت
لەكۆل بىكەمەو؟

ئەى بۇ نا؟

جىگرەكە كە ھاوارى كرد ھۇ خەلكىنە، براكانم مردوومان پىيە بەلكە
پالىكىمان پىوھ نىن، دەى براكانم بلكە بگەينە شەقامى
سەرەكى. ئەوئەندەى بلى يەك و دوو كەس بە دەورى ئۆتۆمبىلەوھ
نەما. جىگرەكە ديسان ووتى خەمت نەبى ئىستا ولىن لى ئەكەم پال
نىن. بە دەنگى بەرز ھاوارى كرد، ئەى خەلكىنە گوتقان لى بى كى خواى
گەورەى خوش دەوى با بى پال نى ئەوھى خواشى خوشى ئلوى با لىرە
نەوئەستى ھەر ھەموو خەلكەكە بەرو ئۆتۆمبىلەكە رايان كرد و دەستيان
كرد بە پال ئان. بەلام چونكە بە دل پالايان نەدەنا ئۆتۆمبىل يەك بست لە
شويىنى خوى نەجولاً. دەى كاكە پال نىن، ھەموو ھاواريان
دەكرد، يەك، دوو، سى دەى خىرا دەى پال نىن دەى براى سىنى ئەو
پالەيان بۇ خودايە. بەلام بى كەلك بوو بە ھات و ھاوارى كە نەيان كرد
دەتگوت ئىستا پال بە ئۆتۆمبىل نەگرن و نەيگەننە خەستەخانە، بەلام
باوھرت بى بەر ھەموو خەلكە نەيان توانى ھەنگاويك ئۆتۆمبىل بەرەو
پىش بەرن.

شۇڧىرەكە كە مى دەرھىنا بوو: دەى كاكە ھەر تەكانىك بخوا دەكەوئەتە
ئىش و بۇ خوى دەروا پىاويكى پىر لە نوورەوھ دەستى راوھشاندا و
ھاوارى دەكرد: پال نىن باوكەكەم، كوپىنە پال نىن، بە قايم بە قايم نەتان
بىستوھ خواى گەبەرە دەلى: لە ئىوھ ھەرەكەت لە من بەرەكەت. پال نىن
ئەوھيان بۇ خوايە دەى براكانم كى خواى خوش دەوى با پال نى.

يەككىك لەوسەر بە فيزىكەوہ سەيرى خەلكەكەى دەكرد گوتى: ئەگەر ئەم ئۆتۆمبىلە لە ئەمريكا با وەك بآلندە دەفرى، بابەئەوہ خۆ دوو سال بە سەر مۇدىلەكەيدا تىنەپەريوہ، ئاخ ئەگەر بە دەستى خاوەنى خۆيەوہ دەبوو، بە پەنجا سالى كە وای لى ئەدەھات. نازانم ئۆتۆمبىل بۆچى لە وولاتى ئىمە وەك كەرى دىز جەنە دەگرن. وەك كەرى بۆز قاچ لە زەوى دەچەقىنن بە سەد تىلا و نەقىزە ناجولین. دووان بە پەرۆشەوہ گويان بۆ گرتبوو. يەككىكان گوتى: برا گيان قسەكەى تۆ زۆر راستە. كابرا ووريا بووہوہ بە پۆزشىكەوہ گوتى: كورپنە بىرم دى سالىك دەولەت كەشتىيەكى كرى بۆ ھات و چۆى ھاوولاتىيان بۆ ئەوروپا بە ھۆى سەرما و بەستەلەك ئەو كەشتىيە تەنھا سالىك كارى كرد. پىم سەيرە دەولەت بۆ بە گویرەى كەش و ھەواى وولاتى خۆمان نامىرەكان ناكرى. بەلى ئەو قەسەيەى تۆ زۆر راستە ئەو پاسانەى لە خەتى گەرەكى ئىمە كار دەكەن ھىچ گەرەككى رازى نابى سواريان بن لەبەر دووكەل و تەقە تەق. يەككى بە تورپەيىوہ: كاكە واز لەو چەنەبازىيە بىنن. وەرن ئىوہش تۆزىك پال نىن، ھەر لە قسەى زللتان داوہ.

دەى كاكە: يەك، دوو، سى ئۆتۆمبىل جەنەى گرتوہ و ناروا. كاكە: دەترسم ئۆتۆمبىلەكە لە گىر بى.

يەككى كە ھاوارى كرد: براينەبەسە، ھىلاك بووين وەرن دانىشىن با سەر و جگەرە بكىشن.

سەر و جگەرەيان كىشا، شوڤىرەكە چۆوہ پشت سوكانەكە، خەلكەكەش لەبەرئەوہى ھەموويان خويان خۆش دەويست دووبارە بەرەو پشتى ئۆتۆمبىل چوونەوہ. لە ناكاو پياويكى قات و بۆينباغ لەبەر پەيدا

بوو، زور به لوت بهرزييه وه به شوفيره كه ي گووت دابهزه، ده ي خيرا، خيرا
 دايهزه، كاكه بو دابهزم نه ليم دابهزه ناخ نازانم بو له م ولاته ي نيمه كه س
 كوتروني كاري خوي پي ناكري. شوفيره كه دابهزي و كابراي قات له بهر
 چوه شوينه كه ي، چهند جاريك سولفي ليذا به لام نوتومبيل نيش
 ناكا، ملي دهرهينا و له هه شاماته كه ي راخوري: كوره نه وه بو وه ستاون
 پال نين ده ي خيرا. خه لكه كه به بي نه وه ي بزنان نه و پياوه كييه، وه ك
 ميروله كه كلو شه كريان بو دانرابي به پهله له پشتي نوتومبيله كه خر
 بوونه وه. بوو به ههرا و هورياهه هه مه پرسه. ده ي كاكه، ده ي
 براكه م، ناوي خوي لي بينن ده ي چاوه كه م. كه دلسوزي نه و خه لكه م دي
 منيش گه رم داهاتم، هاوارم كرد: ده ي براكانم هه نه و ته كانه باش
 بوو، خه لكه كه له بهر هاوار هاواري خويان كه سي گوئي له من نه بوو، ده نا
 ده يان گووت نه و پياوه چهنده دلسوزه به مودوييش هاوكاري
 زيندوو ه كان ده كات. نوتومبيل كه وته جو له جول تا ده هات خيراتر
 ده روست تا گه شتينه سه ره و خواريك لانسي و مرگرت و زور خيراتر
 روست. شوفير و خه لكه كه ده تگوت به دواي تاوانباردا راده كه ن. كه
 جار جاره نوتومبيله كه ته كانيك ي ده دا كابراي بيره له دواوه هاواري
 ده كرد: ده ي. ده ي نيش كه، كابراي قات له بهر ييش قولي له جامه كه وه
 دهرهينا بوو به دم نه رمه گورانييه وه ده يوت: ناي نيشتمان چيت لي
 هات، ناي ويژدان بو كوي چوي، ناي راستي بو جيت هينشتين ناي
 ده ست پاكي بو مال ناواييت لي كردين، شوفير له پيش هه موويان و
 خه لكه كه ش به دوايدا له ته نيشت نوتومبيله كه وه و مستان. شوفيره كه

گووتى: مامۇستا زۆرمان ئەزىيەت داى ديارە ئىش ناكات، بابە چۆن ئىش ناكات: دەى كورپىنە پال نىن كەس نەلى ھىلاكم.

بۇ جارى دووم شۇفېر و جىگرەكە و خەلكەكە دەستيان كردهو بە پال نان بەلام چۆن پالېك گەشتىنە سەرەو لىژىيەكى يەكجار سەخت خەلكەكە دەستيان لى بەردا، ئۆتۆمبىل بە شىوويەك سەربەرە و خورا بۆۋە بىنيادەم سامى لى دەكرد. لە پر وەك ناپالم بتهقى زرمە ھەستا و دواوہى ئۆتۆمبىل خوى كىشا بە دارتېلىكى قەراغى جادەكە و كەوتە ئىش ھەر خىرا شۇفېر و جىگرەكەى خويان ھەلدايە ناو ئۆتۆمبىل. كابرالى قات لەبەر دەستى كرد بە لىخوپرىن بە زەوق و گۇرانى گوتنەوہ لەم شەقام بۇ ئەو شەقام. بابە ئەگەر عەقل بخەيتە كار شت ھەيە لەو جىھانەدا كۆتنترول نەكرى. گەشتىنە نىك پاركىك. ئۆتۆمبىلەكەى وەستاند، دابەزى و دەستى پراوہشاندى، باى، باى زۆر سوپاس من ھەر خۆم دەھاتم بۇ ئىرە. دووبارە شۇفېرەكە چۆۋە پىشتى سوكان و بۇى دەرچوو. مېشەكەرانەى پەزا گران لە نامەى داھاتووم باسى ئەو سەيرانە خۇشەت بۇ دەكەم كە بە ئۆتۆمبىلى فرياكەوتن كردمان.

لەگەل پىزىمدا

تامەزرۆت

((كەرى تۇپيو))

((نامەى چوارەم))

مىشە كەرەنەى نازىز:

لە نامەى پىر گولوى پىشومدا عەرزىم كىردى: كە داۋەى ئۆتۈمبىلە كە بەر دارتەلىكى قەراغى جادە كە كەوت. بىرە داۋىى زانىم كە دار تەل نە بوو. بەلكە مەرتىكى نە گەت بوو. بەستە زمانە لە ترسى ژيانى خۇى چەند مەرتىك ھەلات بوو بۇ قەراغى شە قامە كە، خەلكىكى زۇر دەورە يان دابو. دەتگوت گا لەو ناۋە سەرىپراۋە، ئەۋەندەى خۇىن لە بەر پۇىبوو. يەكك بە دەنگىكى قەبەى ناخۇش ووتى: بە راستى ئەۋ پىاۋە بەخت دارە، تە ماشاكەن لە جىيات ئەۋ ھەموو ئۆتۈمبىلەى لەو شارەدا ھەيە ئۆتۈمبىلەى فرىاكە و تن لىى داۋە كاكە باش نىيە تىرلەيەك يان سەيارەى خۇلە كە لىى نە داۋە. ئەۋ بىرىندارە شىيان بە بى ھۇشى ھەندايە ناۋ پىشتى ئۆتۈمبىلە كە. شۇفىر و جىگرە كەى بە پەلە چوونە پىشى ئۆتۈمبىلە كە. پىش ئەۋەى دەرىچىن پىاۋىك گە شىتە نىزىكمان، سەرىكى خۇىنە پىراۋە كەى كىرد، تە ماشاى ئەۋ خۇىنە گە شە كەن، كەلە خەلكە كەى پىرسى: نەرى نالىن كىە؟

له جامی ئۆتۆمبیلەكەش تەماشای بریندارەكەى كرد. له پڕ هاواری كرد: بە شەرەفم كەمالی خوین بەخشە، ئای كەمالی بەستە زمان. یەكیكى كە گووتی: بە ناموسم منیش ناوی ئەو كەمالەم بیستوو. دەلین زیاتر له هەزار بوتلی خوین داوه بە هاوولاتیان، چى بكا هەزارە ژيانى مال و مندالی بە خوین فرۆشتن داين دەكرد. یەكیكى كە گووتی: بەخوای گەورە منیش له بارەى ئەو كەمالە شتیکم بیستوو، دەیان گووت هەر كە ناوی دەخواردووه له لەشیدا دەم و دەست دەبوو بە خوین بەرەو شەقامى سەرەكى كەوتینه پرى، جینگەرەكە بە شۆفیرەكەى گووت: له پیش دا كارەكانى تۆ بكەين یان ئەوانەى من؟

شۆفیرەكە گووتی: من تا سەرىكى مالى خالم نەدەم ناچمە هیچ شویینك. ئەرى كاك (فەرىد) تۆ بۆ ئەوەندە مالى خالت خووش دەوى؟ فەرىد گووتی: گیلەى نەعلەتى تۆ هیچ له بارەى مالى خالمەوه دەزانى؟ تا ئەو پرسیارە له من بكەى؟

نا، بەلام زۆر بۆیان سوتاوى. گوئیگرە بى عەقل، نیستا له پىگەى پاركى گەورەوه دەتەبەم بۆ مالى خالم، بۆ ئەوهى تا دەتوانى لەو پىگا بەرزەوه سەیرى دیمەنى جوان و پازاوهى شار بكەى.

میشە كەرانه: پىگای خەستەخانە بوو بە پىگەى گەشت و گوزار، بۆ من ناخووش نەبوو، بەلام كەبراى بریندار حالى شپ بوو.

فەرىد ناخىكى سارد و سەرى هەلكیشا و گووتی: گویت لى بى! داىكم من و دوو خوشكمى هەبوون، هەردووك له من گەورەتر بوون. ئەوان زوو شویان كرد و بردیانن بۆ لادى، بە كۆپى شەرىف و جوتیار، هەردوو زاوايه كەشمان خزمى خۆمان بوون، براله ئیمە بە رەچەلەك لادین باوكم.

خو عافوی کا هتا مردیش دهیگوت: رهن و بهراوم له دیهکهی خو مان
ماوه، کوری خو م خزمه کانم دهیخون. فهريد بهردهوام بوو: دواي چند
ساليك باوكم عومري دريژي بو تو بهجي هيشت. ماینه و من و
دايكم. خالم مالي ناوا بي له ژير خاني خانووه گه وره کهي خويدا
هودهيه کهي داي ني له كول كريچيني کردينه وه. دايكم هاوکاری خالوژنمي
ده کرد له ماله وه. منيش له بازار له گهل خالم کاری کرين و فروشتني
دانه ويئلم ده کرد. له گهل کچه گه وره کهي خالم خوشه ويستيبه کهي پاك و
بيگه ردمان له نيواندا بوو. خاليشم حزي ده کرد بيبا به من، به لام ناخ له
دهست لوت به رزي، خالوژن من و دايكمي به چاوي خزمه ت کار و
کاره کر ته ماشا ده کرد. بويه هر سي کچه کهي دان به سي کوري
ده وله مهنده بي نه وه ي پرس به خالم و کچه کاني بکا. خالوژن له وه
جوړه ژنانه يه که له ماله وه کهس ناتواني قسه له قسه يدا بکا. به لام به
داخوه که نيستا هر سي کچه کهي بي وهژنن و له ماله وه ن.

ميشه که رانه ي دريشه تير: نه و به سه رهاته ي فهريد و پاراني ناو
نوتمبيل و ديمه ني سهوز و پر دارستاني شار، خوشي و سهيرانيكيان
بو من دروست کردبوو، له ژيانم دا ساتي وا بي دنگ و نارام
نه ديوو. له پر زمه ههستا، نوتمبيل خوي کيشا به درهختيکي
گه وره ي سه ر شوسته که دا. نه مزاني چون نه وه موو خه لکه له کويوه
هاتن و ده وره يان داي ن. فهريد و جيگره کهي دابه زين، ده رگاي دواوه يان
کرده وه خه لک به سه رمان وه ريوون، جيگره کهي سه يري هر چوار ده وري
لاي نوتمبيله کهي کرد و گووتي: لام وابي سه لامه تين، سوپاس بو خوا
که به ساغي ده رچووين.

ئەرى مېشە كەرەنەى خۇشەويست پيىت وا نىيە ئەگەر بىمزانىبا ئەو
كارەساتەم بەسەر دى قەت دەمردم. دەبى چ پووداوى تال و ناخۇشى كە
چاوەرېم بن.

مېشە كەرەنە ئىتر بەسە هىلاك بووم تۆشم هىلاك كرد. لەگەل سلّوم
هيوای سەرفرازى و بەختەوهرىت بو دەخووزم.
زۆر زۆر تامەزۆت

((كەرى تۆپيو))

((نامەى يېنچەم)) .

هاورپى خوشەويستم:

مىشە كەرافەى زىندوو: لە نامەكانى پىشومدا، باسى مەرگەساتى مردنم بۇ كەردى كە چەند ناخوش و پىر سەر ئىشە بوون. لىرەدا نامەوى ورەت بېوخىنم، لىم گەرى با بەسەرھاتى خۆمت بە راستى و دروستى بۇ تەواو بىكەم، دوايى چۆنت پى خوش بوو وا بىكە. بۆم باس كەردى كە چۆن دواوھى ئۆتۆمبىلەكە بەر درەختىك كەوت.

سوار بوونەو، چەند مەترىك نەپۆشتىن كە فەرىد بە جىگرەكەى گوت: دەزانى بەنزىنمان لى برا. ئەى چى بىكەين بۇ خاترى خوا! ئىمە مەيتىك و برىندارىكمان پىيە ھەروا خويىن لەبەرى دەروا. ناي بەنەعلەت بى شەيتان، فەرىد گيان با ئۆتۆمبىلىك راگرين ھىچ نەبى برىندارەكە بگەيەنىتە خەستەخانە. فەرىد گوتى: دەزانى تۆ زۆر كەرى؟ ھەتتو ئۆتۆمبىل چۆن لىرەدا رادەوہەستى! بۇ ھەر لەبەر ھىندى پارە! نا.. لەبەر ئەوھى كەم شوفىر ھەيە برىندار بەرى بۇ خەستەخانە. نا.. ھا.. تا ئۆتۆمبىلەكەى خويىناوى نەبى. ورتە ورتە ئۆتۆمبىل بە لاماندا تىدەپەرىن بە بى ئەوھى ھەر ئاورپىشمان لى بدەنەوہ. مىشە گيان لە پىر ئۆتۆمبىلىكى زۆر خىرا داي بە لاماندا فەرىد و جىگرەكەى خويان

هه‌لدايه سه‌ر شوسته‌كه. خه‌ريك بوو هه‌ردووكيان هه‌لا هه‌لا كا. جيگره‌كه
 گووتی: ده باشه با ته‌كسييه‌ك راگرين. هه‌تيو تاكسي بشوه‌ستی كه
 چاوی به‌و برينداره كه‌وی ده‌پروا. گویت له من بی: من پيش نه‌وی له
 خه‌سته‌خانه دابه‌زريم شو‌فیری تاكسي بووم، تاكسييه‌كه هی خالم
 بوو. هه‌م نيش و كاری مال و عه‌مبارم پی ده‌کرد. هه‌م كریش. له دواي
 شوو‌کردنی خو‌شه‌ويسته‌كه‌م و مردنی دايكم مانی خالم به
 جيه‌يشت. ماوه‌يه‌ك له نو‌تيل خه‌وتم، پوژيک توشی كو‌نه هاو‌پريه‌كه‌م بووم
 كه له يه‌كيك له گه‌ره‌كه هه‌ژار نشينه‌كان ژورينگی به كری گرتبوو. منی
 برده لای خو‌ی و گووتی: فه‌ريد ده‌ستی نوین بگره. منيش نه‌وی له
 ميراتی ماله‌كه‌ی دايكم بووم به‌جی ما‌بوو له ژير خانه‌كه‌ی مانی خالم
 ده‌ره‌ينا، هينديكم فروشتن و نه‌وی به كه‌لكم هاتن بردمن بو نه‌و
 ژوره. ماوه‌ی سی چوار مانگ دوو قو‌لی ژيانیگی گه‌ليك خو‌ش و بی
 كي‌شه‌مان له ژوره بچوكه‌دا به‌سه‌ر برد. شه‌ويكيان هاو‌پريه‌كه‌م
 نه‌هاته‌وه، به‌یانی كه خه‌به‌رم بووه‌وه سه‌يرم كرد له ته‌نيشتم
 دانيشتوه، جان‌تايه‌کی بچوكی له‌سه‌ر ياوه‌شی داناوه. هه‌ر كه هه‌ستام و
 به‌یانی باشم لی كرد. گووتی: فه‌ريد، هاتوومه‌وه خوا‌حافيزیت لی بکه‌م
 شته‌كانم هه‌مووی بو تو. كری دوو مانگيشم له ژوره‌كه‌دا داماوه
 نه‌ويش هه‌ر بو تو. نه‌ملا و نه‌ولای يه‌كترمان ماچ كرد، به‌په‌له له ژوره‌كه
 چو‌ ده‌ری، پو‌یی به‌ره‌و هه‌نده‌ران. ئيستاشی له‌گه‌ل بی نه‌مزانی
 گه‌يشت، نه‌گه‌يشت، تیدا چوو. به هه‌ر حال خوا بيپاري‌زی، يادی به
 خير. براله من هه‌تا ئيستاش له‌و ژوره‌دا به‌ته‌نيا ده‌ژيم. زور له كچه
 عازهب و قه‌يره‌ی گه‌ره‌ك ده‌يان ويست كه شووم پی بکه‌ن به‌لام پيم

نالىنى بە چى ژن بېنم، چۈنى بەخىيو كەم، ئەو كات من ھاندەرى يانەى
 (فەنار بەھجە، بووم، ئەگەر كەسى يان چەند كەسى دەھاتن دەيان ويست
 بىانجەم بۇ يارىگە بە تايبەتى ئەو پۇژانەى كە يانەكەى خۇمان يارى
 ھەبا بۇ بېجگە لە ھاندەرى يانەى (فەنار بەھجە) كەس ھەدى ئەوھى
 ھەبوو پى بختە ناو تەكسىيەكەى منەو، دار و دىوارى ناو تەكسىيەكەم
 وینە و ئالای يانەكەم بوو. جىگرەكە گووتى: باشە ئەو ھەموو ئۆتۆمبىلە
 جوانە لايان داودتە قەراغى رىنگا، بى ئىش و بى كار و ھەستاون، دەپۇم
 داوا لە يەك دوانىك دەكەم بەلكە بە دەنگمانەوھ بېن. فەرىد گووتى: بى
 عەقل ئەوانە كەسانىكەن لە بەرزترىن چىنى وولاتى ئىمەن. ئىستا ھەر
 يەكەو بە كارى جى بە جى كەردنى ئارەزووھەكانى خۇيەوھ خەرىكە. ئەو
 شۇقۇرلىتە نابىنى بە تەنيا كوپ و كچىكى تىدايە، ئەى ئەو خانمە تەر
 پىرە نابىنى لە پىشتى سوكانەكەيەوھ چاودىرىيان دەكا ئەوھەش لاوىكى
 ترە بە تەنيا، ئەو ((جىب)) ھە تازەى پىيە، نابىنى چەند مندالە، پىروانە بىرە
 دەخواتەوھ. كەرە ئەو چىنى دەولەمەندەكانن ئەوھەندەى نەبرد
 ئۆتۆمبىلىكى تازەى فەرىكەوتن دەركەوت، دەستيان لى راگرت و ھەستا كە
 بىرىندارەكەى دى گووتى: بىم بوورن دەچم بۇ وەرگرتنى بەنزىن دوايى
 دىمەوھ بۇ لاتان لە كۆتايىدا تەكسىيەكەيان و ھەستان، تۆزىك لە دىمەنەكە
 رامما: بەخو بىرىندار سوار ناكەم لەبەرئەوھى ھەوسەلەى دادگا و پۇلىسىم
 نىيە فەرىد گووتى: باشە تۇ ھان دەرى كام يانەى، شۇفۇرى تەكسىيەكە
 گووتى: يانەى ((فەنار بەھجە)). جىگرەكە گووتى: باشە بە پىشى تۇ
 رەوايە يەككە لە باشتىن يارىزانەكانى يانەكەت بىرىندارى، بالى راستى
 يانەكەش بى ھەنگاويك تا خەستەخانەى نەگەيەنى، بەخو ھاندەرى

چاكي، ھەرچۇنىك بى شۇفىرى تەكسىيەكە رازى بوو. بە ھەرسىكىيان
برىندارەكەيان خستە ناو تاكسىيەكە.

مىشە كەرانە بە شەرفت ھەقم نىيە ئەگەر بمرم و كۆتايى بە ژيانم
بىنم، ھەرچەندە من تا ئىستاش بە شىۋەيەكى ياسايى نەمردووم.....
لەگەل جواتترىن سلاوم

((كەرى تۆپيو))

((نامەى شەشەم))

هەردوو چاوەکانم: مێشە کەرانه

وەکو باسەم کرد بریندارەکیان خستە تاکسییەکەو بەلێ خاوەن تاکسییەکیان هەل، خەلەتاند. منیشیان لە لای قاچی بریندارەکیان دانیشاند وەکو زیندوو، فەریدیش لە پێشەو دانیشت. کەواتە ئیستا لە تەکسییەکەدا ٣ زیندوو بەک بریندار دانیشتوین کە نازانین گیانی تێدا ماوە یان نا. بەلام بەش بە حالێ خۆم لە ریزی مردووان دانراوم. شۆفیری تاکسییەکی گوتی: بە راست، بۆنی مردوو دی!

فەرید وەلامی دایەو: هەر بۆنی مردوو؟ ئەهێ بۆ ئەو گەرمايە نالێی؟ دار و بەرد سور بۆتەو هەلأوی ئۆتۆمبیلەکەش سەربار و بن بار. بگەینە خەستەخانە و دەزانن ئەو دووانە سوتاون. گەشتینە مەیدانیك خەلکیکی زۆر چوار ریز وەستا بوون، کۆتایی ریزەکان دیار نەبوو، تومەز شوینی تاقیکردنەو هێ بەلگەنامەى شۆفیری بوو.

لە نزیکمانەو هەواریک هەستا: ئەهێ بەخوا بورایەو، پۆلیسیکی هاتو چۆ دەستی لە ئیمە راگرت: بۆستە کورە، ئەم نەخۆشە لەگەل خۆت ببە بۆ خەستەخانە. بەستەزمانە لە گەرمان بوراوتەو.

ئەو بى ھۆشەشيان ئاخىنىيە لاي ئىمە لە بەرئەوھى زۆر قەلەو بوو فزىزەي
 لە من و برىندارەكە بىرى. مېشە كەرانە ئىستا ۲ كەس لە
 دواوھن، مردوويك، برىنداريك، بى ھۆشيك. شۆفىرى تاكسىيەكە
 گووتى: دەبى پلەي بورانەوھى ئەو پياوھ چەند بى؟ ھەر خىرا پياوھ بى
 ھۆشەكە راست بۆوھ و پرووى كرده شۆفىرەكە: بۆ بورانەوھش پلەي
 ھەيە؟ كەوتە چەنەبازى، كاكە تۆ ئاگات لە دنيا نىيە ئىم ئەمپۆ لە كوئى
 ۲۰۰ كەس كە تاقي كردنەوھيان ئەنجام داوھ ۲ كەس دەرچوون
 يەككىيان من بووم بۆ پىت وايە سەردەمى ئىوھەيە؟ ھەر لە خۆرا
 پوخسەتى شۆفىرىتان بدەنى؟ ديار بوو كابرانى بى ھۆش پياويكى
 چەنەباز بوو، لە سەر قسەكانى رۆشت: با پىت بلىم ئىستە كۆمەلىك رىگە
 بە پىچا و پىچى ناتوانى بە نىوانياندا بېروا و چەند دانەيەك نەخا. فېرىد
 گووتى: راستە، پياوى زۆر ووريا و شارمزا نەبى ناتوانى بە نىوانياندا
 بېروا ئافەرىن برادەر، وايە؟ ديارە تۆش تازە مۆلەتى شۆفىرىت
 دەرھىناوھ. شۆفىرى تاكسىيەكە توورپە بوو ئاوپرىكى لە كابرانى چەنەباز
 دايەوھ و گووتى: ئاى دونيا، بە شەرەفم سەدى وەك تۆ وەك و دەسكە
 شتل بە دەستەوھ دەگرم و وەك و مەرمزە دەقان چىنم، سەماش بە
 تاكسىيەكە دەكەم. كابرانى گووتى: برا خۆ ئالىم تۆ دەرناچى، دەرەدەچى
 بەلام بە زەحەمەت... شۆفىرى تاكسىيەكە چەند پەستى پۆزگار و گرانى
 و ئەشىاي يەدەگ بوو، ئەوئەندەش پەستى گەرمایەكە بوو، قسەكانى
 كابرانى چەنەباز ئەوئەندەي كە پەستيان كود. ئاوپرىكى لە كابرانى دايەوھ و
 گووتى: نەك بە نىوان ئەو پايانەدا زۆر باش بزانە من ئەو تەكسىيەي
 خۆم بە سەر پردى سىراتىشدا دەپەرىنمەوھ. ئىدى بىكە بە خاترى خوا

لەود زیاتر چەنەبازی مەكە، ئەگەر پیاوی وەرە گرهو بکەین، تۆ جارێك ئۆتۆمبیلەكەت رەت كە من حەوت جار تەكسییەكەم رەت دەكەم. دەئەگەر ناموست هەیه، دە وەرە حەوت بە یەك، دە وەرە گرهو بکەین.

میشە كەرانه: شۆفیری تاکسییەكە چەند توورەتر دەبوو زیاتر پینی لە بەنزین دەنا، دەتگوت تاکسییەكە بانگی گرتوو. كەبەرای چەنەباز گووتی: كاكە گیان رایگرە، بە قوربان رایگرە من دادەبەزم شوکور بۆ خوا باشترم. رایگرە كاكە دوورم مەخەوه، پینویستم بە دكتور نییە، كاكە لەسەر خۆ بە.

شۆفیرەكە زیاتر پینی لە بەنزین نا...!

لەسەر خۆ كاكە، برا من لە قسەى خۆم نەك جارێك حەفتا جار پەشیمان بوومەوه.

شۆفیری تاکسییەكەش وەك ئۆتۆمبیلی پولیسی پینی بۆ و پراوه دووی تاوان باران بنی تاکسییەكەى بۆ لای راست و چەپ دەشكاندەوه زۆر بە خیاریی خۆی دەکرد بە نیوان دوو ئۆتۆمبیلدا. هەرچی هونەرى خۆی هەیه هەمووی بەكارهینا. ئەوەندەى بەملا و ئەولادا داین وەك چیشتی مجبوری لى کردین. لە ناکاو شلپەیهكى زۆر گەوره هەستا، شتیكى زۆر گران كیشای بە سەرمدا، دوو جار ئۆتۆمبیلەكە چۆ پێشەوه و هاتەوه دواوه، دیتم عەمودیك لە ناوهراستی تەكسییەكە چەقیوه. كەبەرای چەنەباز وا شیوا بوو كە نەیدەزانى چى پروی داوه. لەبەر خۆیهوه و پینەى دەکرد و دەیگوت: باشە خۆ كە من سوار بووم ئەو عەمودەى لێرە نەبوو ئەى چى هینایە ئێرە! شۆفیرەكە لە جامى تاکسییەكە پەپرى بوو چەند مەترێك ئەولاتر كەوتبوو، هەردوو ئەژنۆى لە ورگی گیر

کردبوو، هاواری ده کرد: به شهرفم كهوت جار، له جياتى يهك جارى تو
كهوت جار.

ميشه كه رانهى خوشه ويست له بهرئه وهى جيگا كه مان ناوه پراستى شاپر
بوو خيرا پوليس گه يشته سه رمان تاكسييه كى كه يان راگرت، نيمه يان
خسته ناو تاكسييه كه. ورده ورده بهرچاوم تاريك بوو، ناگام له خوم
نه ما، ههستم كرد كه يه كجارى مردم، لي ره دا كو تايى به نامه كه م
دينم. داواى له ش ساغيش بو توى بهر يز ده خوازم

برات

((كهرى توپيو))

((نامه‌ی هه‌وته‌م))

که‌ری تۆپییو باسی هۆی مردنی خۆی))

((ده‌کا))

براکه‌م و هه‌ردووک چاوم: می‌شه که‌رانه بزانه چون به راستی و بی‌په‌رده باسی مردنی خۆم بۆ کردی، به‌لام باسی هۆی مردنی خۆم بۆ نه‌کردوی. باش ده‌زانم که تۆ پرستی کورت و پر مانای گه‌وره‌ت ده‌وی. بیرت دی‌ جارێک له کاتی بی‌کاریم دا، هاتمه لات و داوای یارمه‌تیم لی کردی. به‌و زمانه پاراوه‌ی خۆم لیت پارامه‌وه به‌لام قه‌وشیکم له تۆ ده‌ست نه‌که‌وت.

زانایه‌ک ده‌لی: ((ده‌بی بزانی له چ کاتی‌کدا داوای شت له به‌رامبه‌ره‌که‌ت ده‌کی)) نازانم ئەم ووتیه هی مۆلیزه؟ پۆبسیزه؟ یان هیتله‌ره؟ یان مه‌شه‌ده‌ی جه‌غه‌ره؟ ئەوه‌نده ده‌زانم که دووین پیتی ناوه‌که‌ی پیتی رییه. به‌لی چاکت بیر دی، که هاتم سه‌رم دانه‌واند و ئەوه‌نده به‌رزهم بۆ خویندییه‌وه، به‌لام هه‌ر به‌ خه‌یاڵیشت دا نه‌هات. تا ووتیه‌کی خۆم چریان به‌ گویتا، ده‌ستت کرد به‌ گریان و هه‌رچی له‌ گه‌رفانتدا بوو ده‌رت هینا و دات پیم. خو‌ئه‌گه‌ر بت زانیبا ئەو ووتیه هی خۆمه، له‌م گوئییه‌ت ده‌چۆ ژووری وله‌و گوئییه‌ت ده‌چۆ ده‌ری. چونکه‌ په‌ندی

كەسايەتى خۇمان ئەگەر گەۋھەرىش بى نىرخى بەردىكى نىيە.چونكى
بايەخى قسە لەلای ئىمە بە گوڭرەى بايەخى قسەكى نىيە بگرە بە
گوڭرەى جىنگاى بەرز و نزمى قسەكەرەكەيە.

واتە ئەگەر دووكەل كىشىك بشكى،قرچە قرچ و تەقە تەقەكەى وەكو
موعجىزەيەكى خودايى واىە.لە ساىەى خواوہ:دواى جىيىشتنى ئەو
ژيانە بەدقەرە تيگەشتم كە دوو جوړ مروۋە ھەن.

جوړى يەكەم:شيتەكانن ھىچ لىپرسىنەوہيەكيان لەسەر نىيە.

جوړى دووہم:پاشا و لىپرسراوہكانن.

مىشە كەرانە:واى دانى من يەكك بام لە سەرۆكى يەكك لەو
وولاتانە.دەيانگووت لەبەر ئەوہى سەرۆك مەعدەنەكەى زوړ چاكە لە
چاكترين مەعدەن پەيكەريان بو دەكردم.خو ئەگەر دەمەم كەردبايەوہ
باويشكىك بەدم،تىكرا دەيان ووت:ماشاللە لەو باويشكە
جوانە.دوايىش لە دەرەوہ ھەوليان دەدا لاسايى باويشكەكەم
بكەنەوہ...

ئاگات لى بى ئىمە پوژى چەندىن قسە دەكەين و بە ھەزاران واتاى بە
نىرخ و بە كەلك بە فېرۆ دەدەين.ھەرەكوو چوون پارە و ژيانىشمان ھەر بە
فېرۆ دەپروا.

پىم نەگووتى كە پەندى جوان لای ئىمە نىرخى بەردىكى نىيە.گويت يىنە
با وتەيەكى زوړ بەكەلكت بە گوڭدا بچرپىنم.لە داىك بوون خووشە بەلام
مردن زوړ ناخوشە.تو لە لاىەن كەسىكى كەوہ لە داىك دەبى بەلام دەبى
ھەر خووت بە تەنيا بمرى.ھەرگىز بە خەيالندا نەدەھات كە پوژىك لە
پوژان بمرم.منيش وەك ھەموو مروۋەكان ژيانم خووش دەويست.پوژىك

دوای پەنجا لیرەى پېشىنەم لە بەرپۆبەرەكەم كرد. پىنى ووتم بۆچیتە؟ بە
مىشكەم دا هات بلىم. كەمىك كاغەزى پى دەكرم و فرۆكەيەكى پى
دروست دەكەم.

ووتم: قەرزارى كابرەيەكم لە توى وەردەگرم و دەيدەمەو
بە. و. كەى؟ ئەمپۆكات ژمىرى دووى دوانيوەرۆ بوى دى. باشە ئەو كاتە
وەرە تا پەنجا لیرەكەت بدەمى. ئەى نابى ئىستا بمدەيتى؟ ئەخىر
نابى! بۆ! لەبەرئەو تۆ سەرى دوو پەتت بۆ ناگاتەو بە يەك و لەو شتانه
نازانى. تۆ بىر لەو ناكەيتەو كە خاوەن قەرزەكەت پىش كاتژمىرى دوو
بمىرى؟ ماناى ئەو يە تۆ پرگارت دەبى لەو پەنجا لیرەيە بەخوا قوربان من
ئەوئەندە بەخت دار نىم لەوانەيە پىش ئەو كاتە من بۆ خۆم بمرم. ئى بۆ
خراپە بەو جوړەش هەر تۆ پرگارت دەبى.

مىشەكەرانه لە دلى خۆمدا ووتم من پياويكى نەگبەتم دەترسم تا ئەو
كاتە بەرپۆبەرەكەم بمىرى هەرچەند تەمەن بە دەست خواى
گەرەيە. ئەوسا من چى بكەم؟ كاتژمىر يەك و نيو چوومەو بۆ لای
بەرپۆبەر بەلام بە كارىكى پىويست فەرمانگەى بەجىهشتبوو مىش
پىش كاتژمىرى دوو بارىكەم داىە و لە فەرمانگە وەردەرەكەوتم. كەوتمە
گفتوگو لەگەل بىر و هۆشم باشە من بە دەيان هاوپىرى پەوشەن بىر و
خاوەنى بىر كردنەوئەى نازادى خوازى و دلسۆزم هەن. ئەى نەبوو! لەو
شەوانە لەگەلئان دانىشتبووم هەمويان پىكەكانيان لىك داو هەلئان
برى، هاواريان كرد: بژى يەكسانى، بژى دادپەرەرى.

چووم بۆ مالى يەكىك لەو هاوپىيانەم. كە چووم ميانىكى زۆرى
هەبوو. بانگ هىشتنى كردبوون بە بۆنەى دەرچوونى بە سەرۆكى

دەزگايەكى پۇشنىبىرى گەورە بەسەرھاتى خۇم و بەرپۆبەرەكەم بۇ گىپرانەو، ئەوئەندە پىكەنن، كچىك ئەو پىكەى بە دەستىيەو بو لىنى پزايە ناو مىلى ئەو پياوھى دەستى خستبۆ سەر شانى.

ھەرچەندە من قولپى گريان لە گەرومدا بو، يەككە ھاوارى دەکرد: بە راستى بەسەرھاتىكى خۇش بو، يەككە بۇ ئەوھى رادەى پۇشنىبىرى خوى بۇ ميوانەكان دەربخا بە ئىنگلىزى دەگووت: ئۆ. "سەر پرايز" بەلى من لە داخا خەرىك بووتەنگە ئەفەس دەبووم. كەچى ئەوان زياتر قاقايان لى دەدا و پى كەننىيان پى رانەدەوئەستا.

ئافرەتتىكى زۆر جوان كە بەرامبەرم دانىشتبوو دەستى كرد بە گريان، گووتم ئۇخەى ئەو ئافرەتە وپژدانى جولاً و دەرونى منى خوئندەو دەسپرەكەى دەرھىنا و دەستى كرد بە فرمىسك سىرىن، ھاوارى كرد: مانت بە قور نەگىرى ئەوئەندە پىكەنىوم ھەردووك چاوم پىر بوون لە ئاو.

ھاوارم كرد: بە چى پى دەكەنن، كۆرە بى قەزا بى بەو بەسەرھاتە خۇشەى كە تۆ گىپراتەو.

ھەستام و چوومە دەرى، لەودىو دەرگاكەو گوىم لى بوو يەككىيان بە دەم پىكەننەو دەگىگووت: بە راستى پياويكى قسە خۇش بوو، ھاوپرئىيەكەم پرووى كرده ميوانەكانى: نەتان ناسى كى بوو، گووتيان نەخىر! گووتى: ئەو ئەو نوسەرەيە دەنوسى تا خەلك بگريەنى بەلام بە نوسىنەكانى پى دەكەنن ئەو عەزىز نەسىن بوو...

ھەردووك چاوەكانم مېشە كەرانه:

خوت باش دهرانى نه هامه تيبه كانى ژيان روژ له دواى روژ له سهرم
كه له كه ده بوون كاتيك دهمويست لاي يه كيك له هاورپيه كانم باسى
نهدارى خوم بكم و راز و نهينيبه كانى خوم دهريرم. نه وان ده بوو بو
به سه رها ته كانى من گريبان نهك پينبكه نن. هيوام وايه به دهرزيه
تيرزه كهت پيوه يان بدهى و نازاريان پى بگه يه نى.

ههردوو باله رهنكا و رهنكه كهت

ماچ ده كم له ژير تيشكى خوردا

له گهل خوشه ويستيمدا

((كهرى توپيو))

((نامەى ھەشتەم))

مىشە كەرەنەى خۆشەويست:

دوای ئەوھى كە گەشتىنە بەردەمى يەكەم خەستەخانە، وامزانى ئىدى
كىشەكان كۆتايىيان ھات.

پىت وا ئەبى لە نامەكاندا زيادە رەويم كوردبى، دەربارەى مردن و
مردوھكان، نا... تەنھا دەمەوى ترست لە مردن بشكىنم. دەبى وات لى بكام
كە ئەو رۆژەى دەمرى وابزانى لە مالى خۆتانەوھ دەچى بۆ سەيرانىكى
قەراغ شار. ھەر بە راستىش وايە، كاتى ھىچ گيانلەبەرىك نەتوانى لە
دەستى مردن پزگارى بى، ئىتر مردن ئەو ترس و لەرزەى بۆ چىيە؟ مىشە
گيان با بىينەوھ سەر باسى گەشتەكەمان، لە رىگا ئۆتۆمبىلەكە ئاوى
تېدا نەما، چەند ئۆتۆمبىلىكمان راگرت ھەرىك بە بەھانەيەك ئاويان
نەداينى شۆفىرەكە بە سوألەتە لەتېك لە گۆمىك كە لە نزيك جادەكە بوو
بە پىنج شەش جار ھات و چۆ رادىتەرەكەى پەر كردهوھ لە ئا. وەك و
عەرزم كردى گەشتىنە بەردەمى يەكەم خەستەخانە، كاتى دەست پى
كردنى دەوامى فەرمان بەرەكان بوو. لە پىشدا برىندارەكە و دوایى
مىيان داگرت، لە ھەوشەكە لە تەنىشت يەك درىژيان كردىن... سستەرىك
ھاتە سەرمان، پرووى لە شۆفىرە كەرد: ئەوانە لە كەيەوھ و ايان لى
ھاتووھ؟ لە دوينىوھ. ئەى لەو كاتەوھ لە كوى بوو؟ بە ناخىرتان تازە دەيان

هينن بۇ خەستەخانىە؟ ئەو تا يەككىيان مردووه و ئەوشيان بە حال گيانى تىدا ماوه. دووبارە سستەرەكە رووى لە شۆفیرەكە كردهوه: بە راست ئەو بريندارە لە دوینیۆه ئاوا خوینی لەبەر دەروا! شۆفیرەكە گووتى: تۆ چیت دیوه دوینی بريندار بوو دیبات وەك جۆگە لە خوینی لەبەر دەپۆی.

لەبەرئەوهی دكتورى خەستەخانىەكە ھەر ئەم بەیانىیە سەفەرى كردهوو بۇ ھەندەران، بە پەلە سواریان كردهوه و بەرەو خەستەخانىەكە تریان بردین. ھەر كە گەشتینە دووم خەستەخانىە بە پەلە بريندارەكەیان داگرت، منیان لە ئۆتۆمبیلەكەدا بە جیھیشت. دكتورى خەستەخانىەكە پىی گووتن: لیرە هیچ پىداوئیستییەكەمان نییە بۇ دروونەوهی برینەكانى و دەرزى ((خوین وەستان)) یش تەواو بووه... بە پەلە بیگەیهننە خەستەخانىەكە كە ئەو شانەى ھەبى، دەى باوكەكەم خیرا، خیرا با نەمرى...

لە رینگا شۆفیری تاکسییەكە بە فەرىدى گووت: كەى كرىیەكەم دەدەیتى؟ فەرىد كە شەو نەخەوتبوو بە دەم باویشكەوه وەلامى دایەوه: دوو سى پۆزى تر لە خەستەخانىەى شارەوانى وەرى دەگرى. مېشە كەرانی زیندوو: كە گەشتینە سىیەم خەستەخانىە، لە بەختى بريندارەكە دكتور و سستەر و دەرمان و پىداوئیستى تەواو لە خەستەخانىەكە دا ھەبوون.

تەنانەت دكتورەكە بە فەرىدى گووت: بە راستى شەنستان ھەبوو ھاتن بۇ ئیرە، كە نەمرۆ ھەموو شتیک تەواوه... كوا لە وولاتى ئیمە خەستەخانىەى بى كەم و كورپى ھەیه! كە ویستیان ناوی بريندارەكە

تۆمار بکهن، ناو نوسهکه له شوینی خوئی نه مابوو. دکتورهکه گووتی: دهی خیراکه ناونتهی تۆمارکه ن و بیبهنه ژووری نهشتهرگهری. فهريد گووتی: باشه دهیبهینه ژووری نهشتهرگهری دوایی ناوهکهی تۆمار دهکهین. یهکیک له فهرمانبهرکهان تووره بوو: باببه به بی تۆمار کردن چۆن دهیبهنه ژووری؟ ئهه چۆن پیداوایستی و دهرمانی بۆ بنوسین؟

کاتی گیرفانهکانی گهپان بریندارهکه ناسنامهی پی نهبوو... سهروکی برین پیچهکان گووتی: گویتان لی بی: ئیمه لیستی تۆمارمان ههیه راپۆرتی مانگانه لهسهه ئهه لیسته دنوسین. گوپی بگره کاکای شوڤیری تاکسی ههتا پارهی تۆش لهسهه ئهه راپۆرته خهرج دهکری. دکتورهکه لییان هاته پیشهوه. به توورهییهه گووتی: ئهه ههموو مشت و مری ناوی، کابرا له دوینیهه برینداره و خوینی لهبهه دهروا، سستهرهکه گووتی: گهرهه خو ئهگهر خۆشت بتهوی نهشتهرگهری بۆ بکهی دهزگای ((وینه تیشکییهکهمان)) له دوینیهه شکاوه. به پهله بریندارهکهیان بهرهه تاکسییهکه هینایهوه. له پر دوو ئوتومبیلی پولیس به لوره لور و گلۆپ ههلهکردن دهرهی فهريد و شوڤیری تاکسییهکهیان دا، میلی دهمانچهیان راکیشا و هاواریان کرد: نهجولین کوره خیرا دهستان ههلهپرن.

فهريد به دهم دهست ههلهپرینهوه: کاکه چیه بۆ ئیمه چیمان کردووه وا دهرهتان داوین: چیتان کردووه سهگباینه. ها! خۆتان گیل دهکهن؟ کوا ئیسترهکه؟ فهريد گووتی: کاکه ئیستری چی؟ دهلیم خیرا کوا؟ ئیستره، کهره، بارگینه! با پیتان بلیم سهعاتیکه به

دواتانەوەين، لايەكى شەقامەكانى شارتمان كردوو بە خوین... فیر بوون
کەر و بارگین سەردەپەن و گوشتەکەى بە خەلکى قور بەسەر
دەفرۆشن. باش بوو دکتۆرەکە پووی کردە پۆلیسەکان: کاکە ئەو
دەمانچانە لابەن، ئەو کورە ناوی فەرىدە شوڤىرى ئۆتۆمبىلى فریاکەوتنى
شارەوانىیە... پۆلیسەکان گووتیان سەیرە کەسێک ئەوەندەى خوین
هەبى باوەرتان بى بارگین سەربەر ئەوەندەى خوین لەبەر ناڤرا. شوڤىرى
تاکسىیەکە بە فەرىدى گووت: ئەرى برا کرێیەکەى من، کاکە خەمى کریت
نەبى وابزەنە لە گىرفانتدا یە برىندارەکەیان سوار کردەو و بەرەو
خەستەخانەى کى تریان بردین.

میشەرانەى ئازىز: باوەرت بى لەسەر خۆمەو بەزەبىم بەو برىندارە قور
بەسەردا دەهاتەو، لەو خەستەخانەى برىندارەکەیان لە من
جیا کردەو، کە زانىیان من مردووم بردیانمە ژێر زەمىنیکەو خستیانمە
ناو دۆلابىکى ئاسن کە هەر چوار دەورى بەستبووى... ئۆف میشە
کەرانەى خۆشەویست ئەگەر عەقلىت هەبى دەست لەو ژيانە خۆشە هەل
ناگرى، ئەگەر باسى ئازارەکانى مردنت بۆ باس بکەم ئەوسا دەزانى کە
ژيان چەند خۆشە، هەرچەندە ژيانى من و تۆ ژيانىکى کولە مەرگى
بوو. بەلام زۆر لە مردن خۆشترە بۆیە تا پێ دەکرى لە ژياندا
بمىنەو...

سلاو و ریزم بۆت خۆشەویستەکەم

برات

((کەرى تۆپىو))

((نامەى دەيەم))

((كەرى تۆپپو باسى مەيتخانى بۇ مېشە كەرانە دەگىرىتەوه))

خۇشەويستىم مېشە كەرانە:

ديار بوو كە سەرۆكى مەيتخانى لە مردنى من دوو دل و نىگەران
بوو. بۇيە بانگى ئەو دكتورەى كە مەيتى منى وەرگرتىبوو، داواى راپورتى
مردنى منى لى كرد. دكتورەكە چۆوه بۇ ژورەكەى خوى و بانگى
سەرۆكى برين پىچەكانى كرد، لىنى پرسى: ئايا شىئوھى مردنى من چۆن
بووه، ووتى گەرەم من لەسەر قسەى فەراشەكە بەتۆم راگەياند چونكە
ئەو گووتى ئەوھيان مردووه. دكتورەكە گووتى با پىت بلنم من تا دننيا
نەبم كە كەسىك مردووه ھەرگىز راپورت نانوسم. برۇ بانگى فەراشەكە
كە. فەراشەكە ھات و بە ترسىكەوه گووتى گەرەم من لەسەر قسەى
نېاسەوانەكەى بەر دەرگا عەرزىم كردن كە ئەو پىاوه مردووه. دكتورەكە بە
تەرەبىيەوه گووتى: با پىتان بلنم: مردو زىندووى نەم زەمانە ھىچيان
جىنگاى متمانە نىن، ئەوھتا رۆژ نىيە ھەوالى زىندوو بوونەوھى چەند
كەسىك لە مردووهكان نەبىستىن. كاتى شۆپريان دەكەنەوه بۇ ناو
گۆر، يەكك دەپژمى، يەكك ھاوار دەكا بۇ خاترى خوا لە
كويم، سستەرەكە بە دكتورەكەى گووت: زۆر راستە گەرەم ھەر مانگى

پيشوو بوو كه راپورتمان له سهر مردنى پيريزنيك نوسى، پيش نه وهى
نهو سهر ئاسنه گوږ به گوږ كه ن هاوارى كردبوو: نهى هاوار بو كويم
دهبهن، توخوا وازم لى بينن.

دياره نهمردبوو نهى چون راپورتتان نوسى: گه ورم نه وهى راستى بى
ئيمه تهرمه كه مان نه دى له سهر بوختانى بوكه كهى نوسيمان. گه ورم تا
بلى بوكى جوان و ريك و پيك بوو، كومه ليك زنى گه ريك و
دراوسيشى له گهل بوون، هه موو ژنه كان ده گريان، هه رگيز بيم له وه
نه ده كرده وه كه نهو بووكه جوانه شتى وا بكات. دكتوره كه
گووتى: ناخ... نه وه هه موو له نه نجامى نه زانينه به لى... نه زانين. به لام
ده بوايه تو بچويتايه بو گوږستان، هه ر به زور نهو پيريزنه سهر
ئاسنينهت له گوږ نابا. تا خلك نه لىن پيريزنيكى مردوو راست ده كات
به لام دكتور و خسته خانه و راپورت دروده كه ن. گه ورم: سى چوار روژ
دواى نهو پروداوه بووكه جوانه كه خه سوى هينايه وه بو خسته خانه تا
ده رزى لى بدين. له پيريزنه كه تووره بووم، پيم گووت: نه وه تو به سهرى
سپييه وه شورهيى ناكهى: نه وه هه موو گريان و له خودانهى بوكه جوان و
زنى گه ريك به فير داله ليوارى گوږه كهت هاوارت كرد. پيريزن
گووتى: روله گيان بو پيت وايه من هه ر نهو جاره مردووم! بووكه
جوانه كه سال نيه دوو سى جار دهرمان داوم نه كات. نازانم بو
نامرم! سهر سه ختم، يان له سهر تاته شور، يان له كفن كردندا يان له
ليوارى گوږستان به هوش ديمه وه. ناخ نامرم، تا نهو بووكه جوانه شم
رزگارى بى.

میشە كەرانە: لە بەرئەوێ دكتورەكە زۆر راست گۆ و بە وێژدان بوو، دیسان بای دایەووە سەر شیوەی مردنی من. بۆ ئەوێ توشی لیپرسینەووە نەبێ، تەنانت لاشەي مردووەكەي نەدیووە. بپراری دا سستەرەكە و فەراشەكە و پاسەوانەكە بكا بە شاھید. دكتورەكە پووی تی كردن و ووتی: هەرچەندە دوینی شەو نۆرە ئیشكی من نەبوو بەلام بپۆن پاسەوانەكەش بانگ كەن. هەرسێكیان لە بەردەمی راوەستان. گویتان لی بی: من لەو دكتورانەم كە كارەكەي خۆم زۆر لا پیروۆزە، هەرگیز كەم تەرخەمی لە من ناوە شیتەووە. گوی بگرن شەو یكیان نۆرە ئیشكی من بوو، لەگەڵ یەك دوو هاوپی خۆشەویست چووین بۆ یانە، شەو زۆر درەنگ هاتەووە بۆ خەستەخانە، ئەوێندە سەرخۆش بووم قاجم ئەرزی نەدەگرت، پێیان گووتم: كە راپۆرتی سی مردوویان ئامادە كردووە تەنھا رەزامەندی منی ماووە. بەلام من دەستم كرد بە پشكێن و مەچەك گرتنیان، مردووی یەكەم دلی زۆر باش لی دەدا! مردووی دووهم دلی زۆر سروشتی بوو!... دیسان پووی كردەووە پاسەوانەكە، تۆ چۆنت زانی كە ئەو پیاووە مردووە؟ جەنابی دكتور من سی و پینچ سالە دەرگەوانی ئەو خەستەخانەيەم، تۆ بلی مردوو و زیندوو لیك جیا نەكەمەووە. من لە ماوێ ئەو سی چل سالە وەك پسیپۆری مردوانم لی هاتووە، باوەرەكە سەیری مردوو كەم دەزانم مانگانەكەشی چەند بوو. دە مادام وایە پیم بلی كە مانگانەكەي چەند بوو؟ لە چوارسەد لیترە كە مەر بوو. چۆنت زانی؟ جەنابی دكتور نابینی ناو قەدی هەر ئەوێندەي ملی دەبێ، ئەي ئەووە نییە هەردوو كچاوی بە قول دا چوو؟ دیارە هەشت تا دە كە سییشی بەخێو كردووە، ئەي هەردوو شانی داچەقیوی نابینی

نیشانهی کۆل کیشی کۆلی گرانن. به لām تا بلینی پیاویکی دانا و ژیر
 بوو. دکتۆره که گووتی: هه رچییه کت گووت قبولمه به لām چۆنت زانی که
 پیاویکی زیره که... ها! له بهر ئه وهی که هینایانه ژووری پیکه نینیکی
 زهره له سهر لیوی بوو دیار بوو که گالتهی به دنیا ده هات. که واته: تۆ
 شاهیدی که مردووه. به لئی به لئی گه وره م نهی چۆن؟ دکتۆره که
 گووتی: باوه ر ده که ی من هه تا ئیستاش له مردنی نه و پیاوه دوو دām.
 بپریم دا هیچ لی پرسراوییه ک نه خه مه نه ستۆی خۆم راوه نه ی
 ((پزیشکی دادوهری)) ده که م، سهر ئیشه له کۆل خۆم ده که مه وه.
 باوه رت بی میشه که رانه ی زیندوو:

من له ژیاندا نه وه نده نه تر ساوم...! گووتم بو خوایه گیان، بو من بووم
 به معامه له ی پیاوی هه ژار که ناتوانن به رتیلی له سهر بدن وا نه م دایره
 نه و دایره م پی ده که ن؟ به لئی ده ی نیرم بو پزیشکی دادوهری تا کاری
 هه مو زمان سه لامه ت بی. دوایی گووتم قیر و سیا، بو ههر شوینیکم
 ده نیرن؟ بمانیرن ههر له خه سه ته خانه وه ده ریم نه نین، بلین برۆ ده ره وه به
 زۆریش بی ههر ده بی بژی. میشه که رانه ی خۆشه ویست له نامه ی
 داهانووم بۆت باس ده که م که له پزیشکی دادوهری چیم به سه ره ات...

برات

((که ری تۆپیو))

((نامەى يانزەھەم))

((چۆن كەسىكى چىنى بوجوازى سەركەوتنى بە دەست ھېنا لە

كوشتنى خۆى دا))

ھۆ مېشە كەرانەى بەرېز:

وەك مردن، مردوم بەلام ھەتا ئىستاش مردنى من بە شيۋەيەكى
ياسايى رانەگەيەندراو، ژيان چەند ناخۆشە بە ياسا بژى لەوەش
ناخۆش تر ئەوہيە كە بە ياسا پەمى. لېرە لە ژىر زەمىنى مەيت خانەى
سارد و سېدا كە پلەى گەرمى لە خوار خالى سفرەوہيە، كۆمەلېك
مردووى كەشى لېن. لە لاي چەپمەوہ لايكى سى سالە و لە لاي راستم
پېرېژنىكى لېيە. لە لاوہكەم پېرسى: گەورەم بەرېزتان بۆ مردوون، بۆيە
وشەى گەورە و بەرېزەم بۆ بەكار ھېنا، چونكە بە مردوويش گىف
بوونەوہ و لووت بەرزى پېوہ ديار بو. لە چىنى پياوہ گەورەكان
بو. پووى لە من وەرگېزا وەك و قسە لەگەل خۆى بكا، بە ئەسپايى
گووتى: لەبەرئەوہى كە پېم خۆش بو بمرم...! مردم بۆ ئەوہى جياوازى
چىنايەتى نەبىنم، تا چىتر لات و گەجەر و گوجەرەكان نەبىنم پياوہ
گەورەكان و دەولەمەندەكان بېزاكەن.

گووتم راسته: لیږه هه موو کهس پیکهوه راکشاون
گه وره، بچوک، پاشا، خزمهت کار، نه وانه ی له لیږه ی باوکی خو یان دا
تړیون یان نه تړیون.

به نه سپایی گووتی: زور سهره زه لامیک پرسیار له من دهکا، که هه تا
نیستا دکتوره کانیش نه یان زانیوه که هو ی مردنی خو ی چییه؟ سدیاره
له ناو مردووه کانیش پیاوی بی نه دهب ههن.

له ژنه که ی ته نیشتم پرس ی نهو پیاوه له گه وره کانه؟ دم و دست
په شیمان بوومه وه، که به بی نه وه ی خو م بنا سینم، کت و پر نهو
پرسیار هم کرد، دهنگم له بنی میچه که وه دهنگی دایه وه...

نافرته که گووتی: به لی له گه وره کانه، خو ی کوشتووه. گووتم: بو خو
کوشتن هر ناوا ناسانه؟ دیسان لاره که تو وره بووه، گوايه من خو م
له قسه کانی هلقور تاندووه، له بهر خو یه وه زور به نهرمی له سهر قسه کانی
رؤشت: دهرانی له ولاتی نیمه خو کوشتن زور له ژیان نار هه تهر. له
پیش دا پریارم دا خو م بخرمه دهریا وه. هه موو که نار هکان گه رام، بستیک
شوینی به تالم نه دوزییه وه خو می لی فری دمه دهریا وه. بو
دوله مهنده کان؟ به لی دوه لمهنده کان بستیک جییان نه هیشتوتوه نه یان
کردبی به بار و گازین و قیلا و باغ و باغاتی تایبته به خو یان؟ بو هر
شوینی که دهری تابلو یه که هه لو اسراوه: وهستان لیږه قه دهغه یه، چوونه
ناوه وه ی نه م شه قامه قه دهغه یه! له راستی نه م باغه ناوردانه وه
قه دهغه یه. ناتوانی لیږه وه بچیته قه راغی دهریا، زور تابلو ی تریش له م
بابه تانه. ویستم له که لی نی باغیک خو م ناو دیو که م و بگه مه قه راغی
دهریا تا کوتایی به ژیانم بینم، سی چوار سهگی پولیسی لیم پاپه رین به

پەلە خۆم لە دەستیان پرگارکرد. کرد. تۆزىكى كە پۆشتم داوام لە خاوەنى باغىك كەرد. كە پىنگەم بەدەن لە باغەكەيانەوہ بچم بۆ كەنارى دەريا خۆم بخنكىنم. خاوەن باخەكە زۆرى نامۆزگارى كەردم كە مروڤە چۆن دلى دى ئەو ئەو ژيانە خۆشە بە جى بىلى... كچە ناسك و نازدارەكەشى كە لە ناو گولى باغەكەدا دەهات و دەچوو، چەنجەى بۆ گوئە پەنگا و پەنگەكانى باغەكە پاكىشا، بە راست چۆن دلت دى دنيای پر لە گولى پازاوه بە جى بىلى! بپريارم دا سواری كەشتىيەكى نەفەر ھەلگر بم و خۆم فرى دەمەوہ ناو شەپۆل بى پايانەكانى دەرياوہ، بەلام خەلكىكى يەكجار زۆر خويان دابوو بەسەر شيشەكانى قەراغ كەشتىيەكەدا. خويان شوپ كەردبووہ و سەيرى ديمەنى جوانى دەريايان دەكرد، ھەرچۆنىك بى دېم بە خەلكەكە دا و خۆم فرى دا. دەم و دەست دەريان ھىنامەوہ. چوومە مالى، شوشەيەك ژەھرم خواردەوہ. بە پەلە برديانم بۆ خەستەخانە و چارەسەريان كەردم و نەيان ھىشت بمرم. چەند جارىكى تر ژەھرم خواردەوہ كەچى تەندروستيم پى باش دەبوو. دكتورى تايبەتيم گووتى: ھۆكارەكەى ئەوہيە كە خوينم بەرگرى دژى ژەھرەكان و ھەرگرتوہ. بپرم كەردەوہ كە نەك ھەر من بگرە زۆربەى خەلكى وولاتى ئىمە چۆن لەگەل ئەو ژەھرانە پراھاتون كە لە پاشماوہى گازى نۆتۆمبىل و گازى چىشت لىنان دا ھەن. بگرە زۆربەى ئەو خواردنەوہ گەنيوانەكە لە لا كۆلان و حاوييەكاندا فرى دەدەن گازى ژەھراوييان لى ھەلدەستى. بەلام وەك و پىم گووتى خەلك جورىك لەگەليان رادىن كە بەھىزترىن گازى ژەھراوى كاريان لى ناكات.

به‌لى مېشه كه رانه: ئه‌وه فەرموو دەى كۆرى چىنى دەولەمەند بوو. ئىستا
له ھۆكارى كوشتنى من حالى بووى: ۋە لأم دايەو: نە خىر گوتى: ژيان
له لاي ئىمە شىوہيك گران بووہ كه س بەرگەى ناگرى. لەو وولاتەى ئىمە
كه س شوينى خوى له ناو كۆمەلگادا پى ديارى ناكرى. ھەموو
سەرەكان چوونە شوينى قاچەكان، قاچەكانىش چوونە شوينى
سەرەكان. پۇژىك دى ئەو كۆمەلگايەى ئىمە سەرلاە و بن دەبى.

ئەى چۆن خۆت كوشت! شەويك لەگەل سكرتيرەكەم لە دورگەى بسفۆر
دەھاتىنەوہ ئەوم دابەزاند و خۆم بە ئۆتۆمبىلەكەمەوہ فرى دايە
چالیکەوہ، خۆم لەو ژيانە بۆگەنە پزگار كرد. بەلى لە داخى ئەو كەسانەى
كه سنورى خويان له ناو كۆمەلگادا نازان. مردم بەلام ھەر پزگارم
نەبوو، ھەزم دەکرد لە ناو مردووہكانىش جياوازی چىنايەتى
ھەبا. پرووى لى ۋەرگىپرام و بى دەنگ بوو...

مېشه كه رانەى خوشەويست:

له نامەى داھاتووم دا ھوى مردنى كەسانى تریشت بۆ باس دەكەم.
چاوەكانت ماچ دەكەم.

برات

((كەرى تۆپيو))

((نامەي دوانزەھەم))

((باس ھەلبەستنى گۆرپك دەكات كە سابتەي شان و شكۆي بنەمالە))

((بېت))

ميشە كەرانبەي خۆشەويست:

نازانم نامەكانم تا كوي تويان بيزار كردووه. پەنگە ھەميشە لە خوا
بپارپيئەتووه كە بە شيوھەيەكي ياسايى بمرم و پرگارت بى لە دەستم
منيش لە دەست ياساي بۆگەن پرگار بم.
خۆشەويستم: وەك لە نامەكانى پيشوو بۆم نوسيبووى كە نە مردن و نە
ژيان لە لاي ئيمە ھەروا ئاسان نين. ئەوھتا ئەو پيرپژنەي تەنیشتم
دەلى: من چەند سالە عومرى خوام كردووه كە چى ھەتا ئىستا كارى
ياساييم بۆ نەكراوھ و نەمردووم. لەو كاتەدا پياويكى مردوويان لە
دۆلابەكەي دەرھيئا. ھەموو مردووەكان گوتيان: ئاي ئەو پياوھ چەند
بەخت دارە، ھەمووى چوار پوژ نابى ھاتۆتە ئيرە كە چى ئەوا كارى
ياسايى بۆ تەواو كراوھ و دەيبەن بۆ گۆرستان... ديارە كەس و كارەكەي
خەلكى گەورە و ناسراون. گووتم: پورى گيان ئەوھ تۆ دەليى چى! بۆ
مردوو بەختى چى! كەس و كارى چى! گووتى: ئاي كورم تۆ تازەي
ئاگادارى ئيش و كارى ئيرە نيت. من ئەو پوژەي كە مردم ھەر ھەمان

پوڙ ناوی سہریازیم ہاتبؤوہ بیستوتہ تا ئیستا ژن کرابیتہ سہریاز بہ
دہست خوّم نہبوو پیکہ نین گرتمی، گووتی، پوڙلہ شورہ ییہ پی
مہکہ نہ، نابی ئیمہ کاریک بکین کہ زیندووہ کان دہیکن.

گووتم: چوری گیان خو تۆ تہ مہنت لہ شہست سال زیاترہ، چون ناوی
سہریازیت ہاتوتہ وہ بیجگہ لہ وہی کہ نافرہ تی.

کوپرہ شیرینہ کہم تہ مہنم شہست و نو سالہ، ئیستا ہموو کوپرہ کانم
خہریکی نہوہن کہ بیسہ لمینن: یہ کہم کہ من نافرہ تم، دووہم کہ تہ مہنی
سہریازیم بہ سہر چووہ، ئہی کہ وایہ بو کوپرہ کانت کاری یاساییت بو
تہ او ناکہن؟

کوپرہ: ئہو کارہ یان کرد، بہ یاسا سہلمان دیان کہ من نافرہ تم و تہ مہنم
شہست و نو سالہ، بہ لام نایانہ وی بہ لگہ نامہی مردنم بو دہریئن، چونکہ
بریکاری خہ لوزہ کہ مان بہ ناوی منہ وہیہ، سالی ملوینیک زیاتر لہ
فروشتنی خہ لوز قازانچ دہکین، خوشت دہزانی سہرما و سوئہی
وولاتی ئیمہ چونہ؟ بہ لی کہ سی پوری، خو ہر من کیشہم نییہ، سہیری
تہرمی ئہو لاہ کہ مانگیک زیاترہ لی رہیہ کہ چی چہند پوژیک لہ مہوہر
فہرمانی گرتنی بو دہرچوو بو، پوئیس ہاتبون بیگرن، ہمووی
تاوانی دکتورہ کانہ کہ ناتوانن نہ کاری زیندووہ کان نہ ہی مردووہ کان
ریک بخن، باوہرت بی سہریان لہ دادگا و دہزگا دہولہ تیہہ کانیکہ ش تیگ
داوہ...

میٹہ کہرانہ: کہ ناوریکی لا ملم لہ پیریژنہ کہ دایہ وہ ہرگیز لہ مردو
نہ دہچوو ئہوہندہ بہ جوانی و ریگ و پیکی قسہی دہکرد... لیم

پرسی: ئەرى بە راست تۆ مردوی، گووتی: وشەى مردن بۆ من بەکار مەهینە. دیارە تۆ پیاویکی زۆر دەبەنگی و ئاگات لە پوژنامەکان نییە؟ گووتم: بەلى من زر ئاگام لە پوژنامەکان ھەبە و ھەمیشە چەند پوژنامە یەکم خويندۆتەوہ... ئەى چۆن ئاگادارییەکانى کە لەسەر کوچى دوایی من نوسرابوون نەتخويندۆتەوہ. بە راستى ئەو ھەموو نوسین و راگەیاندنە جوانانە زۆر دل خۆشيان کردم و مردنم ھەر لە بىر نەما. ھەتا ئیستاش مانشیتەکان لە خەيالمدا دین و دەچن لە یەکیک لە پوژنامەکان نوسرابوو...

لە دەست دانى سامانیکی گەورە...

لە پوژنامەکانیکەشدا ھەر یەکە و بە جوړیک.

لە دەست دانى دایکی گەورە و پیرۆزمان

"گورەکانى"

لە دەست دانى خەسوی گەورە و بەرێزمان

"زاوایەکانى"

لە دەست دانى دامەزینەرى کۆمپانیای تیشکی زێرین...

"ھاویەیمانەکانى"

کوچى دوایی خاتوو... نەوہى پایە بەرزى ((سليمان سۆلو پاشا)) نەوہى ((محمود پاشا)) ی گەورە، خوشکەزای قاسم پاشای زاوای بەیرم پاشا. پیم گووت: باشە ئیمە لە دنیا دا ھەر شتیک بوو بین و ھەر چۆنیک بە شان و بالیان دا ھەندابین، ھەموو ناگەریننەوہ بۆ ژیر دەسەلاتى خواى گەورە، گووتی: گێژە ئەو شتانە راستە کە دادى مردوو نادەن، بەلام لەبەر ریز و شان و شکۆى بنەمالە کەمانە، بۆ نمونە یەکیک لەو ھۆیانەى کە من

تا ئىستا لىرە ماوم، گەرانى كوپرەكانم و زاوايه كانمه به دواى گۆپىكى
گونجاو بو من كه شايستهى بنه ماله بى... به لام خوت دهرانى كه ئىستا
جىگا گۆر له گۆرستانه كان به شيوه يه كى چهند بهر چاو و له راده به دهر
گران بووه، هەر چنده هاو پهيمانه كانى كۆمپانايه كه م له بازاړى رهش
چهند جىگا گۆپىكيان دهست نيشان كردبوو. به لام نه گەر بو خوم له
ژيان دابام ده مگوت كه هەر هه موويان بکړن چونكه تا سالىكى كه
نرخيان چهند به رامبه ر له ئىستا به رزتر ده بىته وه...

برای نازيزم ميشه كه رانه: خوژگه ژيانى مردووه كان له ژيانى
زيندووه كان نزيك ده بوو، هه تا شتى باش له مردووه كان فير بيان. ئىستا
وام به بيردا دى، كه دواى نه وهى زور شتى باش له مردووه كان فير
بووم. دهست له مردنه كه م هه لگرم پيش نه وهى به شيوه يه كى ياسايى
مردنه كه م رابگه يه ندرى. به لام نه گەر بيمه وه بو ژيان، بيجگه له دريشه
تيرزه كهى تو و گرانى بازاړ و قهرزاري چيتر چاوه پرئمه. ها كاكه گيان؟
هه ر دوک چاوت به تاسوقه وه ماچ ده كه م...

برات

((كهرى توپيو))

((نامەى سىانز دەھەم))

((باسى سى مردووى سەير))

مىشە كەرەنەى نازىن:

مروۋە دواى مردنیشى لە دەست زىندووەكان رزگارى نابى...
جارى وا ھەيە دەمەوى پر بە دل ھاواركەم و بلىم: وەرن لىرە دەرم
بىنن، بىم بەن بو گۆرستان بىم نىژن، بەلام ھاوارى من بى كەلكە، چونكە
زىندووەكان دەنگى مردووەكان نابىستن... دەزانم زۆر لە مردووانەى كە
لىرەن، چاوپەرى نۆبەتى خويان دەكەن تا بيان بەن بو بەشى
ھەلدېرىن... بە تايبەتى ئەوانەى ھوى مردنەكانيان نەزانراوہ... لەوانە
سى مردويان زۆر سەيرن...! يەككىيان شەو و پوژ پى
دەكەنى، يەككىيان زۆر بە سۆزەوہ بە بى راوہستان ھەمىشە
دەگرى، ئەويكەشيان دۇش داماوہ و خەرىكى بىر كەردنەوہيە. لە پىش دا
چووم بو لاي ئەو مردووى كە پىكەنن گرتويەتى، بەويەرى رىزەوہ
گووتم: كەورەم خىرە شەو و پوژ بى راوہستان پى دەكەنى؟

ئاخر مىشە كەرەنە: پىكەننى مردو زۆر سەيرە، وايدانى كەسىك لەبەر
دەستت مردوہ و پىكەنن گرتويەتى، زياتر پىكەننەكەى لەوہ دەچو
كە زانايەك ئامىرى پىكەننى دۆزىبىتەوہ كە بە ھىزى كارەبا كار بكات

و شەو و رۆژ پېڭكەنى چاۋەكانى ئاويان پېدا دەھاتە خواری بە
 شیۋەيەكى پچر پچر لە نیوان قاقا و قسەکردن بەسەرھاتی خوی بۆ
 گېرامەوہ: باسەكە ھەتا بلىنى پېكەنيناويیە ناکرى پېنەكەنى، ھەر ئەو
 شەوہى كە بۆ بەيانی مردم لەگەل ھاوسەرەكەم چووین بۆ سەیری
 شانۆگەرییەكى كۆمیدی، كە دەمىك بوو تامەزرۆی بووین... ھەر لە
 سەرھاتى پەردە لادانەوہ دەستمان كرد بە پېكەنن، چۆن
 پېكەنننىك؟ قاقايان دەگەيشتە دەرەوہى ھۆلەكە. كاتىك سەیریكى دەو
 رو بەرم كرد دىتم بىجگە لە من و ھاوسەرم كەسى دى پى
 ناكەنى. ئەوہى تەنیشتم بانى پراوہشاندم و گووتى: كاكە بەس نىيە؟ بۆ
 پىدەكەنى؟ گووتم: پارەم نەداوہ؟ شانۆگەرى كۆمیدیيە ۋ پى
 دەكەنم. دووان لەولاتر ھەليان دايە گووتیان: شانۆگەرى كۆمیدی
 چى؟ شىت بووى؟ ئەم شانۆگەریيە تراژىدىايە. نايىنى بىجگە لە تۆ و
 ژنەكەت ھەر ھەموومان دەگرین؟ يەكىكى كە گووتى: لىيان گەرین، ئەوانە
 دەيانەوې پارەكەيان خەسار نەبى. ھىچ نەبى دەبى بايى پارەكەيان پى
 بكەنن. زۆرم پى سەیر بوو كە ئەو خەلكە بۆ شانۆگەریيەك دەگرین، كە
 نوسەرەكەى نوسەرى شانۆگەرى كۆمیدی گەپ جارە. بەلى من و
 ھاوسەرم ھەر بەردەوام بووین لەسەر پېكەنننى خۆمان، گالتم بەو
 خەلكە دەھات كە بۆ شانۆگەریيەكى كۆمیدی دەگرین. كاتى نىوہ شەو
 كە لەگەل ھاوسەرم گەراينەوہ مالمەوہ... ھەموو دراوسىكان لە قاقای
 ئىمە خەبەريان بۆوہ. لەبەرە بەيان من ناو پەنچكم ھەنگەپرايەوہ و
 مردم. تازە كوا دەتوانم پېكەننەكەم پراگرم ھا.. ھا.. ھا. ئەى ھاوار مردم
 قا. قا. قا. گىژ بووم ناتوانم پېنەكەنم. ھا.. ھا.. ھا. پرووى خۆم بۆ لای ئەو

مردووه وەرگپرا که هه‌میشه ده‌گریا، لیم پرسی: نەری براله بو وا شه و
 رۆژ ملت به گریانەوه ناوه: که گوئی له دەنگی من بوو ئەوەندە ی که
 کۆلی گریانی هه‌ستا، وەك باران فرمیسکی بەردانەوه. بە دەم فرمیسک و
 چلم سپینەوه گووتی: کاکه گیان ئەگەر من نەگرم ئە ی کێ
 بگریه: توخوا لیم گەری گریان هەر بو من باشه، پینش نەوه ی بمرم یه‌کیک
 بووم له ئارەزوو مەندانی رۆژنامە خویندنه‌وه. به تایبەتی
 رۆژنامە ی ((پیگای راست)) له لاپەرە هەوتی ئەو رۆژنامە یه‌گۆشه‌یه‌ک
 هه‌بوو به ناوی ((له دەست دانی سه‌روهران)) له‌سه‌ر مردنی که‌سیک که
 من نەم دەناسی په‌خشانیک نوسرابوو، ئەگەر شاعیره‌ عەرەبه‌کانی
 سه‌رده‌می کۆن پیداه‌ئەدانی وایان نویسی. له ژياندا نویسی هینده
 به پیژ و به هیژ و دل ته‌زینم نه‌دیوو، نه‌خویندبووه...

هەرچه‌ندم ده‌کرد نویسنه‌که‌م پی ته‌واو نه‌ده‌کرا، فرمیسک وەکو
 جوگه‌له‌ی ئاو له‌سه‌ر رومە ته‌کانم ریز بوو بوون... نویسیوی به‌ئێ
 رۆژگاری چه‌وت ئەو مروقی لی ستان‌دین که هەرگیز جینی پر
 نایته‌وه، ئەو مروقه‌ نه‌مره‌ خیرخوازه‌ بو هه‌تا هه‌تایه‌ له‌ دلی که‌سانی
 ده‌ور و به‌ری هەر زیندووه و هەر ده‌مینی. کاره‌ چاکه‌کانی که ئەو نه‌مره
 پینش که‌ش به‌ مروقایه‌تی کردوون له ژماره‌ نایەن و هه‌تا هه‌تایه
 کۆتاییان نایه، به‌ دەم گریان و هه‌نسکه‌وه که من به‌ مردووی خۆم
 به‌زه‌ییم پیندا ده‌هاته‌وه ده‌یگووت: هەر چۆنیک بوو نویسنه‌که‌م ته‌واو
 کرد... به‌ په‌له‌ و به‌ دەم گریانەوه پامکرد بو نویسنه‌گی
 رۆژنامە که، خوش به‌ختانه‌ چاوم به‌ نوسه‌ری ئەو په‌خشانه‌ به‌رزه
 که‌وت، پیم گووت: ئەگەر بزانه‌ په‌خشانیکی ئاوا جوانیش بو مردنی من

دەنوسى ئىستا دەمرم. وەلامى دامەوہ:نوسىنى جوان و ناشرىن بە گوڭرەى زۆر و كەمى ئەو پارەيەيە كە ئەمدەنى. چەندى داوا كرد بۇ نوسىنى پەخشانەكە دامى. مردم، بەلى پەخشانىكى بۇ مردنى منىش نوسى، كەچى بى ويزدانە، دوو دىرى لەسەر من نوسىبوو كە شايستەى تۆپىنى نىرە كەرىكىش نەبوو... نەك من! پىم گووت: دە باشە بەقورىان هيچى كە مەگرى ئاگنات لىيە چىت لى ھاتوہ، نەترانى نووسەرەكە ناوى چى بوو؟ زۆر گەپام بە دايدا تووشى كەسيك نەبووم ئەو پياوہ بناسى، بۆيە ھەتا ھىزم تىدا بمىنى بۇ سۆز و جوانى ئەو پەخشانەى ئەو نووسەرە ھەر دەگرىم.

ورده ورده چووم بۇ لای ئەو مردوہى كە شەو و پوژ بىرى دەكردەوہ و دۆش دامابوو. لىم پرسى: ئەرى برالە ھۆى چىيە تۇ كە ئاوا ھەمىشە خەرىكى بىركردەوہى؟ گووتى: بىر لەوہ دەكەمەوہ بزانم من مروقم يان نا؟ گووتم: بە دلنبايەوہ بەپىرتان مروفن. گووتى: منىش لە پىشدا وام دەزانى كە مروقم، بەلام بە دىرئايى تەمەنم نەمتوانى تەنھا جارىكىش ئەوہ بسەلمىنم...! بۇ نمونە ئەگەر ئىستا من و تۇ ھاوار بگەين كەس گوڭى لە دەنگمان نابى، لەبەرئەوہى مردووين... بەلام ئىستا بە سەدان ھەزار مروقە ھەن لە ژيان دان و زىندوون، لەبەر ھەژارى و نەدارى ھاوار ھاوارىانە، بەلام بە داخەوہ كە كەس گوڭيان لى ناگرى وەكو مروقىش نەبن وايە... تۇ ئەوانە بە مروقە دەزانى كە تەنھا پوژى سەرژمىرى گشتى و باج وەرگرتن و ھەلبىژاردن يان بۇ خزمەتى سەربازى ناويان دەخەنە لىستەكانەوہ؟ پووى تىكردم و گووتى: ئىستا تۇ خوت بە مروقە دەزانى؟ دلنبايم نەخىر...! لەبەرئەوہى مروقە دەبى وەكو مروقە بژى، بۆيە تا

له ژيان دابوو نه متوانی خوږ رازی بکهم که مروځم. به لآم ئیستا که
مردووم دهره تیکي چاکم بو په خساره که بیریکي زور قولي لی
بکه مه وه، تا بزانه که کاتی له ژياندا بووم مروځه بووم یان نا؟
میسه که رانه ی خوشه ویست:

زورم به زه یی پیدا هاته وه، لیم پرسى: باشه لیره دواى نه وه هموو بیر
کردنه وه یه دنیا بووی که له ژياندا مروځه بووی یان نا؟ گووتی: تا ئیستا
بووم ساغ نه بوته وه، به لآم نه گهر مروځه بام له کاتی هه لېژاردن دا دهنگی
منیان نه ده کړی و دوا ییش نه وه هموو باجه یان لی نه ده ستاندم...

میسه که رانه ی نازین: منیش هاتمه سهر رای نه وه مردووه، به راستی
ئیمش له کومه له ی ئه وین، وهک ئه ویش دهنگمان
نه بیسترا، گورانییه کانیشمان ته نها بو دهرونی خو مانن... په رنگه
به پریشته که نه م نامه یه ت به دست گه یشت دست بکه ی به
بیرکردنه وه، هیوام وایه توش شانو گه رییه کانت لی تیک نه چی، نه که ی بو
شانو گه ری خه ماوی پی بکه نی و بو کو میدیش بگریه ی. خواجه له
پیوه دانی میسه که رانه بمانپاریزی...

هیوای کامه رانیت بو ده خوازم...

((که ری تویو))

((نامەي چوار دەھەم))

((گۆرانى تەرمىس لاويك لە گەل تەرمىس پيپرېژنەكە))

خۆشەويستی دل و گيان:

ميشه كەرانه خۆت باش دەزانی ئەگەر كاریكت لە يەكێك لە دام و دەزگایەكانی دەولەت گيرى خوارد، بە چەند مانگ پزگارت نابى، ئیتمەش راست وەك كاری فەرمانگەكانمان لى ھاتوو. پۆژيكت سەر لە بەيانی دەرگای ژيێر زەمىنەكە كرايەو، دوو كارگوزارو لادىيەك خۆيان بە ژووردا كرد. لادىيەك ھاواری كرد: ئەي داد و بى داد كوا تەرمى كۆرەكەم؟ يەكێك لە كارگوزارەكان گوتى: خالە ھاوار مەكە خۆ كۆرەكە تمان نەخواردوو... ئەگەر ليێرە نەبى ديارە ھەوالەكەيان بە ھەلە پيداوى، پەنگە كۆرەكەت لە يەكێك لە ھۆلەكانى سەرەو، بىت، لادىيەكە بە گريانەو، دەيگوت: دەك كۆيێر بىم، پۆلە گيان بە دەستى خۆم ھىنامى ئىستا دەلین ليێرە نىيە. ئەي ھاوار شىت بووم. كاكە گيان: بۆ پىت وايە لە نەستەمبول بەم ھەموو گەرەبىيە تەنھا ئيێرە خەستەخانەيە؟ مەگري كاكە مەگري ليێرە بىجگە لە بەرگە سەرىن و سەر چەف و مافى فەرانبەرەن ھىچ شتىكى كە بىز نابى، لادىيەكە گوتى: كۆرپىنە توورە بوونى ناوى ئەو تا كارتەم وەرگرتوو، ژمارەى دۆلابەكەشى لە سەرە. يەكێك لە كارگوزارەكان كارتەكەى لى وەرگرت، سى چوار جار سەرە و بنى

کرد، له بهر دهمی چه کمه جیک وه ستا. خاله نه وه کوربه که ی تویه نه خیر
 نه وه کوری من نییه..! کارگوزاره که تو وره بوو. گوايه نیمه دروت له گهل
 ده که یین! نه وه نییه هه مان ژماره ی کارته که ی تویه! کابرا زیاتر نریک
 بووه. جوانتر سهیری تهرمه که ی کرد و گووتی: به خوا نه وه کوری من
 نییه! بابه نه وه به هیچ جوریک له کوری من ناچی... کاکه گویت لی
 بی! کوربه که ی تو دوو ههفته زیاتره لی ره یه، لی ره مردوو گوپانیان به سهردا
 دی زور که س مردووی خویان نانا سنه وه. کابار پرووی گرژی خوی کرده
 کارگوزاره کان و گووتی: بابه خو ئیوه چاو و عه قلتان هه یه نه وه تهرمه
 تهرمی نافرته و نافرته یکی به ساندا چوو، تیگه شتی یان
 نا! کارگوزاره که گووتی: زوری له سهر مه پو نه وه مه یتی کوربه که ی
 تویه..! تو له لادیوه هاتووی ناگات له دنیا نییه، ئیستا لی ره به هو ی
 پیشکه وتنی زانست و نامیره کان ژن ده که ن به پیاو! لاو ده که ن به
 پیریژن! کابار دهستی کرد به له خودان: نای کویر بم پوله ی شیرینی خوم
 نه ناسییه وه... تهرمی پیریژنه که یان خسته سهر ((دهسته به ره)) و بردیانه
 دهری، کابراش به دوا یاندا...

لاویک له مردوو هکان گووتی: خوزگه منیش لادییه کم لی پیدا
 ده بوو، قیر و سیا ده یکردم به دایکی، به خه سوی، به س لی ره بزگاری
 کرد بام...

میشه که رانه گیان: دوا ی نه وه به دوو پوژ کوری کابرای لادیییان برد بو
 هه لدرین، دکتوره کان هه رچی کردیان هوکاری مردنه که یان نه زانی به لام
 له راپورته که یان نوسیپوویان: پیمان سهیره نه وه لاوه به و هه موو
 چه رمه سهرییه ی ژیان چون گه یشتوته ته مه نی بیست سالی.

برای خوشه‌ویستم می‌شه که‌رانه: لی‌ره راپورت وه ک لای ئیوه نانوسن...!
(رۆیی و هەرگیز جیی پر نابیت‌هوه)) به‌لکو دهنوسن: به هوی میکروب و
قاپرۆسه‌وه گیانی له دهست داوه... یان به هوی له کار که‌وتنی یه‌کیک
له ئەندامه‌کانی له‌شییه‌وه، می‌شه که‌رانه‌ی هاو‌پیتی دلسۆزم، ئە‌گەر مردنی
من به شیوه‌یه‌کی یاسایی را‌گه‌یه‌ندرا تابلۆیه‌کم بۆ هه‌ل‌واسه و له‌سه‌ری
بنوسه: هاو‌پیتی کۆچ کردووم، شاعیری مردووی بی می‌شک مردووه پیتی
وايه زیندووه، کۆچی دوایی کردووه...

هەر بژی به شادی...

می‌شه که‌رانه‌ی هاو‌پیم... که‌ری تۆپییو

((نامەى پانزەھەم))

ئازىزەكەم مېشە كەرەنە لە دواییدا ئەو ئاواتەم ھاتە دى و پوژىك
بردیانم بۇ پزىشكى ياساى، ئەو شوینە وەك قەساب خانە و شوینی
سەربرینی مریشك وایە. لە پینشدا مردووەكە دەبەن بۇ ھۆلیك كە لە سەر
شیوہى ((فریزەر)) دا دروست كراو، بۇ ئەوہى مردووەكان ھەتا نۆبەى
ھەلدیرین و پارچە پارچە كەرنیان دیت لەو ((فریزەر)) دا پیمیننەوہ و
بۆگەن نەكەن... ھەر كە لە نیوان مردووەكاندا دریزیان كەردم پینچ شەش
كەس خۆیان بە ژووریدا كەرد لە ئەنجامى گەفت و گو و قسەكانیان زانیم
كە ئەوانە پزىشكى ياساى و كارگوزارى ئەو شوینەن، چەند بریارىكىان
دا و چوونە دەرى. لام و ابى سى شەو و سى پوژم لەو شوینەدا
رابوار. لەوى زوو زوو ئەو جۆرە میوانانەمان دەھات كە بە دواى یەكك
لە ئەندامى بنەمائەكەیان یان خزمىكىاندا دەگەران...

بە تايبەتى ئەوانەى كە كەس و كاریان ون بوون... ئەو میوانانە زۆر بە
دیقەت سەیرى مردووەكان دەكەن! ھەر كاتك یەكك كەسىكى خۇى
ناسییەوہ خیرا راپورتىكى بۇ پەر دەكەنەوہ و مردووەكەیان
دەدەنەوہ. ئەوئەندەى نەمابوو تەرمەكەى من بدەنە پیاویك كە ماوہى
چوار مانگ بوو ژنەكەى لە دەستى ھەلھاتبوو. دوو مندالیشى بەسەردا

بەجىيەشتىبوو... بەلام باش بوو لە لىستەكەدا بەرامبەر ناوى من لە خانەى رەگەز نوسرابوو((نير))، دەوام ئەوەندەى ئەمابوو تەواو بى كە لاويك خوى بە ھۆلەكەدا كرد، ھەولنى ئەوەى بوو كە تەرمى برزايەكەى بدۆزىتەو ھەستە بەستە زمانە لە شارىكى زۆر دوورەو ھاتبوو، دواى گەرانىكى زۆر كە نەيتوانى مەيتى برازا نازدارەكەى بناسىتەو بە ناومىدى بەرەو دەرگای ھۆلەكە پۆشت، بەلام كاتى نەيتوانى دەرگاكە بكا تەو. دەستى كرد بە لىدانى دەرگا و بە ھەموو ھىزى خوى ھاوارى دەركد: تكايە لە ژوورەو بەجى ماوم...! بەلام كەلكى نەبوو،... كە زانى ھىچ چارىكى نىيە ھەستى لە خوى بپىيە راستى لاويكى ئازا و بە جەرگ بوو... لە ناو ئەو ھەموو مردوانە، پلەى گەرمى ھۆلەكەش پانزە پلە لە ژىر سفرەو ھە. تا بەيانى يان دەمرى، يان شىت دەبى!

دەستى كرد بە جگەرە كىشان تۆزى راما و بىرىكردەو، سىمى ناو پاكەتە جگەرەكەى دەرھىنا ھەك و كلىل كردى بە شويىنىكى ناو دەرگای سارد. كەرەكە و يەك راست كورژايەو، ناوا خوى لە مردن پزگار كرد... بەيانى كاتىك يەكىك لە پاسەوانەكان دەرگای ھۆلەكەى كردەو دىتى كەسىكى زىندوو لەبەردەمى ھەستاو، ھەتا ھىزى تىدا بوو ھاوارى كرد و دەرپەرى، لاوھەكەش بە دوايدا رايكرد: كورپە رامەكە، مەترسە من زىندووم، كورپە ھەرە من دويىنى شەو بەھەلەى تۆ لە ناو مردواندا پۆژم كردۆتەو، كاكە ھەرە دەرگای ھۆلەكە داخو، ئىمەى مردووش مردىن ئەوەندە پىيان پىيكەنن...

بەلى مېشە كەرانەى بەرپز:

لەو خەستەخانەییە زۆر بە خوشی ریمان دەبۆارد، بەلام بە داخەوێ لێرە
جیت خالییە، خۆزگە لێرەش لەگەڵم دەبووی تا پیکەوێ کاتیکی
خۆشمان لەگەڵ ئەو مردووانە بەسەر دەبێرد...
بە راستی ئەو سێ پۆژە تەمام لە مردن کرد... خۆزگە لەوێش بەسەرھاتی
یەك بە یەکی مردووەکانم دەزانی....
پەیمان بێ لەمەو لاش ھەر پروداویکی ئاوا خوشم بینی لە نامەیی
دوایمدا بۆت بنوسم ئەی مێشە کەرانەیی خوین مژ
سلاو و خوشەوێستیم بۆ بەریت

برای مردووت

((کەری تۆپیو))

((نامەى شانزەھەم))

((جۈلەكەبەك لە تەمەنى ھەشنا و چوار سالىدا مانلى بوو))

مىشە كەرانى خۆشەويست:

ئىزەيىم پى مەبەكە مردووم باوەرت بى مردنیش بەشى خۆى كىشەى
ھەيە، زىندووەكان كىشەكانيان بە ھەرا و ھۆريا و قىژە قىژ چارەسەر
دەكەن، بەلام مردووەكان بە بى دەنگى بە پوژ زور نىگەرانىن لەبەر ژاوە
ژاۋ و جولەى مروقەكان بەلام كاتى شەو دادى و بىدەنگى بالى بەسەر
شاردا دەكىشى، ئارام دەيىنەو و دەحەسىيىنەو، بۆيە پىمان خۆشەكە
ھەمىشە ھەر شەو بى...

مردووەكان ھەموو شەوى تا بەيانى لەگەل يەكترى گەفت و
گۆيانە، بەسەرھاتى تال و شىرىنى خۇيان بۇ يەكتىر
دەگىرپنەو، پىرىژنىكى زور بە تەمەن كە لەبەر پىرى دەمارەكانى سەر
دەستى و لامى ھەموو شىن بىونەو، دەتگوت پەنگى زى و
پروبارەكانن لەسەر نەخشەى وولاتەكان كىشراون... بۇ تەنھا جارىك
بەشدارى ئىمە يىنەكرد. تەنانەت من چەند جارىك لە بارەى مردىيەو
پرسىارم لى كرد، بەلام ئەو بە ھىچ جورىك وەلامى منى
نەدايەو، دەتگوت تەنھا ئەو بە راستى مردووە، ئىوارەيەكى پوژى

شەممە مردوۋىەكى تازەيان ھىنا بۇ ھۆلەكە پىرىژن ئەو مردوۋىە ناسىيەۋە،خىرا لىي نىك بۆۋە و لىي پىرسىئاي((ئەفرايىم))ئەۋە توشىيان ھىنا بۇ ئىرە؟ئەفرايىم پىياۋىكى جۈلەكە بوو كە لەسەرتاسەرى ولات كەتس لەو دەۋلەمەندتر نەبوو،خىرا لە پىرىژن نىك بۆۋە و ناسىيەۋە زانى ئەۋە ھاوسەرى پىياۋىكى دراوسىيى بوو كە بىست سال پىش ئىستا كۆچى دوايى كىردىبوو،بە حال بىرى مابوو...

ئاي مېشە كەرانە:ۋەك دەلئىن سامانى پىياۋى دەۋلەمەند چەنەى ھەژار شل دەكات.بۆيە كەۋتمە چەنە بازى:باشە ئەگەر ئەۋ پىرىژنە دراوسىيى ئەۋ پىياۋە دەۋلەمەندە بوو.دىارە ئەۋىش خاۋەن سامان بوو؟ئەى بۇ تا ئىستا لىرە كەۋتۆتەۋە.پىرىژنەكە گوۋتى:پۆلە گيان ئەۋەندە لە شت ھەل مېدەرى،ئەۋ ئەفرايىمە لە گەۋرەترىن قىلا لە ناۋ باغىكى زۆر جوان و فراۋان بە تاقي تەنيا دەژيا،تەنانەت كارەكەرىشى نەبوو.ئەفرايىم خرمى زۆرى ھەبوون،مانگى دوو سى جار دەھاتنە سەردانى،لە مالاكەى شەر بوو لە نىۋان كچى خزمەكانى لەسەر ئەۋەى كى جەلكانى بۇ بشوا ،كى جەلكانى بۇ ئوتو بكات،ھىندى مالىيان پاك دەكردەۋە،ژنەكانىش خواردنجان نامادە دەكرد.ھەموو بىريان لەۋە دەكردەۋە كە ((ئەفرايىم)) مرد باشتىر مىرات بۇ دلسۆزترىن خزم دادەنى...بۆيە ھەموو خزمەكانى چاۋەرىيى مردنى ئەفرايىم بوون...بەلى ھەموۋىيان چاۋەرى ئەۋ پۆژە خۆشە بوون.دواى چەند پۆژىك لە مردنى ((ئەفرايىم)) مردوۋىكىيان ھىنا كە بە پروداۋى ئۆتۆمبىل گيانى لە دەست دابوو.

پیریژن و ئەفرایمی زۆر باش دەناسی. دواى چاك و چۆنیهكى گهرم ئەفرایم داواى لى کرد كه بهسهههاتى دواى مردنى خوى بو بگيریتتهوه، بو ئەوهى بزانی كامه له خزمهكانى دلسۆزى بووه و كامه لهوان به دل بوى گریاوه، كابراش دەستی پى کرد: گهرم دیاره كه بهریژتان خزم و كهسیكى زۆرت ههبوون و هههمیشه سهریان لى داوى، ئای كاك ئەفرایم وهك دهلین: كیو به كیو ناگات، بهلام ئادهمی به ئادهمی ههر دهگات... گهرم منیش دواى سى پوژ له مردنى تو مردم، ئەوهتا لهم شوینه بى نازه به یهك گهیشتین... ئەو بهیانیهی كه بهریژت كوچى دوايیت كرد. یهكێك له خزمهكانت هات بو سهردانت. دواى له دهركادان و زهنگ لیدانیكى زۆر كردى به گریان و لهخودان، ئەوهندهى نهبرد هیندهى دانیشتوانى شارێك خزم و كهسى تو لهبهر مالهكەت كو بوونهوه و وهك پوژى ههشرى لى هات. منیش ههلمدایه: جا هوى چى بوو ئەو ههموو خهلكه لهوى كو بوونهوه؟ مردوه تازەكه كه به مهرايهوه گووتى: دیاره تو مستهر ((ئەفرایم)) ناناسى كه چهند پیاویكى دل گهوره و بهخشنده بوو، چهندين رهوشتى بهرزى مروقايهتى ترى تیدا بوون. ئەفرایم گووتى: ئەى دواى! گهرم دواى پوლის ناگادار كرايهوه لهگهڵ پزیشكى دادوهرى هاتن و دهركاى مالى ئیوهیان شكاند. له نیوان خزمهكانت بوو به مشت و مپ، یهكێك دهیگوت خوى كوشتووه، یهكێك دهیگوت دهك كویر بم دهрман داو كراوه، دووان دهیانگوت كوژراوه دواى بو ئەوهى پولیسهكان توشى لیپرسینهوه نهبن تویان رهوانهى پزیشكى دادوهرى كرد.

میشە كەرانەى ئازىز: بۇ نەوہى بزائىت كە مروقى چاك و بەخشندە لە قىامەتیش سەرفرازە. ھەر خىرا دەستەك پزىشك و كارگوزار ھاتن. ئەفرايميان برد بۇ ھەلدېرىن، دواى دوو كاترئىر ھىنايانەوہ. من زۆر زوو تىببىنى ئەوہم كرد كە ورگى زۆر ئاوسا بوو. ئەوہندەى پى ئەچو كە خەلكىكى زۆر پڑانە ناو ھۆلكە و تەرمى ئەفرايميان برد بۇ كەنىسە بۇ جى بە جى كردنى رىو پەسمى بە خاك سپاردنى. ديار بوو كە پزىشكەكان ھوى مردنەكەيان ديارى كردبوو.

میشە كەرانەى خۆشەويست: چاك گوى بگرە، ديار بوو لە كەنىسە پروداويكى زۆر سەير پرووى دابوو كە پىشتر پروداوى لەو جۆرە نەدىتراوہ نەكەسىش بىستويەتى... بەلام نىمەى مردوو چۆن درىژەى ئەو بەسەرھاتە بزائىن؟ خوا و راستان دواى ماوہىەك تەرمى ئەفرايميان ھىنايەوہ بۇ ھۆلكە. نىمە نەماندەتوانى بىجگە لە دەم و چاوى ئەفرايم ھىچ شونىنىكى ئەفرايم ببىنن، چونكە بە پارچەيەكى پەشى گەورە ھەموو گىانى داپوشرا بوو. دواى ئەوہى كە لە نىوان خزمەكانى بوو بە ھەرا و ھريا، ئەفرايم ھاوارى كرد: وەك فەرمانى سەربازى پى دابن ھەموو بىدەنگ بوون... گويتان لى بى با من نەينى ئەو كارەتان پى بلىم: كاتىك منيان بردە ھۆلى ھەلدېرىن لەسەر مېزىك درىژيان كردم، بە دوو سى پزىشك دەستيان كرد بە ھەلدېرىنى ورگم، لەو كاتەدا ئافرەتىكى مردوويان ھىنا، لە تەنىشت من دايان نا، دكتورەكان دەستيان كرد بە ھەلدېرىنى ورگى ئەويش كە دوو مندالى مردوو لە سكى دابوون كە يەكەم منالىان دەرھىنا خستيانە سەر ورگى من، لەبەرئەوہى منىش ورگم ھەلدېرا بوو منالەكە كەوتە ناو سكمەوہ و دورىيانمەوہ بە بى

ئەوھى دىكتورەكان بەو كارە بزانن. دوایى ورگى ئاغزەتەكەيان دوورییەوھ
یەككەك لە دىكتورەكان توورە بوو: من بە دەستى خوم دوو مندالم لە سكى
ژنە مردووەكە دەرهینا چون ھەر یەك منال ماوھ....
بەلى مېشە كەرانە: كاتىك مستەر ئەفرايم ئەو بەسەرھاتەى بو خزمەكانى
دەگىزایەوھ ھەموو بە بیدەنگى بەرامبەرى وەستابوون، دەتگوت
ھەناسەيان لەبەردا نەماوھ... دووبارە دەستى پى كەردەوھ: كاتىك
خاقانەكە لە كەنيسە ئاوى بە دەم و چاومدا دەكرد و پاكى
دەكردەوھ، دەستى كەوتە سەر سكم و ھەموو تەقەلەكان ھەل وەشانەوھ
و مندالەكە لە سكم ھاتە دەرى.

یەككەك لە خزمەكانى گووتى: كویر بىم بو ت ئەگەر مندالەكەش ما با بو
ئیمە ھەر باش بوو. خزمىكى كەى كە پېش من راوھستا بوو پرووى
تېكرد، بە تورەییوھ پى گووت: سەگى سەگباب وس بە با نەكېشم بە
دەم تا ئەگەر ئەو ھەتیوھ نەمردبا بو كەسمان لە میراتى ئەفرايم سەلكە
پیانىكمان پى دەبرا...

مېشە كەرانەى ھاوړیم:

چاوت لىنە لىرە شتى چون پرو دەدات، ھەر چەند لە ناو زىندووھكاندا
شتى سەیر دەبىنن بەلام لە ناو مردوھكاندا شتى سەیرتر....
ھەرچەندە ژيان بەلى ژيان لە خەيال خىراترە بەلام ھەتا ئىستا نازانم
مردن لەسەر خوڤى و خىرايىەكەى چۆنە...

ھەرىژى بە خوڤى مېشە كەرانەى بەختەوھ

برات

كەرى تۆپىو....

((نامەى حەقدەھەم))

میشە كەرانهى رەزا سوک: لیرە هیچ كەس بايەخ بە من نادا، هەر وەك لە بیریان چوبیتەوه وایە... چون تا لە ژیانیشدا بووم كەس منى لە بیر نەبوو. خو لیرە كەس دەنگى مردوو نابیستی... هەزار جار هاوار كە: ئەو تەم لیرەم، بو خاترى خوا ئاوریکم لى بدهنهوه، كەس نییه وەلامت بداتەوه... هەرچەندە من تا ئیستاش لە مردن بیزار نیم چونە هیچ جیاوازییەكى نییه لەگەل رۆژگارەكانى ژیانمدا... بەلى چاوهكەم با بمرى، دەزانى ئیمە زۆر پیش ئەوهى بمرین مردووين... یان پیش ئەوهى بمانەوى بمرین لە ناوختدا دەمرین. ئەو تەم پیش تاویك تەرمى كوریکیان هیناوه ناوى ((شەوكەت)) ه بە دەم هەنسك و گریانەوه بەسەرھاتى خوى دەگیریتەوه، ئەگەر دلت بەرد بى بوى دەبى بە ناو... یەكێك لە مردووەكان بە چاوى پر گریانەوه لى پرسى: كاكە بە چى مردووى! بە دەم نوزە و نالەوه هاوارى كرد: تۆلە بەلى تۆلە جەرگى بنەمالەكەمى برى... چەند رۆژیک پیش ئیستا بەشەرھاتیکم بەسەرھات كە هەرگیز بە خەیاڵمدا نەدەھات... بو تۆ كەسیكت كوشتبوو! نەخیر... چەند سالیك پیش ئیستا كورە مامیکم لەگەل كورى پیاویكى دەولەمەندى بە دەستەلات بوون بە هاوڕى گىانى بە گىانى

يەكترى ھەرچەند باوكم و مامەكانم ھاواريان كرد: پۆلە ئەوانە
 كەسانىكى دەولەمەند و بەھيزن، ئىمە خەلكى كاسب و فقيرى مالى
 خۆمانين، ئىمە و ئەوانيان نەگووتووھ... بەلام ئەو كورەى ئامۇزام قسەى
 باوكم و مامەكانمى بە گویدا نەچوولە كوٹاييدا بە ھەردووكيان ھەزيان
 لە كچىك كرد. ئامۇزايەكەم بە دزىيەوھ كورى كاڭراى دەولەمەندى
 كوشتىبوو... كە پروداوھەكە ئاشكرا بوو، باوكم زورى ھەولدا كە
 مەسلەھەت بكات بەلام ئەوان بە ھىچ شتىك رازى نەبوون... ھەر دەيان
 گووت خوین پرشتن بە خوین پرشتن چارەسەر دەكرىت... نىوھ شەويك
 دايان بەسەر مالى مامدا خووى و كورەكەيان كوشت... بەوھش وازيان
 نەھىنا، بپريارى بنە بپر كردنى بنەمالەى ئىمەياندا. وردە وردە لىيان
 دەكوشتىن تا باوكم و دوومامى كەم و چوار ئامۇزاي كەيان
 كوشتىم... پۆرژىك كەمىنىكىيان بۆ من دانا گولەيەك بەر قۆلم كەوت، خوا
 پاراستمى ونەمردم. ناچار دايكم بە دزىوھ ناردمى بۆ مالى خالەكانم بۆ
 گوندىكى يەكجار دوور. كە ناوى سەربازىم ھاتوھ ھەر لەمالى
 خالەكانمەوھ چووم بۆ خزمەتى سەربازى، ئەو كاتەى سەربازىم تەواو
 كرد. دايكم ھات بۆ لام بپرى پارەى بۆ ھىنابووم گووتى: پۆلە بۆ خۆت بپرو
 بۆ ئەستەمبول. ناوى خۆت بگوپۆرە و دەست بگە بە كار و كاسبى و ژنىك
 بىنە، دوایى منىش دىم بۆ لاتان و ھەر خزمەتى خۆت و مال و مندالت
 دەكەم. بۆ ئەوھى ئەو دوژمنانە نەت ناسنەوھ و زەفەرت پى نەبەن، پۆلە
 كزەى جەرگم. ھىچ رىنگە چارەيەكى كەمان نىيە. لەسەر داواى دايكم خۆم
 پىچايەوھ، ئەستەمبول بگرە ھاتم... لە دى لەگەل خاوەنى ميوان خانەيەك
 رىك كەوتم كە شەو تا بەيانى ئىش و كارى ميوان خانە راپەپرىنم بەو

مه رجھى من كرى نه دهم و نه ویش مانگانه نه دا به من به و شیوهیه
 شوینی نوستنم دابین کرد. به رژییش کریکاریم دکردله ژوریک له گهل
 مه سعود ناویک دهخه وتم کریی چوار مانگی خاوه نی ئوتیله که قه رزار
 بوو. شه ویک هاتمه وه هه والی مردنی مه سعودیان دامی زورم پی ناخوش
 بوو، کابرا گهرده نی مه سعودی نازا کرد به لام دهیویست ناسنامه که ی
 بفروشیت له بری قه رزه کانی. نه وه بو من هلیک بوو
 هه لکه وت. ناسنامه ی مه سعودم لی کری ناسنامه که ی خووم و هیندیک
 پارهم دا پنی. ئیتر له مه ولا من ((شه وکته حسین)) نیم بگره ((مه سعود
 که ریم ئوغلو)) م... له مه ولا باوکی دوژمنه کانیشم من
 ناسنامه وه. ئوتیله که م به جی هیشت، بپیارماده رگز به لای نه و ئوتیله دا
 نه چمه وه. نای نه و نه گبه ته ی که ناسنامه ی من ده کپیت نه گهر رژییک
 بکه ویته دهست دوژمنه کانم دم و دهست له ت و په تی ده که ن... به ههر
 حال ئیستا من که سیک تازم ناوم ((مه سعود)) شه وکته حسین ههر
 ناسم. له بهر نه وه ی شوینی نوستنم له کیس چوو، ورده ورده پاره کانم
 پرویان له کزی ده کرد، ناچار دهستیک نوینم کری شه وانه له باغی
 گشتی دهخه وتم. به رژییش ههر له نزیک جیی نوستنه که م بویاغچی
 بووم. رژییک پیلاوم بو کابرایه ک بویاغ ده کرد. رژینامه یه کی به دهسته وه
 بوو، سه رم هه لبری له لاپه رهی دواوه نوسرابوو... دوینی شه و هاولاتییه ک
 به ناوی ((شه وکته حسین)) خه لکی گوندی نه سه که لیب کوژراوه تا
 ئیستاش پولیس خه ریکی لی کولینه وه یه. له و کاته دا زور دلشاد بووم و
 زوریش غه مبار بووم. جا چوون مروقه له یه ک کاتدا دلشاد و غه مبار
 ده بی؟ به لی من وابووم. دلشاد بووم له بهر نه وه ی رزگارم بوو له

دوژمنه کاتم، غه مبار بووم له بهرئه وهی هه والی مردنی خۆم له پوژنامه دا
 خوینده وه. نازانم چهند شهو بوو له باغی گشتیدا دهخه وتم... به یانییه ک
 زوو له سهه سهنده لیبه کی باغه که پراکشا بووم، ئه وهندهم زانی به سه دان
 خه لک له ههه چوار لاهه پزانه ناو گوپه پانی بهرده می باغه که، بوو به ههرا
 و تیک هه لدانیک ههه مه پرسه. به شهش جهوت کهس هیرشیان ده کرده
 سهه یه ک دووانیک تا بیهوشیان ده کردن تییان هه لده دان. سی چواریک
 په لاماری منیان دا هاواریان کرد: بالی راستی یان چهپ؟ منیش
 گووتم: خه لکی میراوام، گو تیان: که ریاب کهس پیی گووتوی خه لکی
 کوئی...؟ خیرا پیمان بللی بالی راستی یان چهپ؟ منیش له بهرئه وهی
 ناسنامه ی که سیکی کهم پییه له ترسا گووتم: نازانم...! په لاماریان دام و
 لیدانیکیان لی دام کافر له مالت نا ئومید بی. وایان لی کردم خۆم به
 پیوه نه ده گرت. وهک تایه ی ژیر عه ره بانه که ولاغ پرایکیشی تل
 ده بوومه وه و ئه ملا و ئه ولام ده کرد. هاواریان ده کرد: دوو ماکه ری وهک تو
 ولاتی ئیمه یان ویران کردووه هینده ی بارگیریک ده بی، ده لی نازانم بالی
 راست و چهپ چیه... که به جییا نه یشتیم، ئه وهنده ی که ویران
 بووم، به وهی که ئه و خه لکه که به سه رمندا رایان ده کرد نه مده توانی
 هه ستمه وه و پراکه م... هیشتا به ته واوی هه لئه ستا بوومه وه که کۆمه لیک
 که گه یشتنه سه رم. خیرا بیللی راستی یان چهپ؟ له دلی خۆمدا گووتم با
 یه کیکیان بلیم، گووتم: له سایه ی خواوه بالی راستم. له قسه که م
 نه بوومه وه که له دواوه شه قیکی وایان تی هه لدام. وهک گۆله له دهستی
 پیریزن بکه ویتته خواری تل بوومه وه و چوار مه تر نه ولاتر خۆم
 گرته وه... بهر چاوم تاریک بوو، که چاوم هه له ینا یه وه یه کیک به تیلاوه له

سەر سەرم وەستابوو. گووتی: گویدریژ راستی یان چەپ؟ وامزانی ھەر
 ئەوانەى پینشون گووتم: لە خوا بە زیاد بى چەپم. تىلای ھەلپىرى كە لىم
 دا، باش بوو يەككىيان گووتى: وازى لى بىنن بى دەچى شەقى چاكي
 خواردى، خوتانى پيوه هيلاك مەكەن، تۆزىكى كە بو خوى دەمرى... ھەر
 ئەوانە پەلامارى دوانى كەيان دا، خىرا چەپ يان راست ھىشتا وەلام لە
 دەميان نەھاتبو دەرى كە دەم و لوتيان پىر كردن لە خوین. بە راستى
 سەيرە... مرۆڤ لە كاتى تەنگانەدا ھىزىكى بەرگرى گەورەى لەلا
 دروست دەبى كە بەرگەى شتى لە ئاسن و پۆلاش رەقتى
 دەگرى... ئەوانەى بە لای مندا دەھاتن، وایان دەزانی كە مردووم بویە
 وازيان لە من ھىنا... يەكك بە لای مندا رايكرد بانگيان كرد نەپزى كوپە
 وەرە... چەپى يان راست؟ شوکور بو خوا چەپم... زۆر باشە لە خۆمانە
 کوتايان ئەمما کوتايان... ھەتا نيوەرۆ ھەر خەلك بوو يەكتريان
 دەگرت، وەرە راستى يان چەپ؟ من بە چاوى خۆم نەمدى ھىچ كەس لە
 تىلا و شەق پزگارى بى دەيگوت چەپم تىيان ھەندەدا دەيگوت راستم
 ھەر دەيخوارد، خوینىكى زۆرم لەبەر رۆيى بووبەرچاوم تاريك بوو، ناگام
 لە خۆم نەما... كە چاوم كردهوہ لە ئۆتۆمبىلى پۆليس دا بووم، تەنانەت
 زمانىشم نەدەگەر. نەك ھەر من بە دەيان برىنداريان ھىنا بوو بو
 خەستەخانە، لە ژىر چاودىرى پۆليس رەوانەى قاوشى خەستەخانە
 كراين، چەند كەسىك ھاتنە سەر سەرم، يەككىيان گووتى: ئەو ھەش بەرن
 مردووه، تواناي جوڵە و قسە كردنم نەما بوو تا پىيان بلىم: بو خاترى
 خوا مەمبەن، نەمردووم... ئەفسەرىك ھاوارى كرد: خىرا ناوى
 مردووهكان. جا ناوى مردووهكان بۆچى تۆماركەين؟ تا توشى

لئيرسىنەۋە نەبىن... لە دلى خۇمدا گوۈتم: ئەمۇرۇ بە بەرچاۋى دەۋلەتەۋە
 بە دەيان كەسى زىندوۋى بى تاۋانىان كۈشت هېچ لە گۆرۈ نەبوۋ، ديارە
 ليرە لەسەر مردوۋەكان زياتر لە خەلك دەپرسنەۋە... دكتورىك ھاتە
 سەر سەرم: بانگى كرد: ئەۋەيان ماۋە، ناھىك لە دلم گەرا، پاسەۋانەكە
 گوۈتى: ۋەرن بيبەن بۇ مەيتخانە، دۋاى تۈزىكى كە لەۋى گيانى
 دەردەچى! كەى ئەۋ مانە ئەۋ كۈرە ماۋە! ناسنامەكەيان لەگىرفانم
 دەرهينا، كام ناسنامە! ھى مسعود كرىم ئۇغلو، تا ناوم لە لىستى
 مردوۋەكان تۆمار كەن... لەگەل چەند مردوۋىكى تر فرىيانداينە
 ساردخانەۋە، بە ھۋى ساردى شوئىنەكەۋە وردە وردە ھاتمەۋە سەر
 حال، ھەستامەۋە سەر پى، بۆنىكى يەكجار ناخۇش پەرىشانى
 كردبووم، بە ھەر حالىك بوو شوشەى يەكىك لە پەنجەرەكانم
 شكاند، بەسەر ديوارى خەستەخانە ۋەك بروسكە بۋى دەرچووم
 دەتگوت ئەۋە من نەبووم ئەۋ ھەموو شەق و تىيەلدانەم خواردوۋە، چەند
 كۆلان ئەۋلاتر خۇم كرد بە چايخانەيەكدا، ھىشتا چايەكەى بەردەم
 نەخواردبوۋە كە كۆمەلىك پۇلىس خۇيان كرد بە ژوۋرى
 چايخانەكەدا، دەست ھەلپن كەس نەجولى...! لاچاۋىكم دايە ئەۋانەى
 تەنىشتەم، ھەموۋىيان ۋەك گەلاى پايزى دەم پەشەبا دەلەرزىن، من
 ھەرچەندە ھىزى لە رزىنىشم نەبوۋ ناچار دەستم كرد بە
 لەرزىن، دەستيان كرد بە پشكنىنى خەلكەكە، لە سايەى خواۋە من نە
 دەمانچە و نە خەنجەر و نە چەقۇم پى نەبوۋ... تەنانەت
 دەرزىيەكىش... پۇلىسىك پى گوۈتم: ھا خۋىرى ئەۋ شوئىن برىنانە چىن
 بە سەر و چاۋتەۋە! پىش ئەۋەى دەم بكمەۋە ئەۋەى تەنىشتى

گووتى: پىناسنامەكەت خو ناكرى بلىم له فلانە خەستەخانەيە كە
 لىوھى ھەلھاتوم. گووتم: گەورەم لىم ونبوو، فرىيان دامە ناو نۆتۆمبىلى
 پۆلىسەوھ كە پىر بوو لە خەلكى سەر و گوئ شكاو. برديانىن بۆ
 بەرئوبەرايەتى ئاسايش لەوى وەك ئازەل لە ژىر زەمىنىكيان كردين... تا
 سى پۆژ لىيان نەپرسىنەوھ. لەوى نان و ئاويكيان دەداينى، ھەر چۆنىك
 بى لە مەيتخانە چاكر بوو. ئەوانەي لەوى پارەيان پى بوو حاليان باش
 بوو، خواردن و جگەرە و تەنانەت پۆژنامەشيان بۆ دەھات. لەيەكى لەو
 پۆژنامانە خويندمەوھ نوسرابوو: ئەو تاوانبارەي كە شەوكەت حوسىن
 ي كوشتووھ پىناسەي خۆي بەجىھىشتووھ، ئىستا بەپىناسەس
 كوژراوھ كە دەگەرپى...! كەواتە دەبى من خۆم خۆم كوشتبى. دواي سى
 پۆژ بانگيان كردم، دوو پۆلىس قۆليان گرتم و بۆ سەرەوھيان بردم
 برديانمە ھۆلىكى گەورە، چەند كەسىك دانىشتبوون ديار بوو كە ئەوانە
 دادوھرن، يەكىكيان لىي پرسىم: ناوت چىيە؟ خو ناكرى ناوي
 راستەقىنەي خۆم بلىم كە ((شەوكەت حسين)) ە لە دادگا ناوي بە
 كوژراو تۆمار كراوھ. گووتم ناوم ⊗ (مەسعود كەرىمە)) خەلكى
 كوئى؟ گەورەم خەلكى مەسعودىەم... يەكىك لە دادوھرەكان گووتى: ئەو
 ((مەسعود كەرىمە)) يەكىكە لەو كەسانەي كە تاوانبار كراوھ بە كوشتنى
 ((شەوكەت حسين)) ئەوھش دان پىدانانى خاوەن ئوتىلەكە كە لە لاي
 ئىمە تۆمار كراوھ... زۆر ترسام زانىم كە خاوەن ئوتىل و مەسعود كەرىم
 فىلىكى چۆنيان لە من كر دووھ! پەنگم تىك چوو. زانىم كە بە ھىچ جورىك
 لەم داوھ رزگارم نابى... برىا ھەر لە سارد خانە بام و دواي چەند رۆژىك
 بۆ خۆم دەمردم، چارەم لە چارەي پۆلىس و ئەو ژيانە پىر ئىش و نازارە

دەبۇۋە. ديسان لىي پرسیمەۋە: تۆلەگەل شەۋكەت حسين له يەك ژوردا بوون؟ يان نا؟ بەلى گەورەم بەيەكەۋە بوين... ئەى لەسەر چى كوشتت؟ بىلى ئەو پياۋەت بۆ كوشت؟ ھاوارم كرد: من نەم كوشتوۋە، بەخو من پياۋ كوژ نيم... ئەى ئەگەر نەت كوشتوۋە بۆچى ھەمان شەۋ ئوتیلەكەت بەجیھىشت؟

باشە دەكرى پياۋ خۆى خۆى كوشتبى و لەبەر دەمى دادگاش ۋەستابى؟ دادوەر بانگى كرد: خیرا تاوانبارەكانى كەش يەك يەك بانگ كەن. لە پىشدا مندالىكى تەمەن پانزە سالیان بانگ كرد، دیار بوو ئەۋەندەیان لى دابوو بە پىۋە خۆى نەدەگرت. قسە بكە كورە، گەورەم منى بانگ كرده ژورەكەى خۆى كە برى پارەم بە قەرز بداتى، كە چومە ژورەۋە داۋای لى كردم جەكانم داكەنم، لەبەرئەۋەى من لەو جۆرە كەسانە نەبووم لە ژورەكەى ھاتمە دەرى و ئوتیلەكەم بەجیھىشت. دووم تاوانبار كە ھینایان پياۋىكى يەكجار رەزا گران بوو، دیار بوو بە لیدان ھەلا ھەلايان كردبوو: من چووم بۆ ژورەكەى تا ئەۋ برە پارەيەى كە لیم قەرز كردبوو پىي بدەمەۋە، تەنەت لە ژورەكەشى دانەنىشتم كە من ھاتمە دەرى ئەۋ زپ و زیندو بوو... لە دادگا ھەموو گرانايبەكيان خستە سەر من، شەۋ تا بەيانی ھەلۋاسین و داركارى، بە پوژیش لىكۆلىنەۋە... تا شەۋيكيان لە ژیر لیدانىك كە نەمتوانى خۆمى بۆ راگرم، ھاوارم كرد: بەلى من كوشتم، بەخو من كوشتم... خیرا پولىسىك رايكرده لای چوار تاوانبارەكەى كە و مژدەى پى دان، كە لە تاوانىكى گەورە پزگاریان بوو، تاوانبار مەسعود كەرىم دانى بە تاۋانەكەيدا نا كە ((شەۋكەت حسين)) ى بى تاۋانى

كوشتووه. يه كيك له دادوهره كان گووتی: چاوتان لییه؟ هه موویان یه كه م
 جار ده لئین: نازانم، ناگادار نیم، به خوا من نه مكوشتووه... كوتهك ده زانی
 قوئاغ له كوییه؛ پییان گووتم: بزانی چ تاوانیكى تری له و جوړه ت
 كردووه؛ گووتم: گه وره م سه ریشتم بېرى درو ناكه م، له سه ره تاوه هه تا
 كوئایى به سه ره اتى خو م بو دادوهره كان گيړایه وه... به لئى نه وهى كه
 ئیوه ده لئین كوژاوه ئه وه منم من ((شه و كه ت حسين)) م كه له ترسى
 توله، سه رگه ردان و ویلى ئه و شاره گه وره و بى سر و به ریه بووم؛ من
 له سه ر بالى راست و چه پ توشى ئه و كاره ساته بووم كه ئیستاش نازانم
 بالى راست چه پ مانای چیه... چون له مه يتخانه رام كرد و گيرام، به
 دم كولى گريانه وه به رده وام بووم له سه ر گيړانه وهى به سه ره اتى
 خو م...! سه رو كى دادگا گووتی: ئه ی چون دانت به وه دا نا كه
 كوشتوته؛ گه وره م: گووتم: بالى راستم تیان هه لدام گووتم: چه پم
 داركار بیان كرد، هه تا دم گوت من نه مكوشتووه. زیاتر لییان دهم و له
 ناوى ساردیان هه لده كي شام. بانگى پوليسه كانى كرد، وهرن بيه نه وه
 خواری، هه ر كه دوو پوليس هاتن بمبه نه وه بو ژیر زه مينه كه، ملم به سه ر
 شانى يه كي كيان دا لار بووه و كوئایى به ژيان هات... جاريكى كه
 هینايانمه وه بو ساردخانه، ئه مجارهیان به راستی مردم...
 میشه كه رانه: خو چاكت گوی له به سه ره اتى ئه و كوره به سه ته زمانه
 بو... له ناو ئه و هه موو مردووانه من به دنگ هاتم: واته تو دوژمنه كانت
 نه یان كوشتویه وه، ئه ی كه وایه بو مردی: ئه و مردووه ی ته نیشتم
 هه لیدایه: شیتته كه سیک چند شه و و چند روژ هه له ناسایش تیان
 هه لدابى ده بى لئى بپرسى: بو مردووی؟

به‌لىٰ مى‌شه كه رانه‌ى نازدار: دواى دوو پوژ ته‌رمى كوره‌كه‌يان برد بو
هه‌لدرين، داىكى كلۆلىشى هه‌تا هه‌تايه چاره‌پى نامهى كوره‌كه‌يه‌تى...

برای مردووت

((كه‌رى تۆپيو))

((نامەى ھەژدەيەم))

خۆشەويستى گيانم: مېشە كەرانه بە راستى ئەو تامەى كە لىرە لە مردنم
کردوو مە ھەرگىز لە پۇژگارەكانى ژيان نەكردوو،، كە ھەر بە ناو زىندوو
بووم... تۆش ھەر لە ئىستاوہ لە ھەولئى ئەوہدا بە كە سەفەرى مەرگت
ھاتە بەر، ھەتا دەتوانى لە مەيتخانە بىمىنەوہ... چونكە لىرە بە تايبەتى
شەوانە تا بلئى ئارام و بئى دەنگە... شەو ھەر كە بىدەنگى بال بەسەر
مەيتخانەدا دەكىشى، مردووہكان پىيان خۆشە ھەتا دەتوانن قسە
بكەن، بۇ نمونە دوينئى شەو گەفت و گۆى نيوان مردووہكان وەك
كۆنگرەى پارتيكى سياسى لئى ھات. يەكئىك بە دەنگيكى گەرە
گوتتى: تەكايە با يەك يەك باسى ئىش و كارەكانمان بكەين. من
ھەلمدايە: بەرئىز گيان لىرە كوا ئىش و كار، نابىنى ھەموومان بئى
كارين؟ لىم توورە بوو گوتتى: گۆى درىژ لىرە نالىم، كاتئىك كە زىندوو
بوين، بۇ نمونە من پزىشكى پسپۆرى گۆى و لوت بووم، ئەوہى بۆنىكى
كردبئى يان شتىكى بىستبئى زەكاتى نەخۆشى داوہ بە من. لە
مردووہكى لاويان پرسى تۆ كارت چى بوو؟ من پۆلىس بووم بەلام
داخەكەم بە جوانە مەرگى سەرم نايەوہ، باوكم ھەموو تواناى خۆى
خستە گەر تا كردمى بە پۆلىس...

مېشه كهرانه: نهوه باشه ليرەش وەكو لای ئیوه هەموو جوړه كەسێك
 هەن... باوەرت بێ بە ووشەى پۆلیس، دار و دەمانچە و فیکە و كەلەپچەم
 بێر كەوتەوه. بەلام لیرە ئەو شتانه بە كار نایەن... پۆلیسەكە لەسەر
 قسەكانى پوشت، دواى سالیكى خزمەتم لە ویستگەى پۆلیسى كە كارم
 لى دەکرد نوسراویکیان دامى بۆ یه كێك لە خەستەخانەكان، تا
 ئەزمایشى سالانەم بۆ ئەنجام بدەن، ئەزمایشى خوین و میز و پیساییان
 بۆ كردم. بەلام بە داخەوه بە ھۆى دەرکەوتنى قايرۆسى نەخۆشییەكى
 كوشندە لە میزەكەمدا. زۆرم پى سەیر بوو، لاویكى وەكو من كە بە لای
 خۆمەوه شيرم بە گوى دەگرت...؟! توشى نەخۆشى لەو جوړه بم. هەموو
 پوژيک هەشت دەرزىيان لى دەدام، زۆریەى خواردنەكانیان لى قەدەغە
 كردم، پوژ بە پوژ لاواز و لاوازتر دەبووم. شوین نەمايوو لە لەشى من
 ئەگەر پارچە گوشتى لى نەكەنەوه و نەینیرن بۆ نازمايش، ماوهى سى
 مانگ لە خەستەخانە مامەوه. پوژيک پياويك هەرایەكى گەرەى لەو
 خەستەخانەيەدا ساز كرد... تاقى كردنەوهى خوینى ژنەكەى لەگەل ھى
 پياويكى پیردا گۆرا بوو ئەگەر فریای نەكەوتبنا ھەر ئەو پوژە
 نەشتەرگەرى وەرەمى مېشكیان بۆ دەکرد، ئەو ژنە بەستەزمانە دواى دە
 سال ھاوسەرى تازە نیشانەى دوو گیانى لى دیار كەتبوو... كە باوكم
 ھات بۆ لام بۆم گېرايەوه... دواى بە دوا داچوونى ئەزمایشەكەى
 من، دەرکەوت كە لەگەل ھى پياويكى نەخۆش گۆزاو، باوكم بەپەلە
 لەسەر خەرجى خوى منى برد بۆ ئەنقەرە، دكتور نەما نەمبا بۆ لای، لە
 ئەنجامى بەكارھینانى حەب و دەرزە ھەلە پيكتاتەى خوینم گۆزا
 بوو. دكتورەكان وایان دانابوو كە من تەنھا چەند پوژيكى كە دەژیم... بە

ھۆى ھىلاكى و سەرما و سۆلنە باوكم نەخۆش كەوت ھەر زوو تەمەنى
درىژى بۇ ئىوۋە بەجىھىشت ئىتر كەس نەما ھات و چۆى دكتۆرەكانم پى
بكات، بىرم كىردەوۋە كە من لە ماوۋەى ئەو نەخۆشىيەمدا بە دەيان دكتۆر
بوون بە ھاوړىم، دكتۆرەكان رىگايەكى نوپيان بۇ پارە پەيدا كىردن پەچاۋ
كىردوۋە، ئەگەر بچى تە لای پىسپۆرى قورگ و گوى دەتنىرى بۇ لای
دكتۆرى ددان و ئەویش بۇ لای دكتۆرى گورچىلە و ئەویش بۇ لای
پىسپۆرى دل بەو ناوۋەى كە دكتۆرەكان دلنیا بنكە ھىچ كام لە
ئەندامەكانى لەشت توشى نەخۆشى نەبوون. خۆم كىرد بە دەلالى
دكتۆرەكان... پۆژى چەند نەخۆشىكم دەبرد بۇ لای پزىشكە پىسپۆرەكان
و پارەيەكى باشم لى وەر دەگرتن، دكتۆرەكانىش ئەو كارەى منيان زۆر
پى باش بوو، ھەمىشە واپان لە نەخۆش و كەس و كارەكانيان دەگەياند
كە با خاترى من ھەم پارەيان كەمتر لى دەسىنى، ھەم نەشتەرگەرى
باشترىان بۇ دەكەن. يەكىك لەو دكتۆرانە بىرپاريدا خوينەكەم بۇ
بگۆرى. كە بۇ من قرانىكى تى نەچو، چونكە لەو خوينە زيادەى
نەخۆشەكان كە نەشتەرگەرىيان بۇ دەكرا بىجگە لەوۋەى كە مانگى چەند
بوتلىكم دەفرۆشت، ھەوت دانەشم بۇ گۆرىنى خوينەكەى خۆم پاشقول
دابوو... دواى گۆرىنى خوينەكەم، يەك پۆژەم دوو پۆژە بوو، ئاسەوارى
نەخۆشىم پىوۋە ديار نەما... وای لى ھات بووم بە ناسراوترىن دەلالى
پزىشكەكانى ئەنقەرە... لە ماوۋەى چەند سالىك سەد بەرامبەر ئەو
پارەيەم دەست كەوتەوۋە كە باوكم بۇ نەخۆشىيەكەى من دابوى بە
دكتۆرەكان... دوايى بە ھۆى راپۆرتىكى پزىشكى و بىرىك بەرتىل
گەرماوۋە سەر كارى پۆلىسى و ھەموو ئەو موچەيەشم وەرگرتەوۋە كە

فەوتابوو. كارەكەم گواستەوہ بۇ ئەنقەرە. مانگی بېرىك پارەم دەدا بە ئەفسەرەكەم. تەنھا سەرى مانگ بۇ موچەكەم دەچومە فرمانگە... جوانترین ئۆتۆمبیل و جوانترین خانوم كېرى، پارەيەكى زۆرىشم لە بانكدا دانابوو... سەيرى چارەنوسى بنیادەم كەن بەو نەخۆشییە كوشندەيە نەمردم. تا شەویك بە سەرخۆشى لە رېنگای گەرەنەوہم بۇ مائەوہ خۆم كېشا بەو كۆمەلە خستەى كە گەلابەيەك لە ناوہراستی جادەكە ھەلى رشتبوو، دەم و دەست گیانم سپارد، ئەوہ تا ھیناویانم بۆئیرە...

میشە كەرانی نازدار: ویستم چەند پرستەيەكى پر پیکەنین لە بەسەرھاتی ئەو پۆلیسە ھەلبۆئیرم و بۆت بنیرم، تا ھیچ نەبى تۆزىك مۆتەكەى ژيانت لە كۆل كەمەوہ بەلام لەبەر تالى بەسەرھاتەكە نەم... توانى بە داخوہ...

ھەردوو چارە شینەكانت ماچ دەكەم...

بە ھیواى دیدار

دئسۆزت

((كەرى تۆپيو))

((نامەى نۆزدەھەم))

((كەرسى نۆپپو باسى ناشىنى خۆى دەكات))

مىشە كەرانە: ژيان لىرە زۆر ئارام و خۆشە، تەنھا شتى كە ئىمە نارەحت دەكات، ئەو كەسانەن كە بە دواى مردوواندا دەگەرپىن، بۇ نمونە پىاويك ژنەكەى بىز بوو، ئايا خۆى خستىبىتە دەرياوۋە يان ئۆتۆمبىل لىى دابى. ژنىك كچەكەى لە مالمە ھەلاتوۋە بى سەر و شوينە، بەلى ھەمىشە ئەو جۆرە كەسانە سەردانى مەيتخانە دەكەن... دويىنى ئىوارە لاويكى لاوازى پەنگ زەرد ھاوارى لى ھەستادە يگوت بەراستى بىزارم لىرە، ۋەك ئۆتۆمبىلى ناو پىشانگامان لى ھاتوۋە بۆنىتمان ھەلدەداتە ۋە بە ئارەزوۋى خۆيانى سەيرمان دەكەن. گوتم: بابە تۆ دوو پۆژە ھاتوۋى بۇ ئىرە، خۇ تۆ ھۆكارى مردنەكەشت زانراۋە. لەوانە يە ھەر ئەمىرۇ لىرە لاتبەن و بە خاكت بسپىرن، لاۋە پەنگ زەردەكە گووتى: نە بابە تۆ ئاگات لە كىشەى من نىيە، داىكم داۋاى لەسەر چەند دكتورىك تۆمار كردوۋە، كە بونەتە ھۆى مردنى من ھەتا دادگا ئەو كىشە يە كلا نەكاتەۋە من ھەر لىرە دەمىنمەۋە... مىشە كەرانە تەماشاي ئەو لاۋە قوپ بەسەرە بكة، پۆژىك دواى نان خواردنى نىۋەرپۆ. گەدەى توشى ئازار

دەپىت، داىكى دەپىت بۇ خەستەخانىە دىكتورەكان دەلىن كورەكەت
 توشى رىخولە كويىرە بوو. نەشتەرگەرى بۇ دەكەن بەلام ئەو كورە
 ئازارى تەواو نابى و چاك نابىتەو: دووبارە داىكى دەپىتەو ھەمان
 خەستەخانىە. لە ترسى ئەو ھى ئەكا شتىك لە ناو ورگى بەجى
 مابى... دووبارە ھەلىاندېرېيەو. بەلام ھىچ شتىكى نامۇيان
 نەدۇزىيەو. بۇيە دووبارە ورگيان دروۋەو. ئەو لاو ھەستەزمانە پوژ بە
 پوژ ۋەكو مۇم دەتوايەو... ناچار داىكى بردى بۇ خەستەخانىەيەكى
 تر. كاتى نارديان بۇ بەشى تىشك، شتىكى نامۇ لەسەر شىۋەي نىشانەي
 پرسىار((؟)) لە وىنەكەدا دەرچوو بوو... بەلى لە كاتى جى بە جى كردنى
 نەشتەرگەرى دووم مقەستىك لە ناو ورگى كورە پەنگ زەردەكەدا بەجى
 مابوو... بۇ مىنشە كەرانە پىت وايە ورگى ئادەمىزاد كالەكە ھەرچى بى
 چەقۇى لى نى و قاشى كا؟ زور سەيرە خۇ ھەرگىز دىكتورەكان شتىان لە
 بىر ناچى، تەنانەت پارەي دەنكە ھەبىكىش، ئەي بۇ زور جار شتىان بە
 ناو ورگى نەخوشەكاندا لەبىر دەچى؟ كاتىك بۇ جارى سىيەم كورەيان
 بردەو بۇ ژوورى نەشتەرگەرى و بى ھوشيان كرد و خستىانە سەر
 مىزىكى گەرە و دەستيان كرد بە ھەلدېرىنى. كارەبا
 كورايەو، دىكتورەكان ھاورايان كرد خىرا مۇلىدە داگرسىنن، بەلام دەنگى
 نەبوو، قوربان مانگىك دەبى دلۇپىك بەنزىن بېردە نەھاتوۋە. كاكە فرىا
 كەون، چرايەك، مۇمىك... ھەر چۇنىك لەبەر شقارتە بە بى ئەو ھى
 مقەستەكە دەرېننەو ۋرگيان دروۋەو... ھەر لەو كاتەدا لاو ھەكە گىانى
 سپارد و كۇتايى بە ژيانى عەزىزى ھات... داىكەكەشى داواي لەسەر
 بەرپۇبەرى كارەبا و كار پىكەرى مۇلىدە و چەند دىكتورىك تۇمار

كړدېوو...مردوويه كې پير به دهنگيكي بهرز گووتی:ئەری برباينه من
 چەند شهوه گوی له به سەر هاته کانتان دهگرم، ده نیوهش که میك گوی له
 من بگرن باوه بکه ن مردنی من له مردنی هه مووتان سه سیرتره، دهستی
 کرد به گیرانه وهی: ساغ و سه لیم بووم. پیم شک نایه له هه موو ژیا نندا
 پوژیک نه خوش که وتبم... کوپه کهم هه موو پوژیک یه خه ی دهگرتم، بابه
 گیان... تو زور که مته رخه می به رامبه ر به ته ندروستی خوت! منیش
 ده مگووت: کوری شیرینم که من هیچ نه خوشییه کم نه بی، ناخر بو
 که مته رخه م، کوپه کهم دهیگووت: بابه گیان له ناو کو مهنگای پیش
 که وتوو، هه موو که س شهش مانگ جاریک سهردانی دکتوره کان ده که ن
 به بی ئەوه ی هیچ جوړه نه خوشییه گیان هه بیت. پازیبان کردم که
 سهردانی دکتوریکی هاوړیم بکه م، که پروانامه ی پسپوړی له ئەمریکا
 وهرگرتبوو، ناریدینی بو به شی cheek_up واته نازمايشی گشتی...
 نازمايشی خوین، مین، پیسای، وینه ی تیشکی و هیلکاری دلیان بو
 کردم... کاتیک سهیری ئەجامه کانی کرد، به کوپه که می گووت: پیم
 سهیره باوکت هه تا نیستا چون ماوه؟ تا نیستا سی جار توشی فشاری
 دل یوو... گووتم: دکتور تو ده لئی چی؟ ئە فشاری خوین؟ ئە ی چون من
 نه مزانیوه؟ دکتور گیان پیم خوشه چاک بزانی من هه رچی نه خوشی هه یه
 نیمه به هه ر حال له گهل کوپه کهم چووم بو لای دکتوریکی خو ولاتی، که
 سهیری هیلکارییه که ی کرد دهستی کرد به پیکه نین، ترسی ناوی چونکه
 ئەو دکتورانه ی که له ئەمریکا و ئەوروپا دینه وه له نامیری هیلکاری
 نیره نازان، چونکه له لای ئەوان کاره با بهرز و نزمی ناکات... ئەو بهرز و
 نزمییه ی له هیلکارییه که دا هه یه، هه ی کاره بایه نه ک فشاری خوین... خوم

و كوپره كەم دۇنيا بووين و بەرە و مالّ پۇشتىنەوہ: بەلام لەو پۇژەوہ توشى بىر كىردنەوہ و دلە پراوكى بووم، و رده و رده نەخۇشىم لى بە ديار كەوتن ھىزىم لى برا و توشى نەخۇشى دەرونى بووم، تا لە خواردن كەوتم، جولەم نەما، مردم و عومرى دريژم بۇ ئىوہ و كوپرەكانم بە جىھىشت كوپىنە مردنى من سەيرە...! پىم وايە ئەگەر نەچوويام بۇ ئەو شويىنەى كە لە ولاتانى پىش كەوتو، ھەر شەش مانگ جاريك خەلك دەچن نازمايشى خۇيان دەكەن زۇر لە ئىستا زياتر دەژيام...!

لە يەكەك لە خانەكاندا مەيتى كچىكى زۇر جوانى تىدا بوو... كە سيخوار قز و برژانگەكانى گرتبوو. لىم پرسى بە چى مردووى، گووتى: مردنى من پۇمانىكى دلتهزىنە، لەو جۇرە پۇمانانە لە ولاتى ئىمە زۇرن وەك پلەى گەرما و نرخى زىر و پۇژ نىيە چەند دانەيەكيان لى بلاو نەيىتەوہ. لە بارەى ژيان و مردنى من شتى سەير و سەمەرەيان بلاو كىردەوہ، بۇ نمونە پۇژنامەيەك نوسىبووى بەمزوانە بىرەوہ رىيەكانى خوالىخۇشبوو دەكەويته بازارپەوہ، كە من لە ژياندا تەنھا وشەيەكىشم نەنوسىوہ... ئەرى بە راست جوانىيەكەم ماوہ؟ بەلى جوانىيەكەت وەك خويەتى، چونكە ئەو گوللانەى كە لىيان داوى بە دەورو بەرى مايۆكەت كەوتون، بىجگە لەوہش ھەر كە تۇيان ھىنا بۇ ئىرە تۇم ناسىيەوہ، ھەموو پۇژى كە كارمەندانى مەيتخانە پۇژنامەيان دەھىنا ژوررى، ويىنەى تۇيان بە گەرەيى بلاو دەكردەوہ دەربارەى ژيان و مردنى تۇ دەيان نوسى... گووتى: بەلى راستە بەلام ئەوہى پۇژنامەكان دەياننوسى فريان بەسەر ژيان و مردنى راستەقىنەى منەوہ نەبوو... بە چىرۆكىش ئەو شتانەم نەبىستبوو...! بەلى مىشە كەرانەى نازىز... من

مردم و تۇش لە دنيا لە شوپىنى منى. نازانم بى من دەرزىيە تىرەكەت لە
كوى دەچەقېنى: مېشە خوشە وىستەكەم: ئەگەر بىي بۇ ئىرە و سەرىكم
لى بدهى بۇ حالى من گريانت دى، ليوەكانم وشك ھەلاتوون وەك گەلای
گولى نىوان پەرەكانى كتيب. دوو دلۆپ فرميسك بەسەر ھەردووك
چاوەكانمەو ھەببون ھەرچەندە بەو مردنەم خەلكىكى زۆر لە دەستم
پزگارى بوو. ئەوانەى چاويان پىم ھەننەدەھات. ئەوانەى ھەزيان
نەدەكرد سلأوم لى بكن، يان ئەو دراوسىيانەى كە ئوتۆمبىليان ھەبوو
كە دەگەشتنە راستى من خويان بە شتىكەو ھەخلافاند گوايە منيان
نەديوە... منيش پزگارم بوو لە لۆمە و پاشقولى ئەوان... بەلام دلنيام
ئىستا دەلین: خوى لى رازى بى بە راستى پياوى چاك بوو، تا بلىي
پياويكى نوكتە باز و قسە خوش بوو... بەيانى زوو دەرگاكان
كرانەو، بە فەرموو فەرموو كۆمەلك قوتابى كۆليجى پزىشكى بە دواى
پروفيسورى كدا ھاتنە ژوورى. بە ھاوکار فەرمانبەرانى مەيتخانە منيان
دەرھىنا و لەسەر مېزىك داياننام، پروفيسورەكە لەسەر من دەستى كرد
بە وانە وتنەو ھەكۆتايىي وانەكەدا دوو سى مشتە كۆلەى كىشا بە
سەردا و پرووى كرده قوتابيان: ئەو ھەكەلە سەرى مروقە، لە ناو كەللە
سەردا مېشك ھەيە ھەر مروقېك نەزانى بەكارى بىنى لە ژياندا چەندىن
كىشە و چەرمەسەرى دىتە رىي... ئەو ھى كە بزانى بە كارى بىنى بە
سەرفرازى ژيان دەباتە سەر... وانەكە تەواو بوو... مېشە كەرانەى نوک
تىز: وەكو دەزانىن كەرى تۆپيو چالىكى بۆ ھەلدەكەنن و دەيخەنە ناوى
و كەمىك گل و خۆلى بە سەردا دەكەن... بەلام ئەو ھى لە من پروويدا
شتىكى چاوەروان نەكراو بوو. بە ئوتۆمبىليكى رازاوە بە گولى

سروشتی بردیانم بۆ گۆرستان و زیاتر له دوسه ئۆتۆمبیل دوی
تهرمه کهم کهوتیون. که گهیشینه گۆرستان ئه و هه موو هه شامه ته
دابه زین و هر یه که دهسکه گۆلکی گه وره ی له سه ر داره مه یته کهم
دانا... میشه نازیزه کهم. باوهرت بیته بووم به ژیر خه رمانیکی گۆلی
سروشتییه وه. که دهمروانییه غه مباری خه لکه که دهمگوت ره نگه به
هۆی ئه و چه ند چیرۆکه وه بیته که له ژیاندا بلۆم کردبوونه وه، به لām
ته نها که سیکی رۆشنبیر و کتیبتارم له ناو قه ره بالفییه که دا
نه دی... هه موو پیاوی ده وله مهند و سه رۆکی فه رمانگه کانی ده ولته
بوون... وتار خوینی مرگه وتی گه وره هاته سه رینم ده ستی کرد به پیدا
هه لدانی من. به راستی سامانیکی گه وره مان له ده ست چوو... ئه و پیاوه
سه روره چل سال پیش نیستا توانی یه کهم کارگه ی بنیشت له
ئه وروپاوه بینی و له ولاتی خۆماندا دایمه زینی. به هۆی ده وله مهندي
و زۆری کارگه کانی هه تا نیستا چه ندین ملوین باجی داوه به
ده ولته... به راستی رۆله ی به ئه مه کی نیشتمان بوو، له و کاته دا یه کیك
هاواری کرد: مامۆستا گیان بوهسته، وتاره که ت راگره، هه رچه نده مردوو
له هیه چ ناترسن به لām من زۆر ترسام له وه ی جاریکی که له گۆره کهم ده رم
بیننه وه و بمبه نه وه بۆ ناو ساردخانه ی مه یته خانه... کابرا دووباره
هاواری کرد: مامۆستا بریای وهرن بۆ ئیره، ته رمی پیروزی جه نابی
جه عفر به گ پاشا ئه وه تا لیره یه... هه ی له وه ی ده سکه گۆلی خۆی
له سه ر گۆره که ی من بفرینی و بیبا ته سه ر گۆری جه عفر پاشا...! سه ر
گۆره کهم چۆل بوو مه لا نامه رده که ش نه یکرد ته لقینم بدا ئینجا
بپروا... میشه گیان منیان به بی ته لقین به خاك سپارد. دواین که س که

گۆرەكەى منيان بەجى ھىشت بەريويەرەكەم شەرىفى و ژمىرىارى
بوون.خىراكە شەرىف با برۆين.نەوہى ناشتمان تەرمى ئەو گۆر بە
گۆرەيە كە پەنجا لىرەمان دا پىيى.وہك كەرى تۆپيو پەنجا لىرەكەى
خوارد،مىشە كەرانە گيان:بە ناچارى گووتم ئىستا دوو فرىشتەى خوام
دینە سەرى...خو ھىدايەتم بدا:خو بەزەيى پىمدا بىتەوہ...فاتىحا...
لەگەل رىز و خو شەويستيم

((كەرى تۆپيو))

من لە ژيانمدا ھەرگىز ھەستم بە بىزارى و نارەحەتى نەکردووھ... ھەر كاتىك كە خەوم دەھات يەك راست پادەكشام و دەنوستم نەمدەگوت ئىرەيە مالمەوھيە يان لاپىگايە، زىندانە، ئوتىلە، يان باغى گشتىيە، لە ھەموو كات و شوپنىك دەمنوسى، لە چايخانە لە مالمەوھ لەسەر مېز، سەر ئەرز، لەسەر پىخەفەكەم، لەسەر ئەژنۆم، بە پىچەوانەوھ زۆر لە نوسەرەكان تا كەش و ھەوايەكى زۆر باشيان بۆ نەپەخسابا، نەياندەتوانى بنوسن... بەلام نوسەرىك ھەبوو نەمالى ھەبوو نە حال، تەنانەت شوپنى نوستنى نەبوو، نازانم ئەو ھەموو شيعر و چىرۆكە نايابانەى چۆن و لە كوئى دەنوسىن. ھەر كە ئەو نوسەرەم بىردەكەوئىتەوھ، ئەو سرودەم دىتەوھ يادكە لە قوتابخانەى سەرەتايى فېريان كردبووين... كە دەمانگوت: ژىرمان خاكە و سەرمان درەخت و ئاسمان، دەپۆين و راناوھستين، لە تى كۆشان...

مىشە كەرانە: بە راستى ناو گۆرەكە ھەتا بلىي خوش و بىدەنگ بوو كاتىك پشتم سەر بوو، ويستم تۆزىك قاچم پراكىشم، دەنگىكى ناقولاً لە ژىرمەوھ ھات... كۆرە زۆر جولە جولە مەكە نابىنى من لە ژىرتەوھم! گوتم: جا بۆ ھاتويە ژىر من! من نەھاتومە ژىر تۆ، تۆ ھاتويە سەر من... گوتم: من بۆ خۆم نەھاتووم، ھىنايانم، باشە ھەموو دوو

كاترمير نابى ھاتوويه ئىرە، زمان درىژى مەكە، خۇ ئىرە مالى باوكت نىيە، گووتم: ئىمە بۇ ھەتا ھەتايە بووين بە دراوسى، تۆزىك دەنگ و دۆرت خۆش بى، خۇ تاپۇى باوکی تۆش نىيە، گووتى: راست دەفەر مووی بۇ باوكم بە زىندوويش تاپۇى ھەبوو تا بە مردوویی ھەیبى: بەلام ئەو ھەش بزانه لە ژىر منىشەو ھە ژنىك نىژاوه... كەواتە ئىمە جىاوازی نىيە لە نيوان مردن و ژيانماندا، چونكە بە زىندوويش سى سى لەسەر يەك سەندەلى لە ناو پاسى گەرەك دەيان ناخىن...

مىشە كەرانە: ناو گۆر بۇ من زۆر ئاسايىيە، خۆت دەزانی ئىمە ھەشت سەر خىزان لە كونه گورگىكدا دەژياين بەلام ئەو ھى ژىرمەو ھە زۆر نارەحت بوو... پىم گووت: ئەگەر حالت وايە بۇ گۆرېكى تايبەتت نەدەكرى: گووتى: بە ناخىرم لە پىش مردنمدا لە بازارى رەش ئىرەم بە پارەيەكى زۆر كرى. بەلام زۆر بەي گۆر فرۆشەكان فىرى تەلەكە بازى بوون، فەر موو: من ژنىك لە ژىرمەو ھە پىاويكىش لەسەر مەو ھە... فىر بوون ھەموو گۆرېك زياتر لە جارىك دەفرۆشەو ھە... بۇ نمونە ئەو پىاوهى كە لە تەنىشت ئىمە نىژاوه، شەو و پۆژ ناخ ھەلدەكىشى كە لە گۆردا چى بەسەرھات: بەلى گۆرەكەى ئەولاتر گۆرى ژنەكەيەتى كە چەند سال بە خۆشەويستى و پاكى بەيەكەو ھە ژيانيان برده سەر، كە ژنەكەى مرد، گۆرى تەنىشت ژنەكەشى بۇ خۇى كرى، كە پىاوهكەش مرد و ناشتيان، دواى ئەو كە سەيرى كرد ژنەكەى لە باوھشى پىاويكى بىگانەدايە... پىاوهكە زۆر سەرزەنشتى ژنەكەى كرد كە لە دواى مردنى گۆراو ھە ئەوى بىر چۆتەو ھە و لە باوھشى پىاويكى بىگانەدا پال كەوتوو ھە... ژنەكەى پىى گووت: كە دواى مردنى ئەو بە چەند پۆژىك

دووباره گۆرەكەيان بەو پیاوھ فرۆشتووھ و لە پال ئەودا ناشتویانە... ئاوا ئەو ژنە چۆتە باوھشی پیاویکی بیگانەوھ... مێشە گیان وامدەزانی لە دواى مردنمان هیچ جیاوازییەك لە نێوان ھەژار و دەولەمەنددا نامینى. ئەوھى ژیرمەوھ گووتى: پاستە نامینى! بەلام ئەو رۆژەى مروڤ بھە بر دەبى، چونكە ھەتا یەك زیندوو لە ژياندا بمینى ناهیلنى مردووھكان بەسینەوھ... لە پەرھاوارم كرد: كۆرە ئەو شتە لا بە كە لە منت چەقاندووھ... ئەرى كاكە دەلىنى تۆ لە كۆشك و تەلاردا ژیاوى، باوھپت بى هیچم تى نەچەقاندووى. من كە زیندوو بووم بە ھوت كەس لە ژورویكدا دەژیاين، نەدەزانم چیم لە كى چەقاندووھ. نە چیان تى چەقاندوووم. گووتم: كاكە بمبۆرە تۆ نەبووى، ئەوھتا ئەو بەردیە لە كەلەكەم چەقیوھ... ئەوھى ژیرمەوھ گووتى: تۆزى لەسەرخۆ با ئافرەتەكەى ژیرمەوھ گووى لى نەبى... گووتم: جوانە! ژنەكە بە قرخە قرخ گووتى: بى دەنگ بن، تۆزىك رەوشتتان تیدا بى و قسەى جوان بكن... خو من ئەگەر ئیستاش جوانیم نەمابى وەختى خۆى جوانترین كچى ئەم شارە بووم... گووى بگرن با بەسەرھاتى خۆمتان بۆ باس بكەم... پیاوھكەى ژیرمەوھ گووتى: ئەرى نەبراىوھ لەوھتەى من ھاتووم پەنجا جارت ئەو بەسەرھاتە گىراىوھ... ژنەكە گووتى: تۆ گووى مەگرە من بۆ ئەو پیاوھى سەرھوھى باس دەكەم، خو ئەو گووى لى نەبووھ... مێشە كەرانی خوین خۆر: بە گویرەى قسەكانى خۆى ئەو ژنە ئافرەتیكى یەكجار جوان بوو، لە سەرھتایی لاویەتى چوار شوى بە چوار پیاوى زۆر دەولەمەند كردبوو... لەبەر زمان دریزی خۆى تا تەمەنى بوو بە سى سال چوار جار تەلاق دراوھ... ھەر جارەى

مارەییەکی زۆر باشی لە میژدەکانی ستاندوو. دوایی شوی بە پیاویکی
 پیری دەولەمەند کردوو. کە کابرا دەمری میراتیکی زۆر زۆری بۆ بەجی
 دەمی، وەک بۆ خۆی دەیگوت کە نافرهتیکی زۆر دل تەر بوو. بە
 هۆی ئەو پارەییە کە دەستی کەوتبوو کام لاوەی پی قۆز با دلی بۆ لای
 خۆی رادەکێشا... چەند سالیك پيش مردنی لایکی هەژاری یەكجار
 جوان خوشەویستی خۆی بەرامبەر بەو ژنە پيشان داو. بە هیچ جوریک
 داوای پارە و پولی لی نەکردوو... دوای ئەوەی ژنە کە توشی
 نەخوشییەکی کوشندە دەبی، ئەو لاو جوانە لە خۆی ناگۆری و وەك
 میژدیکی بە وەفا هەمیشە لە ژور سەری دەبی و خزمەتی دەکات...
 میژدە کەرانە خوی خۆر: ئەو ژنەش لە وەفای ئەو هەموو خزمەت و
 چاکە یە کە میژدە لاو جوانە کە لە گەلی دەکات، سەنەدیکی داد نوسی
 بۆ مۆر دەکات کە لە پاش مردنی هەرچی هەبەتی لە خانو و کارگە و
 پارە هەمووی بۆ میژدە جوانە کە بیته بە هەر حال ژنە کە
 دەمریت. وەک ژنە کە بۆ خۆی دەیگوت لە دوای مردنی تەنانەت کفن و
 گۆریشی بۆ نەکرپوو و ،شارەوانی بە خیری خویان هیناویانە لەو
 گۆرەدا بە خاکیان سپاردوو... جاریک لەسەر داوای ئەو ژنە کە بە
 پارە و مالی من هینابووی هاتنە سەر گۆرە کەم، ژنە کە گەلیک نزا و
 پارانە هۆی لە لای خوا کرد کە بێ بەخشی و بە بەهەشتی بەرینم شاد
 بکات... کەچی ئەو میژدەم کە لە ژیاندا ئەوەندە منی خوش دەویست و
 خزمەتی دەکردم تەنها نزیایەکی خیری بە دەمدا نەهات، تەنانەت
 فاتحیایەکی بۆ نەخویندم... ئیستا زانیم کە ئەو لاو، بە پیشاندانی
 خوشەویستی و دلسۆزی دەستی بەسەر مال و سامانی مندا گرت...

میشە كەرانبە:رەنگە باوهر نەكەى كە بلىم چەند تامەزرۆى دىدارى تۆم.داواكارم كە بەو زوانە بە دىدارى يەكترى شاد بىن. .هەقتە ئەگەر باوهر نەكەى مردوو و دىدار كوچا مەرحەبا بەلام بە يەك دەگەين...تۆ بلى چۆن؟كاتىك كە چاوت بە كەرىكى زىندوو كەوت لە لاپالىك دەلەوهرى،بە يادى من بۆى بفرە و دەرزی لە لاملى بچەقىنە و يادى من بكە...منىش لىرەوہ بە خەيال دىمە ئەو لا پالە چۆلە.كە نىمەى ھەژار تەنھا لەو جۆرە شوینانە ھەستمان بە ئازادى دەكرد...لە كوٹايى نامەكەم جوانترىن سلاو بۆ دەرزییەكەت كە لە پشت مىلى دەولەمەندەكانى رادەكەى،بە تامترىن ماچىش بۆ خۆت ئەى مىشە كەرانبەى خويىن شىرىن...

ھاوړى دلسۆزت

((كەرى تۆپىو))

((نامەى بىست و يەكەم))

خوشكى نازىزم مىنشە كەرە: لەسەر گۆرەكەم تەپە تەپىك پەيدا بوو، ديار بوو دەنگى پىيى مرقەكانە... ئەوەى ژىرمەوە گووتى: دەزانى شەو درەنگە... گووتم: تۆ لە ژىر ئەرزى، چۆن دەزانى شەوە يان رۆژ؟ گویت لەو تەپە تەپە نىيە ئەوانە يان كفن پۇزن يان كىل دز... ھىندىك لەوانە كە كىلى گۆرەكان دەتاشن دىن ھەر لىرە گۆرى كەسىكى مردوو سەر لە نوى دەتاشنەو، بە ناو و نىشانىكى تازە سەر لە نوى دەيفرۆشنەو... گووتم: بۆ ئەم گۆرستانە پاسەوانى نىيە: بەلى ھەيەتى بەلام لەگەل دزەكان شەرىكە... گووتى: لەبەرئەوەى تۆ تازەيت ئاگات لە حالى گۆرستان نىيە، چەپكە گولى سەر گۆرەكان دەدزن. كۆمەلىك دز ھەن تەنھا تاقمى ددانى زىر و پلاتىنى ناو ئىسقانى مردووەكان دەردىننەو و دەيفرۆشن... دواى چەند كاتژمىرىك گووتم: ئەرى رۆژ نەبۆتەو؟ گووتى: شەو و رۆژت بۆ چىيە: ئىستا ئىمە لە دەرەوەى بازنى كاتداين... لەو كاتەدا دەنگى دارمانى خاكىك ھات، پىيى گووتم: ئىستا نزىكى نىوەرۆيە، گویت لە دەنگى پاچ و خاكەناز نىيە: لە سەر وو ئىمەو

يان له تەنېشتەمان خەرىكى ھەلکەندى گۆرۈنكىن... ھەژارنىكى ۋەك ئىمەى تى فېرى دەدەن، بە پراستىش ئەۋە پىروى دا، ئەۋ گىلەى كە بەسەر لاشەى مىدا كرابوۋ ھەئىيان داىەۋە ۋ... تەرمى پىياۋىكى پىريان لەسەر مىن دىرئژ كىرد، ھەر ۋەك خوى بىكەن بە خەيارەۋە گىلەكەيان كىردەۋە بەسەر كىبراى مىردوۋدا... ئەۋانەى كىبراىيان ناشت، دوو يان سى كەس دەبوون زىاتىر نا... دىسان بى دەنگى بالى بەسەر گۆرستاندا كىشايەۋە، چوینەۋە دەرەۋەى بازەنى كات. مىردوۋى ژىر مىن لە مىردوۋە تازەكەى پىرسى: كاكە ھۆكارى مىردنەكەت چى بو؟ مىردوۋە تازەكە بە نوزە نوز گوتى: بەخو ھۆى مىردنەكەم نازانم، بەلام بە گۆيرەى مىشت ۋ مىرى دىكتۆرەكان كە لىم كۆ ببونەۋە، يەكىكىيان دەىگوت: باشتىن نەشتەرگەرى بۇ كىردوۋە دەستى خۆش بى... ئەۋى كەيان دەىگوت پىرۆزىباى لى دەكەم بۇ ئەۋ نەشتەرگەرىيە سەرکەۋتوۋە، بەلام بەستەزمانە چى بىكات، پىنش ئەۋەى بىھىنن بۇ ھۆلەكە دەرزى ((كۆرتى زۆن)) يان لىداۋە... مىنىش پىم گوتن: لىتان تىناگەم بۇم پىرون بىكەنەۋە... دىكتۆرىكىيان گوتى: تۆ باشتىن نەشتەرگەرىت بۇ كىراۋە. بەلام دىكتۆرەكە راپۆرتەكەى نەخوئىندۆتەۋە كە تۆ ئەمپۆ نابى نەشتەرگەرىت بۇ بىكرى. بەلام خۆ تۆ لە تەمەنى ھەفتا ۋ شەش سالىدا مىردوۋى تا تۋانىۋتە ژىاۋى، ئەگەر نەش مىردباى پىم نالىى داۋى ئەۋ تەمەنە چىت دەكىرد؟ مىردوۋە تازەكە بى دەنگ بو، داۋى كەمىكى كە بە دەنگ ھاتەۋە: ئەرى ئەم گۆرە چەند كەسى تىدايە؟ گوتىم: بە تۆۋە چوار لە ژىر مەۋە پىياۋىك ھەيە، ئەۋىش ژىنىكى لە ژىرەۋەيە... ھەر خۋاش دەزانى لە ژىر ئەكەش چەند مىردوۋى كەى لىيە گوتى: چەند پۆژىك پىنش ئەۋەى بىرم لە پۆژنامەيەكدا

راپورتىكىم خويندەۋە نوسرابوو. نەگەر پىژەى مندال بون كەم
 نەكەينەۋە دواى چەند سالىكى كە شوپن نامىنى مردوۋەكانى لى
 بشارينەۋە... كابرا دەستى كرد بە باس كردنى سۈدەكانى كەم
 كردنەۋەى مندال... دەيگوت: نەگەر لە ولاتى ئىمە دوو مليون كەس
 بژى ھەموو كەس دەبىتتە خاۋەن خانو... نەۋەى ژىرمەۋە قاقايەكى
 لىدا، گوتى: بۇ لە ولاتى ئىمە دوو مليون كەس ھەن كە ۋەك مروۋ
 بژين، گوتم: باشە ئىمە بۇ سەرى خۇمان بە زىندوۋەكانەۋە
 بىيەشىنين؟ نەۋەى ژىرمەۋە گوتى: تۆ بۇ لە باسى زىندوۋەكان
 دەترسى؟ نەتبىستوۋە: ((كەرى تۆپيو لە گورگ ناترسى))، لە دلى خۇمدا
 گوتم بلىنى ئەۋ پياۋە ھىچ لەبارەى ژيان و مردنى من بزانى؟ لەۋ كاتەدا
 دەنگى جوق و موسىقا لە نزيك گۆرەكەى ئىمە بەرز بۆۋە... نەۋەى
 ژىرمەۋە گوتى: توخوا بى دەنگ بن، با بزائين ئەۋ موسىقاىە خۇشە
 چىيە؟ ئاى داخەكەم ئەۋە يەكىكە لە خۇشتىن ئاۋازەكانى ((شۇبان)) تا
 دەھات ئاۋازەكە لە گۆرەكەى ئىمە نزيك دەبۆۋە. ھەستم دەكرد كە بە
 سەر ئىمەدا دەرۇن... گۆرەكە لەبەر دەنگى لىدانى تەپل و تەپەى قاقى
 موسىقا ژەنەكان دەلەرىيەۋە وردە وردە لە ئىمە دوور كەۋتتەۋە. ديار
 بوو تەرمى پياۋىكى دەۋلەمەنديان بەرەۋ گۆرۇستان بە رى دەكرد...

خۇشەۋىستم مېشە كەرانە: ئىرەش ۋەك شارەكەى خۇمان وايە، گەرەكى
 دەۋلەمەندەكان جيايە لە گەرەكى ھەژارەكان. مېشە گيان: داۋاكارىيەكم
 ھەيە... ئەگەر پارەى زىادت لايە، بەلكو پەنجا لىرەم بۇ بەدى بە
 بەرپوبەرە كۈنەكەم... ئەۋ پوژە كە لەگەل تەرمى ((جەغفەر پاشا)) ھاتبوو

بۇ گۆرستان، ئەوئەندە چاوم شۆر بوو بەرامبەرى، باوەرت بى لە پروم
نەھات سلاویكى لى بکەم و بلىم: گەرەم چۆنى ھەر لە خوشیدا بى.

برات

((كەرى تۆپيو))

(نامەى بېست و دوۋدەم)

ھاوپرى گيانى بە گيانىم:مىشە كەرانبە نازانم چەند لە گۆردا
مامەو،بەلام پۇجەكانمان شەو و پۇژ دەپۇيشتن،گەشتىنە
جىگايەك،دەيگوت شوينى بپىنى بلىتى دنياى خۇمانە.بەلى لەسەر
ئەنجامدا لاشەكان پزىن و بوون بە خاك و خۆل،پۇجەكان بە كارەكان
هەلدەستان...بۇچونەكەم وە راست گەپرا لەوئىش شوينىك هەيە بلىتى
كردارەكانت دەدەنە دەست كەدپتم بە هەزاران كەس لەبەردەم شوينەكە
پزى بوون منىش وەك ئەو خەلكە چوومە پزىزەو.هەر كەسى كە بلىتى
خۆى وەردەگرت،دوو فرىشتە قۇليان دەگرت و دەيان برد بەرەو
شوئىكى ناديار...مىشە كەرانبە دەزانى ئەو كچەى كە لەوئى بلىتى
دەبرى ناسىمەو...!!(فرىشتە خان)) ى بلىت بپ بوو،كە لە ژيانىشيدا
دەيان سال بوو خەرىكى ئەو كارە بوو...ھاوارم كرد:فرىشتە خان،ئەو
منم لىرەم...دەنگىكى ترسناك لە ژور سەرمەو،هات،بى دەنگ بە
كۆرە،جوان پراوئستە.خاوەنى دنگەكەم نەدى دەتگوت دنگەكە لە
ئاسمانەو دەى...كە فرىشتە خان سەپرى هەلپرى و سەپرى كرد،لە دلى
خۇمدا گووتم:خوایە گيان خۆكە من مردم فرىشتە تەمەنى پەنجا سال
زىاتر بوو،چۆن وا جوان و گەنج بۇتەو؟كە نۆرەم هات و گەيشتمە
بەردەمى فرىشتە خان لە لای چەپمەو،بلىتىكى سورىان دايە دەستى
چەپ منىش بلىتەكەم دايە فرىشتە خان.بە ترسەو،گووتم:فرىشتە خان
نامناسىيەو؟و،كو هەر گوئى لە من نەبووبى،گووتى نامەت

پىننە؟ گوۋىتم: نامەى چى؟ نامەى پىاۋىكى گەورە؟ گوۋىتم: بە داخوہە ھىچ جۆرە نامەى ھەكم پى نىنە... لە ناو و نىشانى پىرسى گوۋىتى: كەمىك چاۋەرى بە پەنجەى نا بە دوگمەى ھەكدا، دۆسىيەكى گەورە ھاتە بەردەمى كە وىنەى مانگى يەك شەوہ لەسەر بەرگەكەى بوو. مۆرىكى سۈرى لى درابوو لە ژىرەوہ نوسرابوو... ((زۆر نەينى و تايبەت)) لە ناو لاپەرەكانى دۆسىيەكە دەنگە دەنگ و چىرپە چىرپ دەھات: ئەوہ تا، خۆيەتى، بەلى ئەوہ... فرىشتە خان گوۋىتى: ئەوہ تۆى؟ بەلى منم نامناسىيەوہ؟ جارىكى كە دەستى نايەوہ بە دوگمەكەدا... دەم و دەست فرىشتەى ھەكى دۆزەخ ھات... قولى گىرتم و بردمى بۇ ژوورى لىكۆلىنەوہ... دوو دەست لە دىۋارى ژوورەكە ھاتنە دەرى و ھەك گاز گىرتىانم. دەنگىكى قەبەى ترسناك لە دىۋارەكە ھاتە دەرى گوۋىتى: ئەزانى ئەو دەستە كىنە تۆى گىرتوۋە؟ ئەوہ دەستى دادپەرۋەرىيە، دادپەرۋەرى...! ھەر شوينىك بى دەتگاتى، لە گوۋىستان، تەنانەت لە دۆزەخىشدا.

مىشە كەرانە: ئەو ھەموو بەسەرھاتە كە چى نەخۆم نە كەسىشم دى دەم بىكاتەوہ، ھەموو شتىك لەوى پۆھىيە. ديارە لىرەش دەستى دادپەرۋەرى ھەر دەگاتە ھەژاران. دواى ھىنايا نەھۆلىكى زۆر گەورە، خەلكىكى يەكجار زۆر دانىشتىبون، گوۋىتم: بەلكە خزمىك يان ناسىاۋىكى خۆم بىينم، لە بەردەمى ئەو خەلكە ئافرەتىك دانىشتوۋە ھەردووك چاۋى بەسراۋەتەوہ... تەرازوۋىيەكى لە بەردەم دانرا بوو...! ھەوى بەردەم پىرسى: ئەوہ كىنە؟ گوۋىتى: ئەوہ فرىشتەى دادپەرۋەرىيە، گوۋىتم: ئەى بۇ چى بەسراۋەتەوہ؟ بۇ ئەوہى كەس نەبىنى و جىاۋازى نىۋان ھىچ كەسىك نەكات. بۇ ئەوہى كە كۆرىكى شوخ و شەنگ ھاتە بەردەمى بە

گوڤرهي كرداره گاني دادگاسي بکات. به لآم له وي شتيکي زور سهيرم دي
 نه ويش نه وه بوو که پياويکي زور ناشيرين و رهزا گرانم دي له دواي
 فريشته که وه وه ستابوو جار جاره کراسه ناو ريشميه سپيه که ي
 فريشته ي داد ي ه لده دايه وه و سهري ده کرد به ژير کراسه که ي دا و
 دووباره سهري دهرده هينا يه وه هاواريکي ده کرد: که من نه مده زاني ده لي
 چي... دووباره پرسيمه وه: نه و پياوه کنيه؟ گووتيان: نايناسي! نه و پياوه
 بي شه رفه ، خوږييه شه يتانه...! گووتم: نه ي بو وا
 ده کات: گووتيان: له بهر نه وه ي هه موو روژيک لي ره سه دان هه زار خه لک به
 ري ده که ن، نوره بري له م ده که ن... گووتم: که وابي لي ره ش داد پهروهري
 نييه... يه کيک گووتي: تي ناگه ي؟ هه موو روژيک فريشته ي داد هاوار
 ده کات چاره نوسي شه يتان ته نها به ده ستي خواي گوره يه... نورم
 هات گه يشتمه به رده مي فريشته ي داد و ته رازوو لي پرسيم: هو ي
 مردنت چي بوو؟ له بهر نه وه ي چووم بو هاوينه هه وار و نازا ديم
 هه لبرارد، گووتي: يه که م تاوانت نه وه يه ميزت به ره و قبيله کردووه، دووه م
 تاوانت شتي زور نا به چي و دژ به ناينت نوسيوه، له وه ي ته نيشتمني
 پرس ي: له دنيا دا کارت چي بوو؟ وه لآمي دايه وه: ((پنيکه ينه ري کاري
 سيکسي)) فريشته که گووتي: پي ده چي کاريکي ديار و شياو بي، نه و
 کاره که رتي تاي بهت بوو يان سه ر به يه کيک له وه زاره ته کان بوو؟ که رتي
 تاي بهت بوو به لآم په يوه نديمان له گه ل هه موو وه زاره ته کا ندا
 هه بوو، کارت ان چي بوو: کا برا گووتي: ني مه بازرگاني خو شه وي ستي
 بوو ين، که چي گه جه ر و گو جه ر پنيان ده گوو تين ((گه واد)) کاتيک
 دوسي ه ي گه واده که يان له ناو ته رازوو وه که دانا، ده نگيک له بهر زاييه وه

هات گوتی. نهی ئاتدهمیزاد له بهر نه وهی ئهو پوژدی که له خهسته خانه
 له دایکیکی داوین پاک هاتویته ته خواری منالیک له تهنیشت تو له
 دایکیکی بی ئابرهو له دایک بوو. به هوئی ههلهی کارمه ندانی
 خهسته خانه که وه گوپاون. تو یان داوه به ئافرده ته بی ئابروه که، تو بووی
 به گهواد و نهویش به پیاویکی گه وره. له بهر نه وهی لی ره دادپهروه ری
 سهروهه بریارماندا جیگایه کی تایبهتت له بههشت بو
 دانین... راسته وخو کارتیکی سهوزیان دایه دهستی. به بهردهمی مندا
 به رهو بههشت که پته ری، پیش نه وهی له من تیپه ر بیت پیم
 گووت: پیروزباییت لی دهکم، که چی به تورپه ییه وه وهلامی دامه وه، کاکه
 راسته من به رهو بههشت دهروم بهلام من له ته مهنی په نجا و پینج
 سالیدا مردووم واته چل سال گه وادیم کردووه، نه گهر له ته مهنی نه وه
 و پینج سالیدا مردبام ههشتا سال گه وادیم ده کرد، جیگایه کی زور
 باشترم دست ده که وت. دهنگیک له سهروه هات: له بهر نه وهی ((که ری
 توپیو)) نوسینه کانی دژی ئاین و خوا بوون لاوانی ولاتی بو پیش
 که وتن هان داوه بریارماندا بیخهینه دوزه خه وه... گه واده که
 گووتی: کاکي نوسه ر زور به داخه وه، گووتم: سوپاست دهکم بهلام
 کاره که ی من راست پیچه وانه ی کاری تو یه، بریا منیش سی سال ژیا بام
 نه که ههشتا و پینج سال، نه وسا فریای نه وه نه ده که وتم حه فتا سال
 بنوسم رهنگ بوو نه وسا هوده و هه یوانیکم له بههشت پی پرابا...

دلسوزت

((که ری توپیو))

((نامەى بېست و سىيەم))

((دواىن نامەى كەرى تۆپپو كە نايەوى بە قەرزارى بىمىنېتەو))

دواى ئەوۋى دۆسىيەكەمىان سەرە و بن كرد، بە تاوانى نووسىن
... بېريارىان دا بىم خەنە دۆزەخەو، بەلام دۆزەخ بۇ تاوانەكانى من كەم
بوو، بۆيە خىستىانمە بنى بنەوۋى دۆزەخ...

مىشە گىيان بىرت دى لە دونيا چۆن بە دۆزەخ دەيان ترساندىن، كە چۆن
ئاگر و گەرمى ھەراسانت دەكات و داواى شوينىكى سارد دەكەيت بۇ
من ھەر وەكو ئەوۋە وايە درىژە بەژيانى دنيا بدم سەرماى زستان و بى
نەوتى، گەرماى ھاوين و بى كارەبايى، ھىچ نەبى لىرە كە تاوان بارىكى
تازە دىننە ژورەو، دەرگا دەكرىتەوۋە و تۆزىك فىنك دەبىننەوۋە ئەوۋى
كە من لە دۆزەخ زۆر پىيى دلشادم كە ئەوۋىە مىشە كەرانەى وەك
بەپرىزت: بە سالى تىشكىش ناتوانن لىمان نرىك بىنەوۋە... لىرە دراوسى
دراوسى بىزار ناكات بەوۋى دەنگى تەلەفزیون و رادىوكەى بەرز
بكاتەوۋە... لىرە ھەرا و ھۆرياي مندالى گەرەكى لى نىيە، ھاواری
عەرەبانە چى و شت فروشى گەرۆك نايىستى و جارى وا ھەيە كە
سەرماى سەختى زستانى ئەوۋىم بىر دەكەوۋىتەوۋە... دەست لەبەر ئاگرەكە
رادەگرم، دەلنم ئۇخەى لەوۋەتەى ھاتومە ئىرە گەرمم بۆتەوۋە...! مىشە

كەرانه ھەرچەندە دۆزەخ زۆر ناخۆشە، بەلام ليرەش ھىندى شتى خۇش ھەن... بۇ نمونە ليرە كيشەى نىوان خاوەن خانوو و كرىچى نىيە. ھەرگىز كەل و پەلى مالى فەرمانبەر نابىنى لەبەر قەرزارى ھەراچيان بکەن. ليرە زۆر تاوانبار ھەن بەرگەى گەرمى و نازارى دۆزەخ ناگرن. ئەندام پەرلەمانىكى لىيە... ھاوارى كردوو: ئەگەر بىتو ھەلم بژيرن ولات دەكەم بە بەھەشت. بەلام دواى ھەلبژاردن خۇى لە ھەوادارەكانى شاردۆتەو، بۇ تەنھا جارىكيش نەيان ديو.

ميشە كەرانه چۆن لە دۆزەخى ژياندا تەنھا جارىك چووم بۇ ھاويە ھەوار... ليرەش بە ھەمان شيوە پوژىك برديانين بۇ بەھەشت، بۇ ئەوھى بزائين ئەوانەى لە دنيا چاكەيان كردوو چۆن ئەوھى پاستى بى چووين بۇ بەھەشت، بەلام نەمانتوانى ھەموو بەھەشت بىينين. بەلام لەو بەشەى كە من تىيدا گەرام كۆشكىكى گەورەم بىنى. باسى جوانيەكەى بەدەم ناكرى. لەناوہ پاستى باغىكى قەشەنگ و گەورەدا دروست كرابوو، ھەرچوار دەورى بەگول داپشرابوو ھەموو لايەك ھەر ئاوو كانى بوو..

تابلوى قەدەغەكراوى بەھىچ جورىك نەدەبىنران... پرسىم ئەو كۆشكە جوانە كىى تىدا دەژى... گوتيان ھى پياويكە كە لەدنى چاكەو خىرى كردوو... خەستەخانەيەكى گەورەى بۇ نەخۇشى سيل دروستكردبوو... ليرە لەجياتى ئەو چاكەيە ئەو كۆشكەيان پىداو.

واتە پياو لەژياندا دەبى چاكە بكا. چاكەش پارەى دەوى، گووتە باشە ئەو پياوہ ئەو پارەيەى لەكوى ھىناوہ.

گوتیان تۆ دياره له گوی گادا نوستووی لهوی به دهیان کارگهی هه بوون.
ته نانهت کرێکاره کانی خۆی تووشی نه خووشی سیل ده بوون. له
خهسته خانهیه به خۆپایی چاره سهر ده کران.

میشه که رانه گیان: که گه راینه وه بۆ دۆزهخ پیاویکی ناسیاری خۆم
بینی که چهند سالیك دواي من مردبوو زۆر دلم پینی کرایه وه. دهنگ و
باسی دنیا و ئیوه م لی پرسی: گووتی: چیم لی ده پرسی: گووتم: له تاس
و له هه مام گووتی: تاس هه مان تاس و هه مام هه مان هه مام، ئیسته نه و
هه مامانه بوونه ته شوینی ئاسه واری ولات، نۆژهن کردنه وه یان قه دهغه
کراوه.

خوشکی شیرینم میشه که رانه گیان: نه وه کۆتایی و دواين نامه ی منه بۆ
توی خوشه ویست، نه و نامانه رهنگه له دنیا بایه خیکیان هه بی. کۆیان
که وه و بیانبه بۆ به ریوبه ره کۆنه که م، تا به چاپیان بگه یه نی و بلأویان
بکاته وه، له قازانجه که ی په نجا لیره قه رزه که ی من هه لگرتیه وه... مه گهر
هه ر ئاوا بتوانم قه رزه که ی خۆم بده مه وه. خوا حافیزی هه میشه ییم و
سلأوی کۆتایی دواين نامه م پیش که ش به به ریزت.

چاوه کانت ماچ ده که م

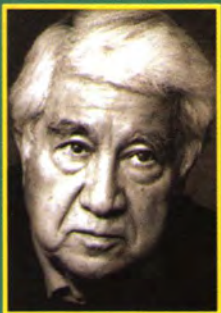
سلأو. سلأوم بۆ زیندووه مردووه کان

نه گهر تۆش مردی خوا عافوت بکات.

برات

((که ری تۆپیو))

کۆتایی

كهرای توپیو

له راستیدا ناسینی عهزیز نهسین کاریکی دژوار نیه ،
بههوی ئه و شیوازه گالته ئامیزییه وه دهتوانین له گهه
چیرۆکنووسهکانی دیکه جودای بکهینه وه .

عهزیز نهسین تاکه نوسهره که ئهتوانیت ژيانی نیو
کۆمههله له ژیر کراسی شیرین خهنده وه بخته بهردهم
خوینهران . به پروای من له م کارهشدا سههرکهوتنی
تهواوی به دهست هیئاوه چونکه ئه وهندهی من ئاگاداریم
هه موو چیرۆک و رۆمانهکانی به تهواوی زمانه
زیندوو ههکانی دونیاوه وهرگیپاون و خوینهری تایبهتی
خۆی ههیه

ئه م پهرتوکهش یهگیکه له رۆمانه ناوازهکانی عهزیز
نهسین

HAREM

له بڵاوه کراوه کانی مانسی چاپ و بڵاوه کردنه وهی چوار چرا